

ISSN 0416-2242

vaš četrtkov prijatelj
DOLENJSKI LIST

Festival Brežice 99 se začne

V soboto otvoritev

BREŽICE - V soboto, 17. julija, bo ob pol devetih zvečer v Viteški dvorani brežiškega gradu otvoritveni koncert letošnjega Festivala Brežice. Nastopila bo danska komorna skupina Concerto Copenhagen. V nedeljo, 18. julija, bo ob isti uri v Viteški dvorani koncert nemškega kvarteta Schuppanzigh, v torek, 20. julija, pa bo v kostanjeviški samostanski cerkvi koncert komornih skupin Sospiri iz Londona in Modus Vivendi iz Izraela.

Obfestivalske prireditve se bodo začele v soboto že ob deveti uri dopoldan z otvoritvijo tržnice domačih obrti na Cesti prvih borcev, ob desetih bo na odru pred občino koncert pihalnega orkestra Kapele, popoldne ob pol štirih bodo na tržnici nastopili ljudski pevci in citrarji, pred občino artiški folkloristi, v grajskem parku pa bodo ob šestih zvečer viteške igre z lokostrelskim turnirjem. Naslednji dan, v nedeljo, se bo ob petih popoldne pred občino predstavil pihalni orkester Galske godbe na pihala Loče, za njim ponovno artiške folklorne skupine ter ljudski pevci in citrarji, zaključek obfestivalskih prireditvev pa bo ob desetih zvečer.

V drugem ciklu koncertov študentskega festivala Brežice bosta koncertirali Ewa Mrowca in Katarzyna Tomczyk štirinajsto na čembalu, nastopila pa bosta od torka do petka, 20. do 23. julija, ob pol devetih zvečer na gradu Bogenšperk, gradu Rajhenburg, v Kaptoljski cerkvi v Novem mestu in na gradu Pišce.

PRIVLAČNA KASAŠKA PRIREDITEV - Poletna kasaška prireditev v Sentiernem je navdušila ljubitelje konjeniškega športa iz Dolenjske. V vseh devetih dirkah je šlo zelo na tesno, razen v osmi dirki, ki jo je s prepričljivo prednostjo dobila Suriya z Vojem Maletičem. Na sliki: Boj za najboljšo izhodnico je neizprosno in v časih tudi krut. Več o tem dogodku lahko berete na športni strani. (Foto: S. Dokl)

TURNEJA FOLKLORNE SKUPINE NAGELJ IZ KANADE

Folklorna skupina Nagelj bo v Sloveniji gostovala od 13. do 26. julija, nastopila pa bo kar enajstkrat, med drugim tudi 22. julija ob 19. uri v gostišču Tri lučke v Krškem, 23. julija ob 21. uri v Metliki v okviru mednarodnih poletnih prireditev in 24. julija ob 19.30 na dvorišču Proštije na Kaptolju v Novem mestu. Skupina, v kateri pleše 25 plešalcev, letos slavi štirideseti jubilej. Nagelj je ena najbolj uveljavljenih slovenskih folklornih skupin med Slovenci v Kanadi.

Na Semiški ohceti se bodo poročili štirje pari

V soboto osrednja semiška
turistično-folklorna prireditev

SEMIČ - V soboto, 17. julija, bo v Semiču osrednja turistično-folklorna prireditev v občini, imenovana Semiška ohceta. Na njej se bodo poročili štirje poročni pari z Gorenjske, ki jih bo najprej sprejel semiški župan Janko Bukovec. S prošnjačenjem in prevozom bale pa se bo ob 14. uri na zelenici pred gasilskim domom pričel kulturni program.

Svatje bodo najprej odšli v Kašo k stari kmečki, s slamo kriti belokranjski hišici po nevesto, po šranganju pa se bodo pari ob 17. uri poročili civilno, nato pa se cerkveno v farni cerkvi sv. Štefana. Ob 19.30 se bo svatbeni obred nadaljeval na prireditvenem prostoru pri gasilskem domu. Folklorna skupina Semiška ohceta bo s poročnimi pari uprizorila belokranjski svatbeni obred, mladoporočenci pa bodo dobili tudi kmečko balo, vredno okrog 200 tisočakov. Po svatbenem obredu bo seveda še ohceta, na kateri bo, tako kot že ves popoldan, bogat folklorni program, ki bo, tako kot je bilo v navadi v starih časih, trajal do zgodnjih jutranjih ur.

Ob Semiški ohceti v Semiču pripravljajo še vrsto spremljajočih prireditev. Tako bo v petek, 16. julija, ob 20. uri ansambel Tonija Verderberja na terasi hotela Smuk predstavil kaseto in CD ploščo Zibka. Na dan osrednje prireditve bo tekmovalje v letenju z jadralnimi padali "Skok v zakonski jarem", v vinoteki v muzeju bo degustacija nagrajenih semiških vin, na ogled bo razstava belokranjskih kmečkih ohcetnih jedi. V nedeljo, 18. julija, pa bo ob 16. uri praznovanje 105. obletnice Prostovoljnega gasilskega društva Semič, na katerem bodo prevzeli tudi novo gasilsko vozilo.

Za staro Metliko res že prepozno?

Na okrogli mizi o oživilanju starih mestnih jeder, ki jo je pripravila metliška Ljudska knjižnica, iskali zdravilo proti mrtvilu v mestnih središčih - Dovolj le kultura?

METLIKA - Staro mestno jedro je danes le še senca nekdanjega živahnega središča stare Metlike. "Propada moralno in fizično," je na okrogli mizi pred tednom dni dejal metliški župan Slavko Dragovan, ki je prepričan, da je država tista, ki bi morala zagotoviti programe ali preseliti svoje službe v stari del mesta ter mu tako znova vdihniti življenje.

O izkušnjah o oživilanju zaspalne in propadajoče stare Ljubljane sta Metličanom pripovedovala Primož Lorenz in dr. Bogomir Kovač, člana Društva za oživiljanje stare Ljubljane in ustanove Imago Sloveniae-Podoba Slovenije. Julija 1986 so v starem delu mesta pripravili kratek kulturni program, gostince pa zaprosili, da so uredili lokalčke. Prihodnje leto je bil na sporedu že program na visoki kulturni ravni, nihče od kulturnih ustvarjalcev pa jim ni odrekel pomoči. Njihov glavni moto je bil, da stari del mesta ne sme propasti. Vse to se je dogajalo v času, ko je veljala politična usmeritev, da je staro mestno jedro rezervat za stare in socialno ogrožene. A ideja o oživilanju je preplavila vse mesto, spodbudila podjetništvo in postala pomembna turistična promocija. Seveda nista pozabila omeniti ideje Imaga Sloveniae, s katero oživljajo stara mestna jedra in gradove, z njo pa nameravajo preplaviti vso Evropo.

Jovo Grobovšek, v.d. direktorja javnega zavoda RS za varstvo kulturne dediščine je kot edini predstavnik države na okrogli mizi dejal, da se ljudje po eni strani strinjajo z varovanjem naravnih in kulturne dediščine, ko pa morajo zanjo žrtvovati interese, so proti. Po njegovem je nekoga težko

OŽIVLJANJE METLIKE - Kaj storiti, da bo Metlika, ki se je razdelila na novi, živi del in na propadajoči, stari del, znova zaživela kot enotno mesto, so Metličanom na okrogli mizi poskušali razložiti Jovo Grobovšek, metliški župan Slavko Dragovan, dr. Bogomir Kovač in Primož Lorenz (od leve). Zanimel o oživilanju stare Ljubljane, ki sta jo predstavila slednja dva, se je namreč dobro prijel in Metličani lahko samo upajo, da bo tako tudi v njihovem starem delu mesta. (Foto: M. B.-J.)

POLETNA ŠOLA ZA BEGUNČKE S KOŠOVA

LJUBLJANA - Ministrstvo za šolstvo in šport v času poletnih počitnic organizira poletne šole za učence, prebivajoče s Kosova. Osnovni namen je, da učenci pridobijo čim več znanja slovenskega jezika in utrdijo doseženo znanje, da bodo jeseni lahko uspešno nadaljevali šolanje. Enainšestdeset slovenskih osnovnih šol je do junija sprejelo 167 učencev s Kosova, za 23 otrok pa je bil organiziran pouk v Zbirnem centru Vidonci. Pričakujejo, da bo slovenske šole v prihajajočem šolskem letu obiskovalo 339 kosovskih otrok. Poletna šola že poteka v Novem mestu, kjer jo vodi Društvo za razvijanje prostovoljnega dela, 19. julija pa se bo začela tudi v črnomaljskem zbirnem centru.

VREME
Do konca tedna bo prevladovalo sončno in ne pre vroče vreme.

PRIJETI STORILCI 35 VLOMOV

KRŠKO - S pomočjo občana so krški policisti 8. julija prijeli tri vlomilce v osebni avto na območju Senovega: 19-letnega A. S., 20-letnega D. M. in 19-letnega M. Z., vsi so iz okolice Krškega. Policisti so ugotovili, da je omenjena trojka izvršila 35 kaznivih dejanj na območju PU Krško, kjer so vlamljali predvsem v osebna vozila in to v nočnem času. Pri hišni preiskavi so našli dve odtujeni motorni žagi. Policisti naprošajo oškodovane občane, da se zglašijo na PP Krško, kjer jim bodo vrnili odtujene predmete. Zoper vse tri osumljence bo napisana kazenska ovadba.

MANA
turistična agencija
Kandijska 9, Novo mesto
Tel. 068/321-115
7 dni, polpenzion
že od 23.600 tolarjev
in celotna turistična ponudba.

BORZNO POSREDNIŠKA HIŠA, d.o.o.
PE NOVO MESTO
Odpri smo novo poslovalnico
v Sevnici, Kvedrova 28. ☎ 0608/41-371.
BPH, Trdinova 1 (bivši hotel Kandija), ☎ 068/342-410
BPH, Rimska cesta 11, Trebnje, ☎ 068/460-730
BPH, Kolodvorska ul. 4, Črnomelj, ☎ 068/56-480

Berite danes

- stran 2:
• Poslanski privilegiji po balkansko
• Za kopanje najbolj primerna Kolpa
stran 3:
• V uniji ob našo kmetijsko politiko
stran 4:
• Zmeda ob pomanjkanju informacij
stran 5:
• Ukinili nezakonito financiranje
stran 6:
• Bazen kriv pomora rib v Sevnici?
stran 10:
• Umetnikova obletnica
stran 18:
• Za transportni voziček za Dona Maliča

DAN ODPRTIH VRAT VRTNARŠKE POSTAJE

NOVO MESTO - Danes, 15. julija, bo od 9. do 12. ure na Srednji kmetijski šoli Grm dan odprtih vrat vrtnarske postaje za Dolenjsko. Na polju bodo na ogledu poskusne zasaditve naslednjih vrtnin: solatnih kumar v zaščitenem prostoru, korenčka, nizkega fižola, paradižnika, paprike in zgodnjega ter poznega zelja. Vabljeni!

ZMAGOVITI ŠENTJERNEJČANI - Na Igrah brez meja prejšnji četrtek v kalabrijskem mestecu Le Castella v južni Italiji so se pomerile ekipe iz Švice, Francije, Madžarske, Grčije, Italije in Slovenije, ki so jo nadvse uspešno zastopali tekmovalci in tekmovalke iz Sentiernega. Sentiernjska ekipa je bila že na generalni najboljša, tako pa je bilo tudi na tekmovalstvu, ko so osvojili 56 točk in zmagali. Ta rezultat Sentiernjčane vodi v finale, ki bo 30. julija, prav tako v Kalabriji. Na fotografiji: po zmagi se je z ekipo veselil tudi Sentiernjski župan Hudoklin. (Foto: Marjan Hočevar)

STARA MESTNA JEDRA Usihajoče življenje

Stara mestna jedra v Metliki, Črnomlju, Novem mestu, Kopru, Trzinu in še marsikje drugje umirajo. Ponemok so se zaradi tega zgani prej, drugje pozneje. Marsikje pa prepozno in šele takrat, ko je bilo v starih delih mest komaj še zaznati življenje in so se že zvižali v smrtnih kričih. Šele takrat, ko se je po njihovih ulicah, torej žilah teh jeder, komaj še pretakalo življenje. Ko so hiše ostajale prazne in prepuščene propadu, ko so se mladi odselili, vztrajali pa le še najstarejši in ko je v stari del mesta potem, ko so se tisti redki lastniki lokalov zaprli vrata, zašel le še malokdo. Pa vendar vse le ni brezupno. Pretekli teden sta, potem ko so v Metliki podpisovali celo petico za oživilitev starega dela mesta, Primož Lorenz in dr. Bogomir Kovač iz Društva za oživilitev stare Ljubljane razkrila recept za oživiljanje, ki naj bi ga spodbujali s kulturo. Kulturna dogajanja naj bi spodbudila razvoj turizma, ta pa podjetništvo. Pri tem ni pomembna velikost mest in ne denar, temveč le, kako uresničiti ideje. Da teh zlasti na kulturnem področju v Metliki ne manjka, so prebivalci dokazali že velikokrat. Seveda pa morajo tisti zanesenjaki, ki se bodo morda v to zares podali, računati na marsikatero presenečenje. Tudi Primož Lorenz je, preden je v umirajoči stari Ljubljani naredil čudež, moral požreti in preslišati marsikaj. Celotno, da se mu je zagotovo zmešalo. A to je bilo pred dvanajstimi leti. In v Ljubljani. Toda ali se bo danes ali jutri v Metliki, Novem mestu in še kje drugje kdo kaj naučil iz ljubljanskih izkušenj?

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

Stanovanjsko varčevanje

Bankirji so si meli roke ob tolikšnem številu podpisanih pogodb za varčevanje po stanovanjski varčevalni shemi, ki jo je ponudila država v sodelovanju z bančno dvanajststotico. Varčevalci so očitno tudi zadovoljni, drugače ne bi prišli v banke. Je država res ponudila eno redkih priložnosti za koristno hrambo denarja? Trdijo, da je omenjeno, toliko opevano stanovanjsko varčevanje lahko zelo donosno, in če ste med tistimi, ki nimate skrbi s krpanjem družinskega proračuna, ste morda zavili v banko podpisati pogodbo o varčevanju po najnovejši vladni ponudbi. Varčevalni način, ki je bil deležen tolikšnega zanimanja takoj prvi dan, naj bi pomenil tudi možnost za pridobitev ugodnega stanovanjskega kredita. Tu je najbrž nekaj neznan, zlasti veliko najbrž za tiste, ki so mladi, brez strehe nad glavo in brez službe. Za te ljudi, ki bi bili stanovanjskih posojil potrební najbolj, bo pot do stanovanja trnova še naprej. Zlasti mladi brez stanovanja in brez denarja bodo občutili tudi v prihodnje visoko ceno stanovanja in gradbenih parcel. Tako bodo spoznali, da država zatiska oči pred preprosto resnico, da je v državi povpraševanje po stanovanjih večje, kot je ponudba le-teh, in da je streha nad glavo zato tako zelo draga. Minister bi zato več kot s stanovanjsko varčevalno shemo naredil s tem, ko bi dal graditi več stanovanj, zagotovil nižjo tržno ceno gradbenih zemljišč in z drugimi načini, ki jih gotovo pozna, usmeril silno gradbeno vlogo v zeleno smer, ta pa je čim več stanovanj. Namenskemu stanovanjskemu varčevanju smo namenili tokratno anketo.

OLIVERA KASTELIC, dipl. ekonomistka iz Novega mesta: "Če bi bila takšna možnost stanovanjskega varčevanja dana že pred leti, bi se zanj prav gotovo odločila, sedaj se nisem, ker sem že v gradnji. Zelo pa pozdravljam ta način varčevanja, kako potreben in dobrodošel je bil, pa pove že to, da so ga ljudje takoj razgrabili. V bodoče bi morali o tem ljudi še bolj informirati."

AMALIJA LESAR, prodajalka iz Kočevja: "Samo z nakupi in individualnimi gradnjami se vseh stanovanjskih problemov ne da rešiti. Več bi za to morale storiti občine, ki bi morale graditi več socialnih in neprofitnih stanovanj. Ob veliki brezposelnosti in negotovitih zaposlitvah krediti države niso za vse ugodni. Posebno ne tisti, ki so vezani na stanovanjsko varčevanje!"

MATEJ OVEN, prijavljen na uradu za delo v Ribnici: "Pripravljen bi bil namensko varčevati za stanovanje. Če pa nimaš službe, o stanovanju ne moreš niti razmišljati. Še tako ugodni krediti niso rešitev. Čeprav bi jih mladi in brezposelni lahko dobili, jih ne bi mogli odplačevati! Država mora najprej poskrbeti za službe in solidne plače, občine pa bi morale več graditi."

ANICA VELŠE, delavka v semiški Iskri: "Ne vem, če je danes ugodno stanovanjsko varčevanje za delavce in preproste ljudi. Vprašanje je, če je bilo tudi varčevanje, za katero je bilo zadnje čase toliko zanimanja, ugodno, saj so navadno pri ugodnostih prvi tisti, ki so pri koritu. Bogeve, če niso bili ljudje preveč naivni. Nisem se odločila za to varčevanje."

ANTON SEPOHAR, samostojni podjetnik iz Drašičev: "Dobro je, če država spodbuja stanovanjsko varčevanje. Največ koristi bo imela od tega banka. Čisto slovenska navada je, da grede potem, ko se za nekaj odloči peščica ljudi, za njo še drugi, še posebej zato, ker je nekdo razbobljal, da je ugodno. Vprašanje je, koliko se jih je doma usledilo in izračunalo, kaj takšno varčevanje v resnici prinese."

JANA ZORKO, ekonomistka z Brezovske Gore pri Leskovcu pri Krškem: "Ne varčujem na ta način. Glede na pogoje, ki ji nudijo, tudi nimam možnosti. Obrestna mera se mi zdi kar visoka. Ob tem se mi zdi, da je zadosti mladim, ki naj bi jim bili namenjeni ti krediti. Prav ti mladi, čeprav bi želeli, pogosto ne morejo varčevati in dobiti kredita, ker niso zaposleni za nedoločeni čas."

POLONCA KODRIČ, restavratorka iz Brežic: "Upam, da bo v prihodnje še kakšna podobna možnost varčevanja, kot je tokratna. Zdaj ne varčujem, ker mi moje finančne možnosti tega ne dopuščajo. To varčevanje se mi zdi zelo lepa poteza države. Pokazalo se je, da gre za posrečeno odločitev, saj so to možnost ljudje razgrabili. Nekateri varčujejo tudi za svoje otroke."

JOŽE KOLARIČ, pismonoša iz Krajin pri Blanci: "Starši so že dobili kredit za novogradnjo. Mislim pa, da brez posojil že skoraj ni možno niti vzdrževanje domačij, kaj šele gradnja novih objektov. Mislim, da je stanovanjsko varčevanje pametna zadeva, res pa je, da si nekateri to težko privoščimo in bi mesečno pogrešali tudi 10 tisočakov, kaj šele večje vsote denarja."

GORAN PEVEC, gostilničar v gostilni Javornik na Rakovniku pri Sentrupertu: "Po pravici povedano sem zelo slabo obveščen o nacionalni stanovanjski varčevalni shemi. Ker pa slišim, da je možno s takim stanovanjskim varčevanjem priti do ugodnih posojil, se bom pozanimal, če to res velja tudi za obrtnike in tudi o drugih podrobnostih. Upam, da ne bom prepozen."

RAZSTAVA ČLOVEŠKE RIBICE V BTC-JU

NOVO MESTO - BTC, delniška družba, že nekaj let pomaga pri projektu ohranitve človeške ribice (proteusa) v njenem naravnem okolju, saj je proteus slovenski nacionalni simbol in svetovna znamenitost med redkimi živalskimi vrstami. Ker je ribica dokaj skrivnostna in zaradi posebnega življenjskega okolja precej nedostopna živalca, so se v BTC-ju skupaj z Biotehnično fakulteto (oddelkom za biologijo) odločili, da tudi javnosti pokažejo zanimivosti iz njenega življenja. V ta namen so pripravili razstavo proteusa v nakupovalnem centru v Ljubljani, v Murski Soboti in v Novem mestu, kjer je v hali A na ogled še danes.

UREJANJE POTI

METLIKA - V metliški občini je bil že v preteklih letih običaj, da so v krajevnih skupnostih urejali poljske in druge poti. V letošnjem letu nadaljujejo z nasipavanjem gramoza na poteh v krajevnih skupnostih Podzemelj, Slamna vas in Lokvica. Na občinski upravi zagotavljajo, da bodo s tovrstnim urejanjem nadaljevali tudi v prihodnje, seveda pa bo to odvisno od razpoložljivega denarja.

KMALU NAPRODAJ PARCELE V OBRATNI CONI

METLIKA - Metliška občina in Beograd načrtujeta prodajo komunalno opremljenih gradbenih parcel v metliški obratni coni ob Cesti 15. brigade. Sedaj pridobivajo gradbena dovoljenja za gradnjo komunalne opreme. Na občini zatrjujejo, da bodo z Beogradom zagotovili vabljivo ceno parcel in ugodne pogoje za nakup. Najmanjša velikost parcele bo tisoč kv. metrov, prilagoditi pa jo bo mogoče programu investitorja. Na občini se zavedajo, da je prednost parcel v obratni coni tudi ugodna lega v bližini glavne ceste Novo mesto-Metlika ter bližnji državni meji s Hrvaško.

TOVARIŠKO SREČANJE V KOČEVSKI REKI

KOČEVJE - Skupni odbor občine Kočevje in krajevnih skupnosti Kočevska Reka vabi borce, svojce, aktiviste, mladino, upokojence in vse prijatelje na tovariško srečanje, ki bo 24. julija ob 11. uri v Kočevski Reki. Srečanje bodo pozdravili Janez Stanovnik, slovenski naslovni škof prof. dr. Vekoslav Grmič in prvi komandir čete nato pa komandant kočevskega bataljona Bojan Polak Stjenka. Pripravili bodo tudi krajši kulturni program, prireditev pa bo v vsakem vremenu. Pokrajinski muzej v Kočevju na Prešernovi cesti bo odprt od 8. do 11. ure. Vabljeni!

Kaj pomeni DDV za zdravstvo

Nižja stopnja davka (8 odst.) za zdravila in ortopedske pripomočke - Zdravstvene storitve in oskrba oproščene davka

LJUBLJANA - Zakon o davku na dodano vrednost uvaja v slovenskem pravnem redu novo obliko obdavčenja prometa blaga in storitev, ki zamenjujejo dosedanja prometni davek. Za slovenski sistem zdravstvenega zavarovanja je značilno, da bolniki niso neposredni plačniki zdravstvenih storitev, saj izvajalci zdravstvenih storitev izstavljajo račun Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije. Zakon o DDV navaja storitve in blago, za katere se obračunava nižja stopnja (8 odst.). Z nižjo stopnjo davka so obdavčeni: zdravila, medicinske oz. ortopedske priprave in rehabilitacijski oz. tehnični pripomočki, proizvodi za prehrano ljudi, dobava vode in storitve javne higiene. Skladno s 26. členom Zakona o DDV so zdravstvene storitve in oskrba, vključno z oskrbo s človeškimi organi, krvjo ter materinim mlekom, ki se opravljajo v skladu z zakonom, ki ureja področje zdravstvenih dejavnosti, oproščene plačila DDV.

Ministrstvo za zdravstvo in zavod sta pozvala javne zdravstvene zavode in zasebne izvajalce zdravstvenih storitev na previdnost in pozornost pri sklepanju in izvajanju pogodb z dobavitelji blaga in storitev, saj zavod ne bo avtomatsko pristajal na povišanje cen obračunanih storitev. Posebno opozorilo je bilo izrečeno potrebi po podrobnih predstavitvi strukture cen, na osnovi katere je razvidna predhodna in nova stopnja obdav-

Za kopanje najbolj primerna Kolpa

Zdravstveni inšpektorji vzeli vzorce s kopališč na Krki, Kolpi, Lahinji, Temenici in Mirni - Na večini kopališč voda neprimerna - Na neurejenih kopališčih ni poskrbljeno za varnost

NOVO MESTO - Kadar je vročina najhujša, si ljudje radi poiščejo osvežitev tudi v najbližji reki. Žal je voda danes vse bolj onesnažena in neprimerna za kopanje. Katere naše reke in kje so še primerne za kopanje, smo povprašali na novomeški območni enoti zdravstvenega inšpektorata RS, kjer nam je Eda Sotošek, vodja območne enote in pomočnica glavnega zdravstvenega inšpektorja Slovenije povedala, da je od rek na Dolenjskem, v Posavju in Beli krajini najbolj čista in s tem tudi najprimernejša za kopanje reka Kolpa.

Krka, ob kateri so se ljudje včasih veselo kopali vse tja do Brežic, je za kopanje primerna predvsem v zgornjem toku. Vzorce vode s kopališč v Žužemberku, Soteski, Straži in še na Brodu v Novem mestu so bili tako kemijsko kot mikrobiološko ustrežni. Na Loki je bil vzorec vode kemijsko ustrezen, biološko pa neustrezen, v Mačkovicu pa je bil vzorec tako kemijsko kot mikrobiološko neustrezen, neustrezní vzorci vode so bili tudi na kopališčih Otočec, Draga, Kostanjevica, Karlče, Brod-Podbočje. Spet ustrezní vzorci vode pa so bili na kopališču v Cerkljah, Krški vasi in v Velikih Malencah.

Na Kolpi je bil neustrezen vzorec le v Zelenbeju na jezu, kjer je bila kemijska slika dobra, biološka pa neustrezna, na ostalih kopališčih v kampu Madronič v Prelesju, v kampu na Vinici, v Adlešičih, Gribljah na jezu, v kampu v Podzemlju, na Primostoku ter na kopališču v Metliki pa so bili vzorci tako kemijsko kot mikrobiološko ustrežni. Primerna za kopanje je tudi Lahinja, kot je pokazal vzorec vode, vzeta na kopališču v Črnomlju.

Neprimerna za kopanje je tudi Temenica, kjer je bil vzorec vode na kopališču v Trebnjem bakteriološko in kemijsko neustrezen, prav tako neprimerna za kopanje je tudi reka Mirna. Zdravstveni inšpektor je vzela vzorce tudi na kopališču Vrba in podtalnici v Borštu v breziški občini, oba vzorca vode sta bila neustrezna. Vzorce vode so jemali od 7. do 12. junija na tako imenovanih neurejenih kopališčih, kjer pa se ljudje še ved-

ČISTILNA NAPRAVA KMALU KONČANA

METLIKA - V začetku preteklega tedna so pričeli delavci Biotehne iz Kranja z montažo opreme v čistilni napravi v Rosalnicah, medtem ko so bila gradbena dela zaključena že konec junija. Predračunska vrednost opreme je okrog 13,5 milijonov tolarjev, z montažo pa naj bi predvidoma zaključili konec tega tedna.

no kopajo, z namenom, da ljudi še pravočasno opozorijo, če kopanje lahko škodi njihovem zdravju. Vzorce bodo vzeli še enkrat letos,

in sicer naslednji mesec. Eda Sotošek opozarja ljudi, naj se v rekah ne potapljajo in ne pijejo vode, po kopanju pa naj se takoj tuširajo, saj je voda, ki se je ob odvzemu izkazala kot primerna, lahko že čez čas neprimerna. Kopanje na neurejenih kopališčih pa je tudi glede varnosti zelo nevarno, zato je še posebej neprimerno za otroke.

J. DORNJŽ

Poslanski privilegiji po balkansko

Ugled državnega zbora, ene od treh vej oblasti, je na psu. O članih tega zbora, poslancih, najvišjih predstavnikov ljudstva, ljudi, ki so jih izvolili, mislijo in tudi govorijo v glavnem slabo. Za to izdatno skrbijo poslanci sami. Tazadnje so javno mnenje v celoti obrnili proti sebi, ko so si izglasovali za ta čas in sedanje razmere nepojmljive, prav skandalozne privilegije, po katerih bi se lahko s polno (poslansko) pokojnino upokojili s 25 leti delovne dobe, in to celo že pri 50 letih starosti.

Seveda je ta poslanska brezsrčnost, to arogantno norčevanje iz brezpravne raje dvignilo na noge "ponižane in razžaljene" in pritisek je bil tako enoten in tako silen, da se je parlamentarna privilegijka utrdila morala vdati. Na ponovnem glasovanju o tem privilegijem zakonu, do katerega je moralo priti zaradi veta državnega sveta, je zakon padel.

Vendar so tudi to poslanci izvedli na pogniglav način, moralno bedno in brezjajčno. V dvorani so v glavnem ostali tisti poslanci, ki so bili že pri prvem glasovanju proti, večina tistih, ki so prvič glasovali za privilegije, pa je pred ponovnim glasovanjem stisnila rep med noge in se umaknila iz dvorane. V strahu pred ljudskim besom si niso upali ponovno glasovati za, proti pa niso hoteli. Pred tem so nekateri javno opravili še čustveno kičaste polucije in katarzično priznanja v stilu "nič me ni v hlačah". Skratka - zakon je pri ponovnem glasovanju padel: 34 poslancev je bilo proti, 4 pa so brez upa zmage

v tem izgubljenem boju vztrajali in do konca branili pravico do svojih privilegijev.

Kdor je kadarkoli glasoval za ta in tak zakon, mu je namreč šlo zgolj za to - za osebne privilegije in za nič drugega! Govorjenje o prizadevanju za ureditev položaja poslanca po izteku mandata je v povezovanju s tem in takim zakonom prazno besedičenje, nakladanje, blebetanje, metanje peska v oči. Če bi to res hoteli narediti, bi že. In to ne skrivaj in potuljeno, ampak na urejen, civiliziran način, demokratično, pregledno in javno. Vendar najvišjim predstavnikom ljudstva do tega očitno ni, njim je za privilegije, za urejanje njihovega nadaljnjega (udobnega) življenja na balkanski način, po sistemu "povuci, potegni". To so sami sončni kralji - za njimi je lahko potop. Pa bi bilo bolje, ko bi bil pred njimi!

Med štirimi borci za poslanske privilegije, ki so vztrajali do konca, sta dva iz naših koncev: poslanec LDS in trebanjski župan Ciril Metod Pungartnik in poslanec SNS Rafael Kužnik, obrtnik s Sel pri Dolenjskih Toplicah. Že njuna strankarska in ideološka nasprotnost, razlika v letih in izobrazbi kažejo, da želja po privilegijih ne pozna ovir in da je lahko močan integracijski dejavnik. Čudno le, da borbe za privilegije doslej še nobena stranka ni postavila v svoj program! Morda (bo) sta v naših krajih to novost uvedla prav Pungartnik in Kužnik. Se bo že pokazalo!

ANDREJ BARTELI

Ljubljansko pismo

Tudi po Clintonu

O južni meji nič novega

LJUBLJANA - Ob obisku Billa Clintona se je večina časopisov na Hrvaško ubadala s Piranskim zalivom, to je z vprašanjem, kako je Clinton reagiral na "legitimne zahteve Slovenije" do izhoda na odprto morje, kot sta jih visokemu gostu posredovala premier Janez Drnovšek in predsednik državnega zbora Janez Podobnik.

To je bila tudi glavna tema Večernjega lista, časnika z največjo naklado na Hrvaškem, poskušali pa so jo razvozlati s pomočjo Ivice Mastruka, hrvaškega veleposlanika v Ljubljani. "Predsednik Clinton je slovenskim sogovornikom obljubil pomoč pri reševanju spora okoli Piranskega zaliva tako, da bi ta problem med Hrvaško in Slovenijo čim prej rešili, ne da bi podprl bodisi slovensko bodisi hrvaško pogajalsko izhodišče. To prizadevanje je vidno tudi v podporni misliji Williama Perryja, četudi ta mednarodni posrednik deluje kot privatna oseba," ocenjuje Mastruko.

Toda Slovenija pričakuje, "da ji bodo ZDA pomagale pri njenih zgodovinskih utemeljenih prizadevanjih za prost izhod na morje, pri čemer je predsednik Clinton odkrito izjavil, da nam bodo ZDA glede tega pomagale," stoji v izjavi predsednika državnega zbora Janeza Podobnika, ki jo je objavil stalni dopisnik Večernjega lista Vlado Zagorec.

Kakorkoli že: tudi po Clintonovem obisku Slovenije ni prišlo do spremembe stališča naše jugovzhodne sosedne zvezi s Piranskim zalivom. In kakšna so ta stališča?

V zvezi s teritorialnim izhodom do mednarodnih voda je dr. Ivica Mastruko menil, da Slovenija (tako kot menda tudi BiH pri Neumu) nima teritorialne pravice do mednarodnih voda, čeprav je to pravico v okviru Jugoslavije imela. To pa zato, "ker meje na morju med republikama ni bilo in bi zdaj Slovenija morala vzeti del hrvaškega teritorialnega morja, če bi hotela imeti teritorialno zvezo z mednarodnim morjem." V zvezi z 270-metrskim pasom morja, ki naj bi vzdolž savudrjske obale pripadel Hrvaški, pa navaja, da je tak predlog, nekoč oblikovala Slovenija, vendar se doslej državni uradno še nista dogovarjali o meji na morju, ker jo je, po njegovem mnenju, treba najprej določiti na kopnem.

Hrvaška je, kot vemo, tudi letos podaljšala začasno odredbo, ki omogoča delovanje slovenskim počitniškim domovom, kakor tudi sporazum med notranjima ministroma o poletnem režimu plovbe v Piranskem zalivu.

Vse je torej na naši južni meji tudi letos ostalo tako, kot je že bilo. In zakaj? Zato, ker slovenska politika, natančneje, slovenska vlada in njena diplomatska macija vse od osamosvojitve naprej ni bila sposobna soglasja trdnega političnega soglasja glede naših pogajalskih zahtev pri določanju južne državne meje ter meje na morju s sosednjo Hrvaško. In tega danes ni možno popraviti za nazaj.

VINKO BLATNIK

V uniji ob našo kmetijsko politiko

Na občnem zboru novomeške podružnice Sindikata kmetov Slovenije o problemih slovenskih kmetov ob vstopu v EU - Le združeni dovolj močni - Kmetijstvo brez krovnega zakona

SEVNO NA TRŠKI GORI - "Združevanje kmetov v sindikat bo vse pomembnejše, saj bomo le združeni lahko kos problemom, ki jih prinaša vstop v Evropsko unijo," so ugotavljali člani novomeške podružnice Sindikata kmetov Slovenije na rednem letnem občnem zboru, ki je bil minulo nedeljo v prostorih Srednje kmetijske šole Grm na Sevnem. Do vstopa v EU je še zelo malo časa, ki pa ga mora Slovenija čim bolj izkoristiti za prilagoditev kmetijstva evropskim razmeram.

Da bi se naši kmetje lažje pripravili na vstop v EU, bo novomeška podružnica Sindikata kmetov Slovenije, ki je ena najaktivnejših podružnic, v kratkem organizirala strokovno ekskurzijo v Avstrijo, kjer bodo kmetje lahko slišali izkušnje sosedov ob vstopu v EU. Predsednik Sindikata kmetov Slovenije Evgen Sapač je na občnem

zboru poudaril, da je naloga sindikata predvsem skrb za kmeta, obenem pa tudi skrb za podeželje, čeprav to ni le naloga kmetov, ampak cele Slovenije. Opozoril je, da dohodek v kmetijstvu zadnja leta pada in da je nujno, da ministrstvo sprejme nekatere ukrepe.

Igor Hrovatič z ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, minister Ciril Smrkolj je bil namreč zadržan in ni mogel priti na Sevno, je poudaril, da bo Slovenija ob vstopu v EU izgubila svojo kmetijsko politiko, kar je ob določenih posebnostih, ki jih ima slovensko kmetijstvo, velik udarec. V proračunu za leto 2000 in 2001 naj bi ravno zaradi bližajočega vstopa v EU kmetijstvu namenili več denarja. "Za sprejetje vseh ukrepov, če hočemo biti pripravljeni na vstop, bi potrebovali 78 milijard tolarjev," je povedal Hrovatič. Do sedaj pa se je mini-

strstvu z vlado uspelo dogovoriti za 54 milijard tolarjev. V naslednjem letu namerava ministrstvo nameniti precej denarja za okoljske programe - za območja, ki so manj primerna za kmetijstvo - kot ukrep proti zaraščanju. Poudaril je še, da bo drugo leto preko 70 odst. denarja namenjenega neposredni podpori kmetijstvu, manj kot 30 odst. pa za delovanje služb. "Hiba slovenskega kmetijstva je, da nima krovnega zakona," je zaključil Hrovatič.

Jože Pršina, kmet iz Dolenjskih Toplic, je opozoril, da bomo s prodrom kmetijstva izumrli tudi Slovenci in da grozi velika nevarnost, da bodo slovensko predelovalno industrijo pokupili tuji in si tako zagotovili mesto za predelavo svojih pridelkov. Pršina meni, da bi pri osveščanju potrošnikov o tem, kakšno hrano kupujejo, moral več storiti tudi tisk. Na pomen prosvetlitve potrošnikov je opozoril tudi predsednik državnega sveta Tone Hrovat, ki pa se je zavzel tudi za možnost pridobitve 6. stopnje izobrazbe za gospodarje kmetij.

J. DORNIČ

NOVOMEŠKI SINDIKAT KMETOV - "Ne čakajo nas lepi časi, zato bomo morali biti kmetje složni," je poudaril Evgen Sapač, predsednik Sindikata kmetov Slovenije (na fotografiji drugi z desne). (Foto: J. D.)

Proračun spet na naslednji seji

Razvlečena seja žužemberškega občinskega sveta

ŽUŽEMBERK - Zadnja seja žužemberškega občinskega sveta se je zavlekla pozno v noč. Dobro uro je trajala že razprava o zapisniku prejšnje seje in o dnevnem redu. Zlasti svetniki iz vrst SKD in SDS so imeli veliko pripomb na delo župana pa tudi občinskega sveta, ki da sta premalo naredila.

Po poslovnem poročilu novomeške Komune so svetniki po daljši razpravi sprejeli listo kandidatov za člane občinskih odborov in komisij. Nežka Primec (SKD) je ob tem pripomnila, da se nekateri očitno precejeno, saj so celo v štirih komisijah in odborih. Nato so svetniki (SKD, SDS in 2 neodvisna) zavrnili zaključni račun Mestne občine Novo mesto in zahtevali, da

župan do naslednje seje pripravi zaključne račune bivših krajevnih skupnosti Žužemberk, Dvor in Hinje.

Pred razpravo o predlogu proračuna občine Žužemberk se je vnela brezploдна debata o tem, kdo ima največ zaslug za ustanovitev te nove suhokranjske občine. Proračuna niso sprejeli, pač pa so sklenili, da ga naj najprej obravnavajo na komisijah, zadnjo besedo pa bodo rekli svetniki na naslednji seji.

Vlado Kostevc (SLS), bodoči tajnik občine, je predstavil tri variante občinskega grba, do naslednje seje pa naj bi svetniki dobili še predlog za občinski grb in zastavo ter predloge za občinski praznik.

S. MIRTIC

KRAJEVNI PRAZNIK V ŠMARJETI

ŠMARJETA - Krajevna skupnost Šmarjeta vabi na proslavo v počastitev krajevnega praznika, ki bo v soboto, 17. julija, ob 20. uri na ploščadi pred družbenim domom. Pripravili bodo kratek kulturni program, zatem pa sledi veselica, ki jo pripravlja Prostovoljno gasilsko društvo Šmarjeta. Vabljeni!

"TREKKING" KOČEVSKI ROG

NOVO MESTO - Društvo novomeških študentov vabi na tridnevni "trekking" na Kočevski Rog, in sicer bo zbor v petek, 16. julija, ob 15. uri na kandijski železniški postaji. Z vlakom se bodo odpeljali do Semiča, nato pa se podali na pot proti Mirni gori, v soboto nadaljevali pot na Gače, proti Resi do Žage Rog in sobotno turo zaključili v Štufni. V nedeljo pa bodo iz Štufne odrinili proti Podturnu in se v Novo mesto vrnili v večernih urah.

PLES V BELEM

OTOČEC - V restavraciji Tango na Otočcu prirejajo jutri ob osmih zvečer "ples v belem". Že ob sedmih zvečer bo sprejem gostov v otoškem gradu, sledil bo spust belih svečk po Krki. Na plesu v restavraciji Tango bodo izbrali najbolj v belo oblečeno osebo. Na ples vabijo čim več ljudi in zaželeno je, da so oblečeni v belo.

Suhokranjski drobiž

SLAB GOSPODAR - Pod točko razno, pa tudi med samim dnevnim redom, so svetniki v občinskem svetu Občine Žužemberk na dolgo in široko razpravljali o temah, ki niso bile na dnevnem redu ali pa se ne tičejo dnevnega reda, vmes pa je padla tudi kakšna cvetka kot npr. "Če dolg imaš, si dober gospodar, če pa ga nisi imel, si slabo gospodaril." Padli pa so tudi predlogi, ki bi napolnili občinski proračun. Na Podgozdu bodoči lastnik hidroelektrarne ponuja lokalni skupnosti nekakšno rento že nekaj časa, pa je nihče ne vzame. Na Dvoru pa, sedaj ko KS ni, krajani ne vedo, komu oz. kje naj plačujejo za grobove.

RAK ALI RIS - Na svetu je padlo več predlogov za novi grb Občine Žužemberk: grajski stolp, rak in ris, ki je pri svetnikih postal največ sprotij. Dokončno obliko grba in izvedbo so svetniki zaupali Vlado Kostevcu, ki je v stiku z izvedencem heraldike prof. dr. Božom Otorepcom. Ris naj bi bil rumen, s črnimi pikami na beli podlagi, kot ga je že opisal Valvasor. Predloge naj bi Kostevc pripravil do naslednje seje.

ZA GASILCE - Na predlog svetnika Andreja Banka so svetniki soglasno podprli nakup dveh gasilskih avtomobilov, ki sta jih v letošnjem letu kupili PGD Dvor in PGD Križi. Župan Franc Skufca, ki je sredstva za nakup v letošnjem proračunu že rezerviral, je bil z odločitvijo svetnikov vidno zadovoljen, saj je tudi gasilni sektorski poveljnik.

BMW ROADSHOW - Prejšnji terek je prireditev BMW roadshow, ki jo je na novomeškem Novem trgu pripravila firma Makoma, uradni prodajalec vozil BMW na Dolenjskem in v Beli krajini, v sodelovanju s firmo Škoflek iz Dobove, privabila veliko obiskovalcev. Na ogled je bilo 15 BMW-jevih avtomobilov vseh serij, od najmanjše trojke do najhitrejšega M5 in najbolj luksuznega 750. Veliko zanimanje je bilo tudi za testne vožnje, saj so jih zabeležili več kot 200. (Foto: A. B.)

Nikoli mi ni bilo težko delati

Študentka Tatjana Avbar

NOVO MESTO - Mnogi mladi so zelo pridni in prizadevni v šoli, poleg tega pa že med šolskim letom, še posebej pa med poletnimi počitnicami, tudi delajo. Nekateri denar služijo za stvari, ki si jih drugače ne bi mogli privoščiti, spet drugi zato, da se lahko šolajo, nekateri pa s tem denarjem živijo celo družine. Med te pridne srednješolce in študente sodi tudi Tatjana Avbar iz Straže, ki si je začela med počitnicami služiti denar že takoj po končani osemletki, danes pa je pred zaključkom študija francosčine in nemščine.

Tatjana tudi letos dela preko novomeškega študentskega servisa Terna, s katerim je zelo zadovoljna, in sicer trenutno na novomeški območni enoti ZZZS, kjer izdaja posebne obrazce ljudem, ki odhajajo na dopust v tujino. "Nikoli mi ni bilo težko delati, v teh letih sem delala najrazličnejša dela, moje prvo počitniško delo po osnovni šoli pa je bilo lakiranje drobnih lesenih delov v Novolesu," se spominja Tatjana. Potem je opravljala dela sobarice, pa v likalnici, kuhinji, recepciji, po dru-

Tatjana Avbar

gem letniku študija pa je začela poučevati tudi v tečajih nemščine in francosčine. Po gimnaziji je bila dvakrat v Franciji, kjer se je sama preživljala z varovanjem otrok, poleg tega pa je obiskovala še tečaje francoskega jezika.

Za delo ob študiju se je odločila zato, da bi si privoščila stvari, ki si jih drugače ob skromni republiški štipendiji ne bi mogla, od izletov do obiskov kina. Tudi na možnost za zaposlitev gleda zelo optimistično in takšnim kot je Tatjana, se res ni treba bati, saj bi z veseljem poprijeli tudi za kakšno drugo delo, dokler se zanje ne bi našla izobrazbi primerna zaposlitev.

J. D.

PRAZNIK HARMONIKE NA RATEŽU

RATEŽ - V nedeljo, 18. julija, bo na Ratežu prireditev Praznika harmonike, ki jo prireja Turistično društvo Azaleja. Ob 9. uri se bo začelo tekmovanje za Zlato harmoniko Ljubecne in kvalifikacije za popoldansko prireditev za nagrado Rateža, ki se bo začela ob 15. uri. Med odmorom bo tekmovanje gasilskih veteranov, po tekmovanju pa veselica, na kateri bo igral ansambel Vrisk.

CVIČEK NA TRIGLAVU

ŠKOCJAN - Jutrišnjega pohoda Združenja slovenskih čisturnikov na Triglav se bo udeležil tudi škočjanski župan Janez Povšič. Povšič obljublja, da bo na Kredari-co pritovalil 100 litrov svoje-ga cvička, ki bo "uradno" vino pohoda, s katerim bodo nazdravili tudi na najvišjem slovenskem vrhu.

Ena gospa je rekla, da bi morali novomeški svetniki dobiti še regres za dopust, če že imajo sejnino tako kot plačo.

SREČANJE PRI SPOMENIKU MAJDE ŠILC

NOVO MESTO - Krajevno združenje Zveze borcev Majde Šilc in KS Podgrad vabita na spominsko srečanje ob obletju v Koroški vasi, kjer je julija 1944 padla narodna junakinja Majda Šilc. Kratko spominsko slavlje se bo začelo ob 11. uri. Pogumne partizanke se bodo spomnili njeni soborci iz Ljubljanske (10.) brigade, domačini in člani ZB iz okoliških krajev. Vabljeni!

ANTON ZUPET NOV OBČINSKI SVETNIK

ŠKOCJAN - Franc Kocjan, SLS, je zaradi prezaposlenosti odstopil kot član občinskega sveta in njegov odstop je svet na zadnji seji sprejel. Njegovo mesto v občinskem svetu bo zasedel Anton Zupet, sicer ravnatelj škočjanske osnovne šole.

V času od 2. do 8. 7. 1999 so v novomeški poročnišnici rodile: Elizabeta Grubar z Javorovice - Anamarijo, Anita Kolenc z Gor. Ponikev - Urbana, Marjeta Kofal s Krupe - Eriko, Jožica Stopar iz Prušnje vasi - Tejo, Tanja Teropšič iz Sentpetra - Lana, Suzana Hodnik iz Ore-hovca - Klemen, Mateja Kle-pec iz Črnomlja - Zana, Mate-ja Lavrič Sever iz Dolge vasi - Kristino, Annmarie Gorenc-Žoran iz Šmarjete - Alexa-ndra, Mojca Pevec iz Krškega - Hanah, Helena Umek iz Pod-grad - Luko, Vanja Kavčič s-tere z Rateža - Marka, Gor-dana Mikec z Malega Slatnika - Roka, Marica Ilar s Potov-rtja - Tjaša, Vesna Rudman iz Gabrja - Gašperja, Frančiška Jurkovič z Dol. Mokrega Polja - dečka.

Iz Novega mesta: Mateja Brulc, Krajčeva ulica 9 - Jana. Čestitamo!

Anita Gradišar, študentka 3.

letnika socialnega dela, oprav-lja pomožno delo na bencin-skem servisu na Otočcu: "De-nar mi bo prišel prav na morju in na Nizozemskem, kamor se odpravljam na tabor. Delam za blagajno, pomivam šipe, nato-čim bencin. Všeč mi je."

Veno Vranc, študent 3. letni-

ka politologije, smer medna-rodni odnosi, dela kot reševalec v Šmar. Toplicah: "Na bazenu

Brigita Lapuh, študentka 2.

letnika poslovnih ekonomije, dela kot receptorka v Čateških Toplicah: "Izredno študiram, zato imam veliko časa, pa tudi denar mi pride prav. Delam dopolne in popoldne. Ljudje so zelo prijazni, zato z veseljem prodajam karte, izdajam brisa-če, strežem pijačo in spreje-mam rezervacije za masažo."

Helena Železnik, dijakinja 3.

letnika SŠGT Novo mesto, dela kot natakarica v Novem mestu: "Delala bom cele počitnice, dopolne in popoldne. Z gosti ponavadi nimam težav, včasih pa tudi."

Počitnice so še zelo dolge (predvsem za študente), mož-nosti, kako jih preživeti, pa tu-di. Delo med počitnicami vam bo omogočilo brezskrbnejše zapravljanje denarja na morju. Povem vam, veliko bolj za-bavno, je kot si mislite.

MOJCA RAPUŠ

SREDI TURISTIČNE SEZONE

Zmeda ob pomanjkanju informacij

BELA KRAJINA - Čeprav smo že dodobra zakorakali v poletno turistično sezono, pa se v Beli krajini, tako kot že leta doslej, ponavljajo iste zgodbe. Ljudje, ki so se zlasti po slovenski vojni začeli znova odkrivati to deželo na skrajnem jugu države, ne iščejo informacij o ponudbi v Beli krajini, bolj zmedeni kot informirani. Pravzaprav sploh ne vedo, na koga naj bi se obrnili.

Lani je bil v naši državi sprejet zakon o pospeševanju turizma, ki predpisuje, naj bi ena ali več občin ustanovilo turistično organizacijo, v okviru katere bi ustanovili turistično-informativni center (TIC), potem pa bi geografsko zaokrožena celota ene ali več občin oblikovala turistično območje, na katerem bi lahko bila celovita turistična ponudba. Če bi se v informativno-turističnem centru želeli zares temeljito pripraviti na poletno sezono, bi morali začeti zbirati informacije o Beli krajini že v začetku koledarskega leta in jih ponuditi morebitnim gostom. Toda ne o turistični organizaciji ne o TIC ni v Beli krajini še ne duha ne sluha.

V razmerah, kakršne so, pa bi bili turisti najbrž veseli, če bi lahko preprosto informacije dobili vsaj poleti in vsaj, ko so že v Beli krajini. Da jim to uspe, je

bolj izjema kot pravilo. Obratno je na vsakogar, ki vsaj malo "diši" po turizmu, ki jim ga uspe dobiti po telefonu, ki jim je pripravljen kaj povedati in ki je dovolj seznanjen s primernimi turističnimi informacijami.

A informacijska zmeda ni edina v poletni turistični sezoni. Nič manjši problem niso občinske meje, iz katerih veljajo različna pravila o obnašanju ob Kolpi, kjer je tudi največ turistov. Ti pa ne vedo in jim je gotovo tudi prav malo mar, kje potekajo občinske meje. Ko pridejo v Belo krajino, zaokroženo geografsko celoto med Kolpo, Kočevskim Rogom in Gorjanci, hočejo za svoje plačilo dobiti primerno storitev. A kaj lahko se zgodi, da so se veliko več kot le presenečeni, ko ugotovijo, da ob Kolpi v metliški občini lahko počnejo (skoraj) vse, ker Metličani pač nimajo odlokov o režimu ob reki. V črnomaljski občini, kjer so takšnih odlokov v zadnjih letih sprejeli kar nekaj, pa jih lahko že za najmanjšo malenkost kaznuje komunalni nadzornik (ki ga v metliški občini tudi nimajo). A če je Metličanom leto prekratko, da bi uspeli sprejeti kakšen odlok o redu ob Kolpi, bi se vse tri belokranjske občine lahko dogovorile vsaj o enotni turistični taksi...

M. BEZEK-JAKŠE

ZILJSKA PERAČIJA

ZILJE - Društvo kmečkih žena in deklet Zilje in Društvo podeželske mladine Črnomelj pripravljata v sodelovanju s Kmetijsko svetovalno službo Črnomelj v nedeljo, 18. julija, ob 14. uri pri tukajšnjem gasilskem domu "Ziljsko peračijo" in kmečke igre. Prikazali bodo, kako so nekdanji prali perilo, v kmečkih igrah pa, kako so spretni danes.

ZAČETEK ČRNOMALJSKEGA KULTURNEGA POLETJA - Z nastopom tamburaške skupine Arteški bunar iz Garčina pri Slavonskem Brodu so se pretekli petek v Črnomlju pričele poletne prireditve z naslovom "Poletje v Črnomlju". Do začetka septembra se bo izvršilo še šest koncertov, že prvi pa je navdušil številno poslušalstvo. Šest fantov, starih 16 ali 17 let, ki vadijo pet let, je namreč pod vodstvom Zdravka Tomljanoviča pokazalo, kako raznovrstno glasbo je moč izvabiti iz tamburice. In to zelo uspešno, saj so fantje kljub mladosti imeli že 300 nastopov in izdali kaseto in CD: (Foto: M. B.-J.)

Grosupeljčani imajo še appetite

V semiški občini upajo, da jim bo država pomagala pri urejanju romskega naselja Sovinek - Po ugodni ceni naprodaj veliko praznih hiš, ki so jih želeli kupiti tudi Grosupeljčani za svoje Rome

SEMIČ - V semiški občini živi precej romskih družin, največ pa na Sovinku, kot se po novem imenuje romsko naselje pri Štirih rokah. V njej je danes 72 prebivalcev in velja, kot je nedavno dejal semiški župan Janko Bukovec, za največjo vas v Sloveniji, ki nima elektrike. Zato je semiška občina dala vlogo na ministrstvu za okolje in prostor ter ekonomske odnose in razvoj in na Elektro za napeljavo električnega toka in ureditev poti v naselje.

Ureditev poti naj bi veljala 1.880.000 tolarjev, napeljava električne energije pa po predračunski vrednosti dobrih 9,7 milijona tolarjev. Poleg tega so pripeljali v vas tudi nekaj plastičnih cistern za vodo, že od prej pa imajo prebivalci nekaj vodnjakov. Legalizirali so tudi 3,5 hektarja zemljišča, da ga bodo komunalno in gradbeno uredili. Vsaka družina bo dobila v uporabo za nadaljnjih sto let približno 1.400 kv. metrov zemlje, na kateri naj bi si uredila bivališče. Vendar te zemlje ne smejo niti prodajati niti dovoliti, da bi se na njo priseljevali prebi-

valci od drugod. Bukovec je dejal, da na občini upajo, da bo še letos prišel denar tako za elektriko in poti kot za gradbeni material za gradnjo hiš.

Pohvalno je, da vsi šoloobvezni otroci s Sovinka, teh pa je kar 35, obiskujejo šolo. Župan ne taji, da so Romom zagrozili, da ne bodo dobili elektrike, če otrok ne bodo pošiljali k pouku. Več težav pa imajo, ko želijo dobiti s Sovinka ljudi, ki bi delali preko javnih del. Letos so ponudili delo sedmim Romom. Sedaj delajo trije, medtem ko jih je šest že odpovedalo. Vendar Bukovec upa, da bo v na-

Odličen skoraj vsak peti učenec

Na metliški osnovni šoli se ne spominjajo, če so imeli že kdaj tako dober učni uspeh kot letos - Vrsta priznanj na državnih tekmovanjih - Jeseni devetletka - Kdaj dograditev?

METLIKA - Na metliški osnovni šoli so iztekajoče se šolsko leto zaključili z velikimi uspehi. Od 610 učencev v 26 oddelkih na matični šoli jih je uspešno zaključilo šolanje 99 odst. Neuspešnih je bilo le 7 učencev, od katerih sta bila dva neocenjena. Ravnatelj Jože Mozetič se ne spominja, da bi že kdaj imeli tako dober učni uspeh, ki pa ga ne gre pripisati morebitni popustljivosti učiteljev, ampak predvsem dodatni pomoči otrokom, zlasti romskim.

Na metliški šoli v 1. in 2. razredu ocenjujejo opisno, od 483 učencev, ki so bili ocenjeni številčno, pa je bilo 109 odličnjakov. Ni

ŠTIRI KULTURNE PRIREDITVE

METLIKA - V okviru mednarodnih poletnih kulturnih prireditev "Pridi zvečer na grad" bo danes, 15. julija, ob 21. uri na Mestnem trgu v Metliki pod taktirko Lojzeta Kranjčana in s solistko Alenko Godec nastopil Big band RTV Slovenija. Prireditve je v okviru Imaga Sloveniae-Podobe Slovenije, zato bo vstop prost. V soboto, 17. julija, se bo ob 21. uri na Pungartu predstavila etno-folk skupina Zuf de žur, ki prihaja iz italijanskih krajev tik ob meji s Slovenijo ter predstavlja ljudsko in tradicionalno glasbo na Goriškem. V nedeljo, 18. julija, pa bo ob 9. uri v kulturnem domu za otroke ter ob 21. uri na igrišču na Pungartu za odrasle na ogled predstava "Jooj, kako sem prišel na svet!", ki jo je za slovenskega igralca Gasperja Tiča napisal igralec Zijah Sokolović.

bilo oddelka, kjer ne bi bilo odličnih in sicer najmanj trije in največ devet v 3. a razredu. V podružnični šoli na Suhorju pa od 45 učencev v štirih oddelkih od 1. do 4. razreda ne ponavljajo nihče. A na uspešnost učencev ne kažejo le odstotki, temveč tudi vrsta priznanj, ki so jih osvojili na državnih tekmovanjih. Med njimi je bilo kar šest zlatih, kar je največ doslej, sicer pa ni bilo področja, kjer se ne bi udeleževali tekmovanj. Tako na tekmovanjih kot v šoli so bili predvsem uspešni osmošolci, saj jih je bilo od 80 kar 17 odličnih, vsem pa se je uspelo vpisati v srednjo šolo.

Ze nekaj let nudijo na šoli učencem tudi individualno učno pomoč. To delo poteka med učno

• Čeprav so počitnice, se na metliški osnovni šoli temeljito pripravljajo na novo šolsko leto, v katerem bo imelo 5 oddelkov pouk popoldne. Sedaj na novo opremljajo učilnice za glasbeno vzgojo, angleščino, zgodovino in geografijo, dve multimedijski učilnici ter z dodatno opremo še računalniško učilnico.

uro, vključeni pa so predvsem učenci 1. in 2. razreda. Prednostna naloga v tem šolskem letu je bilo razvijanje boljših odnosov med učenci ter učenci in učitelji. Skozi vse leto so se pogovarjali predvsem o obnašanju na šoli.

Ob vseh uspehih na šoli ne mižijo tudi pred vzgojnimi problemi. Opozarjajo predvsem na povečano agresivnost med otroki, kajenje ter neopravičeno izostajanje od pouka. Izrekli so tudi nekaj vzgojnih ukrepov, predvsem pri sedmošolcih. Kot je dejal Mozetič, so na šoli pripravljeni na to, da je šola odsev družbenih razmer, bolj pa so uspešni, če ukrepajo takoj, ko se pojavi problem.

Metliška šola je ena izmed 42 v Sloveniji, ki bo jeseni pričela s poskusnim uvajanjem devetletke v 7. razredu. Pripravljajo se tudi na dograditev šole, s katero naj bi pričeli v prihodnjem šolskem letu. Gradnja je ocenjena na 326 milijonov tolarjev, od katerih naj bi država in občina plačali vsaka polovico. Z dograditvijo šole bo konec s popoldanskim poukom, seveda pa je dograditev tesno povezana z uvedbo devetletke v 1. razredu, s katero pa zagotovo še ne bodo pričeli v šolskem letu 2000/2001.

M. BEZEK-JAKŠE

DOLENJSKI LIST

Danfoss še naprej niza uspehe

Črnomaljski Danfoss, ki je pred sedmimi leti začel rasti iz nič, med slovenskimi izvozniki na 9. mestu - Junija prodali rekordnih 340 tisoč kompresorjev za zamrzovalno in hladilno tehniko

ČRNOVELJ - V črnomaljskem Danfossu, podjetju v tuji lasti, ki pa ga vodi povsem domač kader, jim je v letošnjem juniju uspelo prodati rekordnih 340.000 kompresorjev za hladilno in zamrzovalno tehniko, za katere so iztržili 20,5 milijona DEM. To je največja mesečna prodaja v sedmih letih, odkar je Danfoss v Črnomlju.

V Danfossu sicer priznavajo, da je bila tako velika prodaja načrtovana, saj je spomladi in poleti največje povpraševanje po njihovih izdelkih. Vendar si štejejo za velik uspeh, da jim je uspelo uresničiti načrte. Po besedah direktorja črnomaljskega Danfossa Leopolda Panjana v povprečju prodajo za 20 do 30 odst. manj kompre-

sorjev na mesec, kar pa je še vedno veliko. Pri dobri prodaji ni nezamisljivo prav to, da kupci zaupajo v Danfossove izdelke. "Veliko povpraševanje pa se odraža tudi v tem, da imamo proizvodnjo zasledeno za nekaj mesecev vnaprej, kar pri konkurenci, kolikor mi je poznano, ni ravno običajno. Sicer pa imamo v načrtu, da bomo letos prodali za 190 milijonov DEM izdelkov, tolikšna pa je bila prodaja tudi lani," pove Panjan.

Potem ko so z razširitvijo tovarne v Črnomlju doživeli pravi zaposlitveni boom, se je pred letom dni število zaposlenih ustalilo na 1.050 do 1.070 ljudi, ki na mesec naredijo v povprečju po 300 tisoč kompresorjev. Večino izdelkov prodajo na tuje, tako da ne čudi, da je bil lani Danfoss deveti največji slovenski izvoznik, kar je hvale vreden podatek, saj so do tega uspeha prišli v sedmih letih tako rekoč iz nič. Njihov kratkoročni cilj je, da ohranijo takšno proizvodnjo in število zaposlenih, dolgoročni pa, da v prihodnjih petih letih povečajo pro-

izvodnjo s sedanjih 3,5 milijona kompresorjev na leto na 5 milijonov. Zato pa bodo morali najbrž tudi razširiti tovarno ter zaposliti dodatnih 200 delavcev. Bojzani, da jih ne bi dobili, v Danfossu ni, tudi zato ne, ker je na dobrem glasu.

V Danfossu se sedaj pripravljajo na pridobitev certifikata ISO 14000, kar pomeni, da podjetje dela v skladu z evropskimi ekološkimi standardi. Pred časom pa so že dobili certifikat ISO 9002.

M. BEZEK-JAKŠE

KMALU RAČUNALNIK ZA SUZANO BRČINA

ČRNOVELJ - Do 12. julija je za nakup računalnika-komunikatorja za Suzano Brčina iz Črnomlja, ki ima cerebralno paralizo, 15 darovalcev prispevalo 386.500 tolarjev. Zadnja sta denar nakazala Kristina Starič iz Izole (5.000 tolarjev) in Sindikat tekstilne in usnjarske predelovalne industrije Slovenije iz Ljubljane (50.000 tolarjev). Prispevek lahko še vedno nakazate na žiro račun Humanitarnega zavoda Vid številka 51500-603-33738, s pripisom "za Suzano". Vendar pa se akcija, v kateri naj bi zbrali 400 tisočakov, že počasi izteka, tako da v Vidu prosijo darovalce, da pohitijo s prispevki.

Črnomaljski drobir

ODPADKI - Prebivalci Radencev so se še junija (in morda se še danes) pritoževali, da pri njih čaka na odvoz kup kosovnih odpadkov, ki naj bi jih komunalci odpeljali že spomladi. A ne gre, da bi se preveč razburjali. Ne nazadnje je v gospodarskem načrtu Komunale zapisano, da bodo kosovne odpadke pobirali tudi jeseni. Čas pa tako hitro teče!

SEMAFOR - Ko so bili v sredo pretekli teden največji nalivi, prvi in edini črnomaljski semafor ni delal. Nič! Tema! Izmed vseh razlag, zakaj tako, se je Črnomaljem zdelo, da je najbolj verjetna tista o semaforju na sončne celice, ki dela le, ko sije sonce.

KOMUNALNI ČUDEŽI - Po zatrepanju direktorja črnomaljske Komunale se je na njihovo prošnjo, da bi se prijavili za odvoz odpadkov, odzvalo zelo malo lastnikov vikendov, ki sicer nimajo stalnega prebivališča v črnomaljski ali semiški občini. Zatrjujejo namreč da - o, čudež božji! - nimajo odpadkov ali pa, da jih vozijo s seboj domov v Ljubljano, Kranj, Novo mesto ali kjer so pač stalno prijavljeni. Se pa prav tam, kjer imajo ti ljudje vikend hišice, pojavlja še en čudež: neizmerno velike količine odpadkov. Ker ne gre, da ne bi verjeli vikendašem, si komunalci pojav lahko razložijo le z nečim nadnaravnim, mističnim. S tem pa se pojavlja odlična priložnost, da Črnomaljski začno razvijati verski turizem. Le še natančne lokacije, kjer se dogajajo čudeži, morajo določiti.

Semiške tropine

TELEFONIJA - Direktor novomeške poslovne enote Telekomma dipl. oec. Andrej Zupanc se je, ko je v tej rubriki prebral o težavah Semičanov, ker ne morejo priti do ISDN, takoj v naslednji številki Dolenjskega lista odzval na pisanje. Na dolgo in široko se je razpisal, kakšne težave jih pestijo, kar pa ne pomeni, da bodo Semičani kaj prej dobili težko pričakovano čudo sodobne telefonije. Jim je pa lahko v zadoščenje vsaj to, da jim je bil to pripravljen nekdo pojasniti v tako kratkem času. Vsekakor so vsaj pri tem imeli več sreče kot pred tremi leti prebivalca sosednje občine, ki je morala samo na (negativen) odgovor, ali lahko namesto dvojčka dobi enojni telefonski priključek, čakati tri mesece.

VREME - Organizatorji koncerta Rock Semič 99 vsaj na začetku prireditve niso imeli ravno sreče z vremenom. Tisti najbolj zlobni se pridružajo, da najbrž ne bi kaj prida pomagalo tudi, če bi dali za mašo za lepo vreme. Eden od glavnih organizatorjev prireditve je bil namreč Sergej Čas, ki sicer sedi tudi v semiškem občinskem svetu kot predstavnik Slovenske nacionalne stranke (SNS). Glas o tem, kako (ne)priljubljena je cerkev pri šefu SNS Zmaga Jelencu, pa je zagotovo prišel tudi že do boga.

ROCK KONCERT V SEMIČU - Na šolskem igrišču v Semiču so preteklo soboto prvič pripravili rock koncert, na katerem so se predstavile belokranjske rock skupine Desert fox iz Semiča, INdust bag in Sarcom iz Metlike, Gobe (na fotografiji) in Broken lock iz Črnomlja ter kot gost Dan D iz Novega mesta. Koncert je privabil okrog 400 poslušalcev, ki pa kljub temu, da so popili toliko kot na navadni veselici trikrat več ljudi, niso povzročali izgredov. Zato organizatorji, Društvo likovnih ustvarjalcev Semič in Klub belokranjskih študentov, obljubljajo, da bo rock koncert v Semiču tudi prihodnje leto in sicer teden dni po Rocku Otočec. (Foto: M. B.-J.)

Opravili polovico zahtevnega dela

Udeleženci 7. mednarodnega raziskovalnega tabora so pričeli z izdelavo otroškega turističnega vodnika po Kostelu - Forma viva letos prvič v programu Evroplatforme

FARA - S predstavitvijo dela vseh osmih raziskovalnih skupin in z otvoritvijo razstave otroške forme vive so v soboto dopoldan v Fari zaključili letošnjo akcijo "Ideje brez meje - Kostel '99". Naročnik mednarodnega raziskovalnega tabora in otroške forme vive je bila ljubljanska OE zavoda za zaposlovanje RS, tako kot vsa leta pa je tudi letošnjo že sedmo akcijo zapovrstjo izvajal Informacijski izobraževalni in svetovni center Izida iz Ljubljane.

Enotedenskega raziskovalnega tabora se je udeležilo 41 otrok, med katerimi sta bila poleg najbolj nadarjenih osmošolcev iz Slovenije, enega iz Hrvaške in zamejske Slovenke iz Italije, letos prvič tudi dva iz BiH. "V preteklih treh letih, odkar smo si zadali obsežen načrt za ureditev Kostela v Mavrično dolino - dolino otroške ustvarjalnosti, so udeleženci taborov proučili že vse pomembne objekte naravne in kulturne dediščine Kostela, letos pa smo na podlagi zbranega materiala pričeli z izdelavo otroškega turističnega vodnika po Kostelu," je povedala Vojka Žerovnik iz Izide. Razvrščeni v geografsko, zgodovinsko, biološko, etnološko, novinarsko, oblikovalsko, glasbeno in angleško raziskovalno skupino so udeleženci letošnjega tabora ob pomoči mentorjev (skupno je bilo na taboru 14 odraslih) opravili polovico zahtevnega dela na izdelavi vodnika. Kot je povedala Žerovnik,

kova, bodo z delom nadaljevali in vodnik dokončali prihodnje leto.

V nasprotju z raziskovalnim taborom, ki je cilj naravnih in proučevanje in evidentiranje na-

ravne in kulturne dediščine Kostela ter možnosti za razvoj mladinskega turizma, pa je na 7. forma vivi, ki je bila letos že petič organizirana v Fari, poudarek na ustvarjalnosti. Letošnja posebnost je bila, kot je povedala Žerovnikova, da je bila vključena v evropski program mladinskih izmenjav "Evroplatformo". Poleg 13 likovno nadarjenih učencev osmih razredov iz Slovenije ter dveh s Hrvaške, sta bila tako letos prvič na sedemdesetih formi vivi tudi dva udeleženci iz Italije, ki pa sta se, kot je povedala Žerovnikova, kljub nepoznavanju slovenskega jezika dobro vključila v delo skupine, ki jo je tako kot že vsa leta vodil akademski kipar Jakob Bradar ob pomoči Toma Pera.

M. LESKOVŠEK-SVETE

ZAČETEK IGRANJA ULIČNE KOŠARKE

LOŠKI POTOK - Športno društvo Loški Potok v ustanavljanju je 9. in 10. julija odigralo prvi krog občinske lige v ulični košarki. Igrajo na igrišču pred osnovno šolo na Hribu, sodeluje pa 10 ekip.

Vojka Žerovnik

LETOS 32 ODLIČNIH - Šolanje na kočevski OŠ Ob Rinži, ki jo je v nedavno minulem šolskem letu obiskovalo 693 otrok, je letos zaključilo z odličnim uspehom v vseh osmih letih 14 učencev. Na OŠ Zborja odposlancev so imeli med 487 učenci 10 odličnih v vseh letih šolanja, na OŠ Stara Cerkev pa med skupno 359 učenci 8 učencev; ki so osnovno šolo končali z odliko v vseh letih šolanja. Vseh 32 odličnjakov bo, kot so povedali na nedavnem sprejemu pri kočevskem županu Janku Vebru, nadaljevalo šolanje v Kočevju, kar pa je za kočevsko občino tudi zelo vzpodbudno. (M. L.-S.)

Ukinili nezakonito financiranje

Po novem bodo stranke morale plačevati najemnino za prostore

RIBNICA - Stranke SKD, SDS in ZLDS, ki imajo svoje prostore v občinski stavbi na Škrabčevem trgu 40, dosedaj občini niso plačevale najemnine. Brezplačen najem jim je omogočal občinski pravilnik o oddajanju poslovnih prostorov v najem, ki pa so ga na zadnji seji občinskega sveta spreminili, tako da v bodoče občina ne bo zaračunavala najemnine le humanitarnim organizacijam in društvom ter po novem tudi ne krajevnim skupnostim, medtem ko bodo politične stranke morale najemnino plačevati.

Spremembo pravilnika je narekovala potreba po usklajitvi z določili zakona o političnih strankah, po katerem je prikrita in nedovoljena oblika financiranja političnih strank tudi v primeru, ko občina daje političnim strankam brezplačno v najem poslovne prostore. Ker zakon ne določa, kakšna naj bo najemnina, je Benjamen Henigman (SKD) predlagal, naj bi v pravilniku določili, da bi znašala 10 odstotkov izklicne najemnine, saj, kot je opozoril tudi Franc But (SLS), bi ekonomske cene najemnin zavrle možnost razvoja političnih strank v Ribnici. Župan Jože Tanko je poudaril, da bi to pomenilo nezakonito financiranje političnih strank oziroma kršitev zakona, ki prepoveduje regresiranje oziroma subvencioniranje najemnin. Vztrajal je, da se višino najemnine določi ob sprejemu sklepa o višini izklicnih najemnin za posamezne poslovne prostore.

760 talarjev za kv. meter, kolikor naj bi po predlogu občinske uprave znašala najnižja najemnina za poslovne prostore, s katerimi razpolaga ribniška občina (najvišja je 1.425 talarjev), je Henig-

man označil za nesprejemljivo. Za SKD, ki ima v najemu okoli 50 kv. metrov, bi to pomenilo, kot je dejal, da bi morala za najemnino odšteti več, kot znaša njena dotacija iz občinskega proračuna. Ob večinskem mnenju, da naj bi bila najemnina simbolična, so podprli predlog Franca Češarka (SKD), da naj bi znašala 100 talarjev za kv. meter.

M. L.-S.

VOX EUROPAE

RIBNICA - V cerkvi sv. Štefana bo v soboto, 17. julija, ob pol devetih zvečer koncert mednarodnega pevskega zbora Vox Europae, ki je na koncertni turneji po Sloveniji. Zbor bo nastopil pod vodstvom dirigentov Roba Vermeulena iz Nizozemske in Aleša Lajovica iz Slovenije.

PORABSKI UČITELJI PRI NAS

VELIKE LAŠČE - Konec junija je v Osnovni šoli Primoža Trubarja potekalo enotedensko delovno srečanje osnovnošolskih učiteljev iz Porabja na Madžarskem, ki so v Slovenijo prišli na izpopolnjevanje slovenskega jezika in ogled njenih lepote. Dopoldne so sledili delu domačih učiteljev na šoli, popoldne pa so bila na vrsti strokovna predavanja. Na dan državnosti so udeleženci srečanja opravili celodnevni pohod po velikolaški kulturni poti, zadnji dan bivanja pa so se odpravili na izlet v Belo krajino. Nad bivanjem pri nas so bili porabski učitelji navdušeni, saj je bilo srečanje prijetno in koristno doživetje.

E. Z.

GOZDARSKA RAZSTAVA - Obiskovalci si najraje ogledujejo številno staro orodje, velikega zanimanja pa so deležne tudi makete Antona Prelesnika. (Foto: M. L.-S.)

O delu v gozdu nekoč in danes

Gozdarji Sneznika so pripravili zanimivo razstavo - Promocija gozdarstva in Kočevske Reke

KOČEVSKA REKA - V Dulminovi hiši v Kočevski Reki bo še vse do konca tega meseca na ogled zanimiva gozdarska razstava. Pripravili so jo gozdarji Sneznika v sodelovanju z gozdarskim društvom in krajevno enoto ZGS Kočevska Reka, prinaša pa do sedaj najbolj celovit prikaz dela gozdarjev in gospodarjenja z gozdovi na območju Kočevske Reke od druge polovice 19. stoletja do današnjih dni.

V želji, da bi čimbolj celovito predstavili delo v gozdu na območju Kočevske Reke nekoč in danes, promovirali gozdarstvo in obenem tudi sam kraj, so organizatorji razstave v štirih razstavnih prostorih za to razstavo sicer več kot primerne, žal pa tudi od zoba časa že močno načete Dulminove hiše, pripravili več tematsko zaočrtenih sklopov. Osrednji del razstave zavzema staro orodje, od sekir, žag in drugega orodja, ki so ga nekoč uporabljali pri delu v gozdu, do sodobnih motornih žag, pri čemer so posebej predstavljene motorne žage od začetkov njihove uporabe v 50-ih letih do danes. Nazorno je predstavljen tudi način spravila lesa iz gozda, od konjske vprege do žičnic in

traktorjev, makete upokojenega gozdarja Antona Prelesnika pa obiskovalcu pričarajo tudi karseda natančno predstavbo o ogledanju, žganju apna, žagah in podobnih opravilih v gozdu oziroma vezanih na gozd in les kot njegovo največje bogastvo.

Del razstave je namenjen predstavitvi, s čim vse se gozdarji ukvarjajo - od njihovega rednega dela preko dela z mladino do urejanja učnih poti. V tem sklopu je predstavljeno tudi sodobno orodje, ki ga gozdarji uporabljajo pri svojem delu, prav tako pa tudi ves propagandni material gozdarjev za privržbo pravilnega odnosa do gozda in obnašanja ljudi v gozdu. Lepote gozda na razstavi ponazarjajo fotografije kočevskih fotografov, posebej za območje Kočevske Reke pa je predstavljeno tudi načrtovanje z gozdom od Auerspergovih načrtov iz leta 1892 do današnjih gozdnogospodarskih načrtov. Celotno razstavo so popestrili z izdelki iz lesa gozdarja in umetnika Toneta Žuniča, njena zanimivost pa je tudi v tem, da si obiskovalci lahko ogledajo les vseh drevesnih vrst, ki rastejo na Kočevskem.

M. L.-S.

SREČANJE UPOKOJENCEV BO NA TRAVNI GORI

LOŠKI POTOK - SODRAŽICA - Ideja o srečanju upokojencev iz Sodražice in Loškega Potoka ni ravno nova. Končno so se dogovorili, da bo prvo srečanje 24. julija ob 14. uri na Travnici Gori. Poleg družabnih iger, ki naj bi popestrile srečanje, bo poskrbljeno tudi za ples. Sodražani naj bi se pripeljali z avtobusom. Potočani pa z lastnimi vozili ali pa bodo pripešali.

IME ZA ČASOPIS

SODRAŽICA - V Sodražici so izdali prvo poskusno številko novega občinskega glasila, za katerega se sprejemajo predloge za ime. Časopis naj bi na dva meseca občasno obveščal o delu občinskega sveta. Za svoj časopis so se odločili, ker so svetniki zavrnili možnost, da bi imela občina Sodražica tudi v prihodnje v ribniškem Rešetu svoj prostor, zato so sklenili, da bodo sami poskrbeli za lokalno obveščanje.

HUMANITARNA POMOČ

RIBNICA - Predsednik Lions kluba Ribnica Hubert Kosler je izročil dr. Petru Rusu, direktorju Zdravstvenega doma Ribnica, refraktometer, aparat za določanje dioptrije v očesni ambulanti. Denar (1.600.000 talarjev) za nakup aparata, ki bo v veliko pomoč bolnikom, so zbrali s pomočjo več kot petdeset organizacij in posameznikov ter z dobrodelnim plesom, kjer se je nabral zajeten kupček denarja. Člani kluba, ki v Ribnici deluje od januarja letos (ustanovljen je bil tudi s pomočjo Jožeta Kukca, predsednika botrskega kluba iz Novega mesta), že od začetka uresničujejo temeljno načelo več kot štirideset tisoč lokalnih klubov po vsem svetu (pomagati sočloveku), so izročili tudi 500 tisoč talarjev družini, katere družinski člani so slabovidni, oba starša pa sta zaradi bolezni brezposelna.

90 LET PGD JURJEVICA - V ribniški občini bo letos kar nekaj društev praznovalo okrogle obletnice. Med njimi je tudi PGD Jurjevica, ki šteje 70 dejavnih članov, ob 90-letnici pa so pripravili osrednjo svečanost, katere so se udeležili tudi predstavniki drugih društev iz občine. V borbi proti rdečemu petelinu so bili uspešni njihovi predniki, povojna generacija pa je zgradila sodoben dom, v katerem so tudi večnamenski prostori, razpolagajo pa z bogato opremo in tehniko. Na svečanosti so razvili tudi novi prapor. (Foto: M. Glavonjič)

MAJA JE NAVDUŠILA

KOČEVJE - V Mariboru je bilo že drugo tekmovalje mladih pianistov "Dr. Roman Klasič", ki je potekalo v prostorih Srednje glasbene in baletne šole, v disciplini klavirski duo. Med dobitniki priznanj je bila tudi Maja Glavac iz Kočevja, sicer učenka Srednje glasbene in baletne šole iz Ljubljane, ki je skupaj z Ingrid Stanič prejela posebno nagrado za najprepričljivejšo interpretacijo tekmovalnega programa. Maja se je predstavila z izrednim znanjem, s tehnično dovršenostjo, skladnostjo, z virtuoznostjo in ne nazadnje z izredno zrelostjo v interpretaciji, ki jo le redko lahko srečamo pri tako mladih glasbenikih.

Ribniški zobotrebci

MANJŠE ZLO - Potem ko je župan Loškega Potoka Janez Novak glede delitve premoženja Komunale Ribnica dolgo vztrajal, da morajo biti solastnice preoblikovane Komunale vse tri občine - Ribnica, Loški Potok in Sodražica, si je, kot so ugotavljali na zadnji seji ribniškega občinskega sveta, končno premislil. Predlog odloka o preoblikovanju javnega komunalnega podjetja Komunala Ribnica, p.o., v javno komunalno podjetje Komunala Ribnica d.o.o., s katerim, kot je povedal Tanko, rešujejo stanje z dne 1.1.1995, ko sta se oblikovali občini Ribnica in Loški Potok, je posredoval na sejo sveta in potoški svetniki so ga sprejeli. Zato se je odločil, po katerem je ribniška občina 87,4 odst., potoška pa 12,6 odst. lastnik preoblikovane Komunale, znašel tudi na zadnji seji ribniškega sveta. Ribniški svetniki so ga soglasno sprejeli, s tem pa tudi zaključili delitveno bilanco z občino Loški Potok. Vendar pa jih čaka še delitev premoženja s sodraško občino! Čeprav bodo zato morda morali že kmalu opraviti tudi prvo spremembo komaj sprejete odloka o Komunali, pa ribniški svetniki to ne moti. Odločili so se namreč za manjše zlo, kot bi bilo, če bi s sprejemom odloka čakali, dokler ne bodo opravili delitve bilance tudi s sodraško občino. V tem primeru bi namreč morala Komunala čakati na preoblikovanje verjetno še lep čas - ne nazadnje tudi zato, ker občina Sodražica vztraja, da mora biti ena od njenih solastnic!

VANDALIZEM BREZ PRIMERE

LOŠKI POTOK - Razbiti, težki betonski cvetličnjaki pred osnovno šolo Dr. Antona Debeljaka na Hribu so bili očitno v napoto prav tistim, ki ta prostor kot edini v kraju uporabljajo za športne prireditve. Morda so motili armado mopedistov, ki noč za nočjo upirjajo prave dirke in jim tudi športni objekti pridejo prav. Vsekakor so šoli naredili kar nekaj škod. Čudno pa je dejstvo, da ni nihče nikogar videl in slišal prevračanja in razbijanja sorazmerno težkih cvetličnjakov, kar daje slutiti, da je v vandalizmu vpletena večja skupina junakov.

Za kulturo jim je malo mar!

RIBNICA - Območna izpostava Sklada RS za ljubiteljske dejavnosti, kot nosilka številnih (tudi poletnih) prireditev v Ribnici, je v dobrem letu delovanja pripravila kopico kulturnih dogodkov. Lahko bi rekli, da za vsakogar nekaj.

Vrhunec prvega polletja je bil po več kot dvajsetih letih oživilen Ribniški festival, na katerem so se predstavile tudi ljubiteljske gledališke skupine. Oder v ribniškem gradu je žal ob lepem vremenu sameval. Bilo je le nekaj deset zbranih obiskovalcev na prvi prireditvi, kjer so se predstavili gledališčniki z Vrhniko z vulgarnim besedilom igre, ki ni bila primerna za ribniško okolje. Šlo je le za blede senco nekdanjih festivalskih nastopov. Igralci in prireditelji so torej pogrešali polne sedee, brez katerih je tudi najboljša predstava obsojena na povprečje.

Ribničane je sicer težko množično pritegniti na prireditve, ki se dogajajo v Miklovi hiši ali za zidovi srednjeveškega gradu. Razstave v zelo odmevni galeriji privabijo le peščico domačinov, med obiskovalci so predvsem gostje iz Ljubljane, nova podoba nekdanjega festivala pa staremu, kot kaže, ne bo niti senca.

Za slab obisk je krivo morda tudi "manj agresivno obveščanje", številne prireditve skozi leto, čas košen in poljskih opravil (jesensko-zimski abonmaji so v hipu razprodani) ali še kaj?

In če ob koncu ob vseh uganjanih potegnemo črto, se zdi, da so kulturne prireditve oddaljene od javnosti predvsem zaradi njene nezainteresiranosti za dogodke, katerih v deželi suhe robe nikakor ne primanjkuje.

M. GLAVONJIČ

Nezadovoljni z županom

Trebanjski pomladniki bi spet radi izredno sejo občinskega sveta - Župan Pungartnik jim ne bo ugodil

TREBNJE - Svetniki Franc Hribar (SDS), Alojzij Metelko (SLS) in dr. Marjan Peter Pavlin (SKD) so na ponedeljkovi novinarski konferenci v imenu svojih svetniških skupin skušali pojasniti, da oni ne bojkotirajo rednih sej občinskega sveta, ki se jih že dvakrat zapored niso udeležili, ker pa imajo večino (14 od skupaj 25 svetnikov), so prav oni omogočili pravočasen sprejem proračuna, zato delo sveta ni okrnjeno. Napovedali so, da bodo na izredni seji sveta, ki ga zahtevajo, kot navajajo, "zaradi neizpolnjevanja zahtev svetniških skupin SDS, SKD in SLS, ki so jih podale s posebno izjavo", pripravili spisek vseh sklepov, ki jih ni izpolnil njihov župan Ciril Pungartnik (LDS). Zelo kritično so ocenili Pungartnikovo "nesodelovanje z občinskim svetom", ker je zadržal sklep o imenovanju nadzornega odbora Komunale in da je onemogočil izid Glasila občanov.

Pavlin je zatrdil, da z županom niso nezadovoljni šele od njegove nesprijemljive in žaljive izjave o "martinčkanju" teritorialcev na Medvedjeku, ampak že od samega začetka dela občinskega sveta. Po njegovem Pungartnik ni dal nikakršnih iniciativ za delo sveta,

saj vse delo in razvoj temeljita na njihovih pobudah oz. usmeritvah, ki so bile sprejete že v prejšnjem mandatu. Hribar je povedal, da Pungartnik stane davkoplačevalce 1,3 milijona tolarjev mesečno, od njega pa tako velika občina (kot je trebanjska) nima kaj dosti, če je na občini le enkrat na teden. Zanje je skoraj nedosegljiv in takega župana ne potrebujejo. Če ne bo Pungartnik sklical izredne seje, jo bodo (spet) sami. Takrat bodo šele sporočili, ali bodo še tretjič bojkotirali (5.) redno sejo občinskega sveta in tvegali, da državni zbor razpusti trebanjski občinski svet in razpiše ponovne volitve svetnikov.

Pa še to: župan Pungartnik je v torko sporočil, da zahtevku po ponovnem sklicu izredne seje sveta ne ugodil, "ker obravnavana točka nima pravne narave po sklicu izredne seje." Predlagatelj zahtevka za sklic 3. izredne seje so imeli možnost obravnave predlagane točke na 4. redni seji 28. maja, pa tega niso izkoristili. Ponovno so imeli možnost uvrstitve predlagane točke na dnevni red 5. redne seje, ki je bila sklicana 23. junija in ponovno 5. julija, med drugim pojasnjuje svojo odločitev župan. P. PERC

Ne jemljejo niti ne vsiljujejo

Festival na gradu Mala Loka - Miha Zadnikar: "Prepovedani sadeži civilne družbe so vera brez religije, upanje brez laži in ljubezen brez obveznosti."

MALA LOKA PRI TREBNJEM - "Večkrat sem že razmišljal, kakšna žival so Prepovedani sadeži civilne družbe. Kot večletni udeleženec in soorganizator ugotavljam, da za festival v tem primeru pravzaprav niti ne gre, čeprav se Sadeži imenujejo tako - toda festivali so s krepitvijo egoizmov, monokultur (in na drugi strani z mitizacijo monokultur) že davno zgubili vso tisto nepredvidljivo in neoprijemljivo plemensko (plemenito) draž, ki jo Prepovedani sadeži s svojo družino čudakov, čudakinj in najzanimivejših ljudi s tega konca sveta gojijo tako strastno, tako veselo in odločno.

Ne gre za nostalgичno prireditve, niti najmanj ne za simpozij (čeprav se tam zmeraj dobro je, debata pa utegne biti žgoča), nič

KAMERA ODKRIVA - Umetelno kovaško delo - nova občinska vrata so na prvo julijsko soboto novomeški cestarji "podložili" še z asfaltno preprogo. Morda si bodo sevniki občinarji, zdaj ko so tako ozaljšali zunanjsčino svojih zgradb, omislili še kakšno novo priznanje zaslužnim oz. znanim tujim obiskovalcem - denimo zlati ključ sevnških občinskih vrat. (Foto: P. P.)

ni poceni efektov, nobene narejenosti, pretvarjanj, nakupov, prodaje in enosmernih ulic. Tudi če plehko povzamem, da je naša želja nevislivo povezovati evropski zahod, vzhod, sever in jug, je to veliko premalo. Hecno, ni velikih ambicij, precej je improvizacije, pa vseeno gre. In se širi. In terja, ne obljublja, ne zataja.

Prepovedani sadeži niti ne vsiljujejo, ne jemljejo, na njih, navsezadnje, ni nič prepovedanega - vsaj za skupine sodelujočih ne. Seveda pa gre naslov - mimogrede, nastal je v Ljubljani, tistega dnevnega septembra 1993, tik pred osvoboditvijo Metelkove - brati kot ironijo, kajti v sodobnih večinskih družbah postaja vsekakor prepovedano vse tisto, kar se gremo v osnovi na tej prireditvi: prepovedano postaja vse tisto, kar dela z veseljem, prepovedano je razpirati rezultate, razpenjati mreže in pustiti, da nanje karseda nalahno pade vse človeško, vse kar v kletkah neoliberalizma še diha, čuti, ljubi in misli po svoje.

...Prepovedani sadeži civilne družbe so po mojem vera brez religije, upanje brez laži in ljubezen brez obveznosti. Tako je razmišljal Miha Zadnikar, kustos slovenske kinoteke v Ljubljani in koordinator skupine Forbidden Fruits of Civil Society za Slovenijo ob nedavnem festivalu Prepovedani sadeži civilne družbe, ki mu je dal streho nad glavo malo-loški graščak Dušan Sparovec oz. je sodeloval pri organizaciji festivala KUD Arti Mala Loka.

Približno sto udeležencev iz 11 držav in Kosova se je predstavilo z neodvisnimi ustvarjalci, na nekaterih odličnih koncertih, debatnih krožkih, projekcijah filmov in videa, likovnih delavnicah, gledaliških predstavah ter fotografski razstavi. Namen projekta je povezava in ozaveščanje različnih kultur ter različnih pogledov na svet in današnji čas. V pisani družini udeležencev zahodno- in vzhodnoevropskih držav, kar petih držav, nastalih na tleh bivše Jugoslavije, so bili ti pogovori, denimo na okrogli mizi o vojni na Kosovu, še kako pereči in polemični, a še vedno v mejah strpnosti. Festival je podprl Sklad RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti, če bo kanil še kakšen tolar za obnovo gradu Mala Loka, kar je tudi eden izmed ciljev prireditve KUD Arti, pa je že drugo vprašanje. P. P.

SEVNIŠKA POŠTA V NOVIH PROSTORI - Preteklo soboto je pričela sevnška pošta posloovati v novih prostorih na Trgu svobode 9 v HTC-ju (vhod z zgornjega platoja, poleg Foto Asje). Po besedah direktorja Pošte Slovenije, Poslovne enote Novo mesto, Karla Kapsa so v nakup in preureditev okrog 330 m² uporabnih površin vložili okoli 110 milijonov tolarjev. Ob tem, da je 16 zaposlenih sevnške pošte dobilo boljše razmere za delo, pa so že po prvih izjavah uporabnikov poštne storitve ti zelo zadovoljni z urejenostjo še enkrat večjih prostorov od dosedanjih. Dodatno ponudbo na sevnški pošti predstavljajo poštni predali z neprekinjeno dostopnostjo in pregledni trgovinski kotiček. Pošta Slovenije, PE Novo mesto, bo avgusta odprla novo pošto še na Zdolah, še to jesen pa tudi na Raki. (Foto: P. P.)

KONCERT ANSAMBLA ŠUKAR NA GRAJSKEM POLETJU

SEVNICA - Medtem ko je koncert Bachovih melodij v interpretaciji avstrijskih virtuzov Norberta Girlingerja (flavta) in Mihaela Langerja (kitarita) pretekli četrtek v Lutrovski kleti navdušil (žal maloštevilne) gledalce, se ni bati za dober obisk koncerta pristne ciganske glasbe ansambla Šukar, ki ga Zveza kulturnih organizacij, prav tako v okviru Grajskega poletja '99, prireja v petek, 16. julija, ob 21. uri v atriju sevnškega gradu. Prodaja vstopnic bo uro pred koncertom.

Bazen kriv pomora rib v Sevnici?

Športna zveza Sevnica naj bi do 15. julija poravnala Ribiški družini Sevnica blizu 3 milijone tolarjev odškodnine za mrtve ribe v Sevnici - Vodja bazena zanika odgovornost

SEVNICA - "Na osnovi ugotovitev ob pregledu rib potrjujemo domnevni vzrok pogina zastrupitev z vodo iz kopalnega bazena. Opisane spremembe so značilne za zastrupitve s klorom. Bazenska voda po naših izkušnjah vsebuje med 3 in 6 mg/l klora, za ribe pa so smrtni 10 do 100-krat nižje koncentracije," so med drugim zapisali v Inštitutu za varstvo okolja pri Zavodu za zdravstveno varstvo v Mariboru.

Nek občan je 2. septembra lani ob 9.30 obvestil sevnško policijsko postajo, da ležijo v potoku Sevnici mrtve ribe. Policija je takoj aktivirala inšpekcijske službe. Policisti in gospodar družine Jože Kukec so si takoj, še pred prihodom inšpektorjev za varstvo okolja, ogledali stanje v vodi, vzeli vzorce vode in mrtve ribe za analizo. Zatem sta se zglasila na tajništvo RD Sevnica še inšpektorja in skupaj s tajnikom RD Silvom Osovnikarjem so si ogledali Sevnico od iztoka Mlinščice v Sevnico (pri sevnški Kopitarni) do izliva Sevnice v Savo. V celotnem tem delu je bil ves ribji in vodni živelj mrt. Potok Sevnica je salmonidni lovni potok za športni ribolov potočnih postrvi. Iz Save prihajajo tudi druge vrste rib do jame, ki je ob tovarni Tanin. Onesnaževalec takrat še ni bil znan, inšpekcija pa je posumila na bazen sevnškega kopalnišča, ker so ga ravno tiste dni praznili. Po sumničenju, da je zastrupitev Sevnice povzročil sevnški kopalni bazen, so vzorce odnesli v analizo. Sumničenje je analiza rib tudi potrdila.

Z zastrupitvijo je bila RD Sevnica oškodovana najmanj za 2.888.496 tolarjev, saj je poginilo 3600 potočnih postrvi, velikosti od 5 do 40 cm, in 8400 klenov, podusti, platnice, ogrice, mrene v velikosti od 10 do 30 cm. V ta znesek sevnški ribiči niso všteli še večletnega izpada rib in drugega vodnega živilja ter stroškov analize. 24. junija so z dopisom pozvali Športno zvezo Sevnica (upravljalca sevnškega kopalnišča), katere tajnik je Borut Bizjak, da naj do 15. julija poravnajo škodo ali se dogovorijo kako drugače, sicer bodo prisiljeni zahtevati odstopiti svoji pravni službi, da bi dal strokovno oceno škode še zapriseženi cenilec. V vodstvu RD Sevnica, ki ji predseduje Slavko Češek, iz običajne prakse vedo, da bi v tem primeru nastali še večji stroški, zato so Športni zvezi ponovno ponudili medsebojni dogovor o plačilu nastale škode. Po besedah tajnika RD Osovnikarja so tajnika SZ Bizjaka, ki je hkrati tudi vodja bazena, večkrat povabili na pogovor, potem ko so marca letos dobili rezultate preiskave poginuh

lih rib iz Sevnice, a naj bi se ta vedno izmikal. Zato so naposled napisali še pisni zahtevek.

"Na osnovi zbranih podatkov in opravljenega pregleda poginulih rib lahko zaključimo, da so ribe poginile zaradi zastrupitve z vodo topno plinasto snovjo. Na zastrupitev kaže razmeroma suha površina telesa, udrti oči s svetlimi očesnimi lečami in obsežne notranje krvavitve parenhimatskih organov. Ob zastrupitvi smo ugotovili tudi agresivno delovanje strupene snovi, saj so škrlatne resice povsem uničene. Želodec je poln neprebavljene hrane, kar kaže, da je smrt živali nastopila po kratki predsmrti agoniji živali... V organsko obremenjenih vodah s povišanimi vrednostmi amonijaka in drugih dušikovih spojin se ob prisotnosti klora tvorijo kemijske spojine, kot so kloramini. Te spojine so za vodne organizme zelo strupene in lahko povečajo obseg zastrupitve," so med drugim zapisali v Inštitutu za varstvo okolja pri Zavodu za zdravstveno varstvo v Mariboru. Borut Bizjak zanika sleherni odgovornost, saj dela enako že 15 let, vode pa 2. septembra lani ni izpustil iz bazena. Obljubil je podrobnejši, strokovno utemeljen odgovor.

P. P.

TRMA - Poslanec in (še vedno, na veliko žalost pomladnikov) tudi trebanjski župan Ciril Metod Pungartnik je sicer v parlamentu dokazal, da je načelen oz. trmast politik, ko je, še s trojico kolegov, znova glasoval za poslanske privilegije pri upokojevanju. Gotovo pa Pungartnikova poteza ni bila modra, saj mu volilci tega zvečne verjetno ne bodo oprostili, morda pa je bila to povsem zavestna odločitev in je z njo Pungartnik nakazal, da ima politike že "zvrhan kufr", pa se namerava po vsem nagajanju pomladnikov počasi le - politično upokojiti...

SILA IN JAKI - Trebanjski velekmetski Alfonz Jaki iz Brinja na slovitom Rakovniškem polju je kar pogosto jezen na tega ali onega zavoljo krivic, ki naj bi jih prizadejali njemu osebno ali pa vsem močnejšim, t.i. ravninskim kmetom. Zdaj Jaki že nekaj časa očita občinarju inž. Dragu Sili, da je izdatno prispeval, da se ne bi trebanjski kmetje, ki niso več zadovoljni s prodornostjo Slovenske kmečke zveze, povezovali v kmečki sindikat, neodvisen od SLS. Jaki je močan, toda "sila kola lomi..."

NATALITETA - Predsednik sveta KS Dolenja Nemška vas Marjan Uhan iz Rodin pri Trebnju misli zelo resno, ko se zaveza, da bi kot "mini" župan v KS pripeljal popolno osnovno šolo. Dokaz, da Marjan koraka v

pravo smer, je tudi 5-mesečna Urška, že tretji otrok, ki ga je rodila soproga Marjeta, diplomirana inženirka agronomije, svetovalka, ki jo po malem pogrešajo že tudi v službi. Uhan pravi, da je med nedavnim srečanjem sošolcev grške kmetijske šole ugotovil, da imajo tudi bivši sošolci v povprečju po tri otroke. Ravnatelj OS dr. Pavla Lunačka Sentrupert prof. Jože Zupan pa se preserno smeje, ker ima v šolskem okolišju dovolj takih Marjanov, ki skrbijo za ohranjanje Slovencev in - šol... (Foto: P. P.)

Sevniški paberki

MEDLO ALI ODLOČNO? Komaj prične razprava o (osnovnem) šolstvu v sevnški občini na občinskem svetu so že pokazale, da utegne biti mreža šol v Mirnski dolini daleč najtrši oreh, morda ne toliko za svetnike, dokler bodo "varno" (za debelimi zidovi) razpravljali v hladu, v lepo urejeni konferenčni dvorani na sevnškem gradu. Vsakdo bi se pač moral dobro zavedati, da bo potrebno, kakršnakoli že bo odločitev (bila pa naj bi predvsem strokovna in čim manj politična), z njo priti na teren, med ljudi, ki pa bodo verjetno že precej indoktrinirani v slogu "tujega nočemo, svojega (šole!) pa ne damo! Bolje kot medlo spreminjanje stališč, vsakih nekaj minut, je odločna beseda in tudi morebitna prva zamera...

KMEČKI LOBI - V sevnškem občinskem svetu je močan kmečki lobi, lahko bi mu rekli tudi zadružni, saj so kar štirje svetniki tesno povezani s Kmečko za drugo Sevnico: to je njena prva dama oz. direktorica Andreja Jamšek, predsednik urpavnega odbora KZ Alojz Zalašček, predsednik nadzornega odbora Jože Kunšek in vodja klavnice Srečko Ocvirk.

MAZANJE - Stari sevnški rocker, bobnar nekdanji zelo priljubljenih Modrih zvezd (Blue Stars), Miran Štojs je pozneje igral pri več ansamblih (zdaj je aktualna skupina Magic), če le more pa pomaga z ozvočenjem na raznih prireditvah. Tako je bilo

tudi v soboto na sevnškem gradu ob zaključku poletnega tabora nadarjenih mladih glasbenikov. In da ne bi ovozčenje in Stojsovo grlo kaj zaškripalo, je odgovorni gro lastnoročno poskrbel s komarčkom krškega cvička iz sode-ka. (Foto: P. P.)

POLETNI GLASBENI TABOR MLADIH - Ob zaključku poletnega glasbenega tabora mladih od 6. do 10. julija na sevnškem gradu je ZKD Sevnica v okviru Grajskega poletja '99 pripravila tudi prevzem novega elektronskega klavirja. To je zelo pomembna pridobitev za kulturne prireditve na gradu pa tudi drugje. Na zaključnem koncertu nadarjenih mladih glasbenikov preteklo soboto je prvič sedla za Yamahin instrument Katja Kmc, nastopil je kvartet flavi Opus musicum, uspešen pa je bil tudi zaključni del koncerta seksteta Pop art s pianistko Krnčev in gostjami pri nekaterih skladbah - flavistkama Mlakarjevo in Pirčevu. (Foto: P. Perc)

RAZSTAVA ROČNIH KMEČKIH DEL - Z razstavami in drugimi prireditvami, ki jih pripravljajo ženske s podeželja, se meščani seznanjajo z bogato kulturno in kulinarično ponudbo v Sloveniji. Zatorej tudi Društvo kmetič Sevnica noče zaostajati in je v galeriji na sevnškem gradu postavilo razstavo ročnih del s podeželja (na posnetku); od številnih prtov, vezenin in pletenin pa do klobas iz Zabukovja. (Foto: P. P.)

Zelena bratovščina za zeleni Bohor

Lovska zveza Posavja Krško za ohranjanje Bohorja - Lovci obljublajo, da bodo za vzor - "Lovska in planinska zveza naj razmisli o organiziranju gorske straže"

KRŠKO - Ni iz trte zvito, da Bohorju namenijo domačini in okolici v zadnjem času precejšnjo skrb. To potrjujejo tudi ravnanja lovcev. Lovska zveza Posavja Krško je namreč že pred časom namenila Bohorju posvet, kjer je nastalo tudi več kot deset sklepov za ohranjanje tega planinskega območja.

Delali bodo ne le tisto, kar jim o skbi za divjad nalagajo jasna pravila zelene bratovščine, pač pa bodo sodelovali tudi z drugimi v programih varovanja živalstva in rastlinstva na Bohorju. Okoljevarstvena hotenja lovcev, ki jih na tem območju vključujeta posavska in celjska lovka zveza, se verjetno dodobra ujemajo tudi z načrti tako uveljavljene ustanove, kot je Kozjanski park iz Podsrede, kar v skrbi za nedotaknjeni Bohor lahko pomeni zgolj dobro.

Ko gre za nedotaknjenost Bohorja, se nekateri boje novodobnega nasilja, in sicer terenskih vozil na domala sleherni gozdni poti. V tem pogledu preti nevarnost tudi iz lovskih vrst, zato bodo morali lovci dokazati, da so mislili dovolj resno, ko so na omejenem posvetu zapisali med sklepe: "Z lastnim zgledom bomo postali pobudniki za izvajanje Uredbe o prepovedi vožnje z

vozili v naravnem okolju, kakor tudi bomo z lastnim obnašanjem dajali zgled drugim kako se obnašati v naravi."

Lovci so trdno odločeni sodelovati med drugim pri očiščevalnih akcijah na Bohorju. Ker so v letošnji pomladanski očiščevalni akciji že pokazali, da smetem na nepravem mestu na travnikih in v gozdovih ne mislijo prizanašati, jim gre verjeti.

ODREZALO MU JE PRSTE

KRŠKO - V podjetju ENKOPA je 7. julija prišlo do nesreče pri delu in sicer pri rezanju bal odpadnega papirja na rezalnem stroju s krožnim rezilom. 23-letnemu M. V., ki je bil zaposlen preko študentskega servisa, je odrezalo kazalec in sredinec leve roke. Poškodovanca so napotili v brežiško bolnišnico.

Martin Dušič

nikovega Slovarja. "Zanj smo se odločili ob obnovi Pletersnikove domačije v Pišecah. Medtem ko poteka po eni strani obnova zidanih, kjer je Pletersnik pisal slovar, je šola zasnovala Slovarski kotichek. Ta naj bi prikazal naše slovensko narečje besede. Raziskujemo in zapisujemo narečne posebnosti pišečkega govora, in sicer črkovno, slikovno in zvočno. Da bi bilo to dostopno čim več ljudem, smo ga posneli na Internet. Pričakujemo, da bodo šole dopolnjevale Slovarski kotichek z zapisi primerov iz svojega okolja, "pravi ravnatelj Dušič.

L. M.

Težko pa je verjeti v družbi, da je s prepričevanjem mogoče pripraviti stalne popotnike, slučajne obiskovalce in tudi domačine k skrbi za zeleni Bohor. Ker tudi lovci ne verjamejo, so se na obravnavanem posvetu odločili dati lovski in planinski zvezi Slovenije pobudo, da razmisli o ponovnem organiziranju gorske straže.

L. M.

ZALOŽEN S ČUDNIMI PREDMETI

OBREŽJE - Pri hrvaškem državljani D. N. so policisti 30. junija ob 17.45 na mejnem prehodu Obrežje v avtu znamke VW Golf našli v vratih nož metalec z obojestranskim rezilom, dolg 14,5 cm, dve inicialni kapici št. 8 z žičkama, v prtljajniku pa še nož bodalo v obliki črke T, dolžina rezila 9 cm. Predmete so zasegli, zoper lastnika je uveden postopek pri sodniku za prekrške.

Vertovškova kmetija obogatila vinsko cesto

Izletniška domačija

VELIKI KAMEN - Pri Vertovškovih v Zajčjem kotu na Velikem Kamnu imajo tako lepo kmetijo, ki jo kar s treh strani obdaja gozd, da jo ljudje radi obiskujejo. Od preteklega četrta še s posebnim razlogom, kajti tega dne je gospodar Karel ob nepogrešljivi podpori žene Marije, sina Karlija ter hčera Tatjane in Marjetke vrata svojega doma prav slovesno odprl za vse miru, dobre kmečke hrane, pa tudi zabave ob zvoku harmonike željne obiskovalce.

Izletniška kmetija Vertovšek ima vse, kar potrebuje, da pod svojo streho sprejme in nasiti 60 gostov, na lepo urejenem prostoru ob gozdu pa še mnogo več, o čemer smo se prepričali tudi sami. Ob otvoritvi zadovoljstva nad tistim, kar je videl in doživel, ni mogel skriti niti krški župan Franci Bogovič. Plesalci folklorne skupine s Senovega so plesali kot že dolgo ne, navihana gospodarjeva hči Tatjana pa je poskrbela za smeh, ki je še dolgo odmeval po vsem Zajčjem kotu, ko je odlično zaigrala užaljeno soprogo. Odprta je izletniška kmetija Vertovšek nedvomno predstavlja veliko pridobitev za Bizeljsko-sremiško vinsko cesto, ki je tako postala še privlačnejša.

T. Z.

PRISEGA V CERKLJAH OB KRKI - Minuli petek so pripravili v Cerkljah ob Krki tradicionalno slovesnost v počastitev bojev za tukajšnje vojašnice in letališče. Ob tej priložnosti je bila tudi svečana prisega vojakov, od koder je tudi posnetek. Oba dogodka so povezali s srečanjem protifašističnih borcev iz let 1941-45 ter teritorialcev in veteranov iz leta 1991. Na daljši slovesnosti, ki jo je spremljal močan dež, so udeležencem govorili general Alojz Hren, predstavnik generalštaba Slovenske vojske podpolkovnik Vladimir Maher in brežiški župan Vlado Deržič. (Foto: L. M.)

NARKOCENTER

KRŠKO - Ob različnih naku-povalnih in drugih centrih ima Krško menda tudi narkocenter. Posloval naj bi blizu doma starejših občanov v stambah, ki so jih začeli zidati kot stanovanjske bloke, vendar jih vse do danes niso dokončali. Dejavnost omejenega centra je skrbno varovana skrivnost njegovih ustanoviteljev. Z malce domišljije lahko vseeno uganete, za kaj gre. Brez težav boste našli tudi podružnice tega centra v starem mestnem jedru.

ŽE ŠEDMIČ KMEČKE IGRE

KRŠKO - Društvo podeželske mladine Krško in Kmetijska svetovalna služba Krško bosta organizirala v nedeljo ob 16. uri pri lovski koči v Brestanici v Dolnjem Leskovcu 7. tradicionalne kmečke igre. Slavnostni govornik bo Franci Bogovič, župan krške občine. Po napovedih bodo tekmovalne ekipe poskrbele za smeh in zabavo, ansambel Labod za glasbo in petje ter gostišče Dular za postrežbo.

KMETIJA VERTOVŠEK ODPRLA VRATA - Turistom se je na ne pretirano poznani Bizeljsko-sremiški vinski cesti z otvoritvijo Vertovškove kmetije ponudila nova priložnost za postanek na poti. Ob otvoritvi domačije, s katero je fotografija, so se po stari šegi razveselili. (Foto: N. T.)

Za obletnico zgoščenka in kasete

Pred vrati 80-letnica Gasilske godbe na pihala Loče - Neprekinjeno delovanje

LOČE - Gasilska godba na pihala Loče pri Dobovi je na pobudo ZKD Brežice lani podpisala listino o medsebojnem sodelovanju na občinski ravni z godbo iz Dravograda in s pihalnim orkestrom iz Suhe na avstrijskem Koroškem. Listino so podpisali tudi župani omenjenih občin in temu glasbeniki prispejujejo še posebno težo v medsebojnem sodelovanju.

Godba ima veliko načrtov za leto 2000, ko bo praznovala 80-letnico obstoja, pika na i vsem tem

njenim tovrstnim akcijam pa bo prva zgoščenka in kasete. Zdaj je v godbi 53 članov, število teh pa se povečuje, zahvaljujoč dobremu vodstvu in plodnemu sodelovanju z Glasbeno šolo Brežice.

Ločka pihalna godba nastopa na vseh večjih prireditvah v brežiški občini in drugje. Deluje neprekinjeno vse od ustanovitve leta 1920. Razdrla je ni niti 2. svetovna vojna, saj je celo krajšala dolge ure posavskim izgnancem v nemških taboriščih.

I. K. ml.

GODBA LOČE - Gasilska godba na pihala Loče je letos sodelovala na srečanju godb v Avstriji, kjer sta godbenike sprejela lokalni župan in tamkajšnja godba. Z Ločani je bil na gostovanju tudi brežiški župan Vlado Deržič, kar godbenikom pomeni veliko. Godbe na srečanju so imele prodomadnih koncertih še skupen nastop z evropsko himno, ki je še posebej navdušila številne poslušalce.

Novo v Brežicah

BREŽIČANI PA V TEMI - Pregovor, da je kovačeva kobila vedno bosa, sicer ne sodi najbolj k nadaljevanju teh vrstic. Malce pa vendar. Nekaterim Brežičanom namreč ne gre v glavo, kako si lahko neka hribovska vas privoščila na svojih ulicah kar enaindvajset javnih svetilk, medtem ko zelo prometno in tudi drugače pomembno Černelčevo ulico v samem občinskem središču ne osvetljuje niti ena. Mogoče bo držalo, da je pri teh in takih zadevah še vedno najpomembnejše, od kod prihaja župan ali kateri drugi občinski veljak. Mogoče tudi to, kako v katerem kraju domačini zavijajo rokave pri lokalnih gradnjah.

SMETIŠČE NE, SMETIŠČA DA - Dobovčani so s svojega smetišča, ki je ne samo njihovo ampak tudi občinsko, najprej izgnali Rome, čeprav trdijo, da so te samo vrnili v Gazice. "Izgnali" bi radi še brežiško občino in ustanovili lastno. Tovrstno akcijo so že pognali v tek. Čeprav jim je pri tem prvič v državnem zboru spodrsnilo, niso vrgli puške v koruzo. Da mislijo povsem resno, govori tudi njihova zadnja poteza, ko so na oblast v Brežicah naslovili zahtevek po občutnem zvišanju mesečne rente, ki jo že nekaj časa prejemajo v zameno zato, ker v svoje gramozne jame sprejemajo občinske smeti. Oblastnikom v Brežicah se je ob pogledu na dobovske predlagane številke kar zavrtelo v glavi. Novo pisarniško pohištvo pač veliko stane, in odškodnina za smeti bo Dobovčanom z novo občino še kako dobrodošla.

V času od 18.6.1999 do 6. 7. 1999 so v brežiški poročnišnici rodile: Sonja Šepc iz Rakovca - Mitjo, Ksenija Zupančič iz Gabrja - Matjaža, Mojca Pavlovič iz Bušče vasi - Nino, Tamara Škof iz Brežic - Erika, Klavdija Kapčič iz Pavlove vasi - Denisa, Darja Šumlaj iz Dobove - Aljaža, Karmen Gregl z Bizeljskega - Vinka, Marija Rožman iz Arnovega sela - Vladimirja, Mateja Koren iz Stolovnika - Katjo, Darinka Jamnik iz Dramlje - Polono, Anica Pirc-Kovačič iz Ljubljane - Romi Leo, Antonija Stipič s Planine - Marka, Emica Škalcer iz Vrhov - Anamarijo - Renata Mežič iz Velikega Podloga - Neja, Irena Dimič iz Artič - Mojca, Elizabeta Cvetko iz Dobove - Filipa, Jožica Kodrič z Vinjega Vrha - Luko, Tatjana Kopp iz Trnja - Laro, Anica Martinčič iz Podbočja - Tadeja, Melita Pinterič iz Sevnice - Žigo, Simona Rožman-Strnad iz Brežic - Krištofa, Zdenka Ivanšek s Čateža ob Savi - Suzano, Jasminka Ferlan iz Dovškega - Suzano, Metka Bogolin s Senovega - Aljaža.

Čestitamo!

Po Pletersniku z računalnikom

Slovarski kotichek OŠ Pišce

PIŠECE - V Osnovni šoli Maksa Pletersnika Pišce so z dosedanjimi projekti naredili nekaj manjših zbirk narečnih besed z različnih področij, največ iz vinogradništva. V želji, da bi zapisali čimveč tovrstne kulturne dediščine, so po takih začetkih zasnovali v zadnjem obdobju računalniško podprt model za raziskovanje slovenskih narečij. Gre za Slovarski kotichek, ki šteje za inovacijski projekt v programu računalniškega opismenjevanja in ki je naletel na pohvale v šolskih strokovnih krogih.

Z omenjenim jezikovnim projektom se pišečka šola spominja Maksa Pletersnika, avtorja znamenitega slovensko-nemškega slovarja. Po besedah Martina Dušiča, ravnatelja pišečke osnovne šole, je Slovarski kotichek nekako nadgradnja znamenitega Pleters-

• OŠ Maksa Pletersnika Pišce bo Slovarski kotichek predstavila natančneje tudi krajanom na dnevu odprtih vrat letos jeseni. Za neučakane pa je Slovarski kotichek s pišečkimi narečnimi posebnostmi na voljo na Internetu <http://www2.arnes.si/~oskppils/index.html>.

Davek na koncu udari po bolniku

Tudi brežiška bolnišnica ugotavlja podražitev po uvedbi davka na dodano vrednost - Se bo država dogovorila z dobavitelji zdravil? - Vprašljiva načrtovana pododobitev kuhinje?

BREŽICE - Narobe bi bilo, da bi dobavitelji zdravil in sanitetnega materiala prenesli davke na bolnišnice in druge zdravstvene ustanove. Ker pa je v zdravstvu za omenjeno blago nekaj velikih dobaviteljev, bi bilo smiselno, da bi se z njimi o ceni dogovorili na državni ravni. Vprašanje je, kaj lahko v pogovorih in pogajanjih doseže posemezen kupec, posebej še, če je majhen.

V tem smislu komentirajo dogodke na trgu zdravil in nekateri drugega blaga, nastale z uvedbo davka na dodano vrednost, v vodstvu Splošne bolnišnice Brežice. Kljub temu se bodo tudi v prihodnje skušali z večino dobaviteljev dogovoriti o novih cenah. Tako je brežiška bolnišnica odločena zlasti zato, ker ji zdravstvena zavarovalnica ne prizna višjih cen storitev.

"Dejavnost bolnišnic zakon uvršča med oproščene dejavnosti. To dejansko pomeni, da jim zaračunajo davek, ki ga bolnišnice ne morejo zaračunati v ceni svoje zdravstvene storitve. Zato so naši računi brez tega davka. To pa pomeni, da je davek prenesen izključno na nas," poudarja Tone Zorko, direktor brežiške bolnišnice.

Povišanje cen materiala, ki ga občutijo po uvedbi davka, bi po

prepričanju vodstva bolnišnice morala ustanova dobiti priznanega v ceni, vendar ni videti, da se bo zgodilo tako. "Zato podpiramo akcijo, ki jo je začelo ministrstvo, in sicer da bi se davek na dodano vrednost, ki bo prispel v proračun Slovenije iz zdravstva, nekako vrnil v zdravstvo."

V nasprotnem primeru bo zaradi povečane davčne stopnje, ki nastaja z davkom na dodano vrednost, v zdravstvu v prihodnje manj denarja, kot meni Zorko. Zgodilo se bo, da bo bolnišnica zavestno šla v izgubo ali pa se bo zatekla k varčevanju, ki bo prizadelo pacienta.

Če bo imela bolnišnica na voljo dejansko manj denarja, bo verjetno prisiljena odložiti nekatere predvidene posodobitve. Tako je tudi vprašanje, če bo v predvidenem času posodobila kuhinjo. Ta del bolnišnice naj bi, kot pravi

direktor, s posodobitvijo med drugim prešel na tabletni sistem razdeljevanja hrane, kar ima nesporno tudi higienske prednosti pred sedanjim.

L. M.

NEGATIVNI VPLIV VROČINE

BREŽICE - Na nedavni redni seji brežiškega občinskega sveta se je pokazalo, da je nova sejna soba v stavbi na robu parka, ki še vedno nima imena, neprimerno boljša za zimski kot za poletni čas. Previsoka temperatura v njej je namreč slabo delovala na sive celice svetniških možganov. Tako so "može" v hlačah in dame v majkah, kot se je o najodgovornejših ljudeh v občini izrazil eden od podžupanov, porabili samo za sprejem dnevnega reda debelo uro in med tem spravili na dan toliko nepotrebnih besed, da bi bilo najbolje, ko bi zaradi tega spremenili poslovnik. Ta zdaj trajanje sej samo omejuje na štiri ure, zato bi mu dodali dopolnilo, da je seja sveta prepovedana pri temperaturi, višji od 24 stopinj Celzija.

Z velikim korakom stopa v Posavje

Poslovni sistem Mercator zdaj vstopa v posavski prostor, oziroma natančneje na območje Brežic in v neposredno bližino meje s Hrvaško, z zajetnimi koraki

BREŽICE - Zasluške v trgovini ob meji s Hrvaško prihaja PS Mercator pobirat po večih poteh. Pred tednom dni je njegova regijska družba Mercator Dolenjska podpisala predkupno pogodbo za novi hipermarket v okviru že uveljavljenega Intermarketa pri Brežicah. Poleg tega je predsednik uprave PS Mercator Zoran Janković napovedal dokončen prevzem trgovske družbe Posavje Brežice še v tem letu, največji slovenski trgovec z živili pa prihaja na mejo še po tretji poti - preko Jestrine Koper.

Zakonca Zlatka in Marjan Kolman, lastnika podjetij Denis (ta ima v lasti sedanji Intermarket) in novega Intermarket Comm (novi del središča) sta že lani napovedala širitev priljubljenega nakupovalnega središča Intermarket v Šentlenu pri Brežicah. Z odločitvijo, da se v naložbo vključi PS Mercator, sta očitno zadovoljna. Stane Ostrelj, vodja naložbe v družbi Intermarket Comm, je po-

vedal, da bo v novogradnji v dveh etažah na voljo 12.000 kv. metrov prostora. Z gradnjo, ki bo po načrtih stala 11 milijonov mark, bodo pričeli oktobra letos in jo zaključili 30. maja naslednje leto, ko je tudi rok predaje prostorov Mercatorju Dolenjske. Mercator bo v trgovskem centru Intermarket tako dobil dobrih 3.000 kv. metrov velik hipermarket in sorazmerni delež na drugih prostorih, za vse to pa bo po predpogodbi, ki so jo podpisali minuli četrtek, odšel 800 milijonov tolarjev.

Zoran Janković je povedal, da so se odločili za novogradnjo, čeprav so tehtali tudi lokacije družbe Posavje, npr. Brežičanko, kjer pa je bilo premalo prostora za tako širitev. V Mercatorju in v Posavju so prepričani, da je zdaj pravi čas za prevzem, saj bo tako mogoče preizkusiti presežne delavce v nov nakupovalni center. Po besedah direktorja Ivana Novoseliča bo Posavje moralo zapreti vsaj 10 od 34 maloprodajnih enot. Kot pravi, pri zaposlitvi prodajalcev in tehničnih delavcev ne bi smelo biti težav, nekaj težje bo z režijo. "To pa bi bilo treba zmanjšati z Mercatorjem ali brez njega," je še poudaril Novoselič, ki opozarja, da pa ni mogoče zagotoviti popolne socialne varnosti in prevzema brez pretresov. Navsezadnje je kar 20 objektov, v katerih ima Posavje trgovine, v denacionalizacijskem postopku, od tega je zaključenih polovica, vsi ostali so zastali, medtem ko objekti propadajo. Upravi družbe Posavje se zdi pomembno, da se z Mercatorjem dogovarjajo, kako obdržati obseg poslovanja, kako izkoristiti njihov distribucijski center v bodoče in kako povečati maloprodajo.

Ker je PS Mercator že 14-odst. lastnik Jestrine Koper (večinski lastnik te družbe pa je Emona Obala Koper), računa tudi na prodajalni v Slovenski vasi in v Dobovi, torej na sami meji. Vse skupaj, enoti Jestrine, hipermarket v Intermarketu in prodajalne sedanjega Posavja Brežice, naj bi v bodoče sodilo pod okrilje Mercatorja Dolenjske. Zaradi velikosti in pomena posavske trgovine bosta ostala dva osrčna centra - brežiški bo oskrboval posavsko regijo in novomeški Dolenjsko z Belo krajino.

B. DUŠIČ GORNIK

VINO SE BO MORALO ODLOČITI - V Brežicah se zadnje čase s trgovino ukvarja tudi podjetje VINO Brežice. Na fotografiji je diskontna prodajalna te družbe, sicer pa ima VINO v najemu še več prodajalnih nekdanje Agrarie, ki je končala v stečajnem postopku. V upravi PS Mercator pravijo, da je podjetje VINO tudi njihov dobavitelj, zato se bo moralo odločiti, ali bo dobavitelj ali trgovec. (Foto: B. D. G.)

Zanimanje za varčevanje

Banke že pripravljajo podobne programe stanovanjskega varčevanja

NOVO MESTO - Slovenci in tudi dolenjski varčevalci so z velikim zanimanjem za nacionalni projekt varčevanja za stanovanja potrdili, da računajo na donos, hkrati pa tudi, da nujno potrebujejo stanovanjska posojila po vnaprej znanih pogojih. Po projektu Stanovanjskega sklada RS je bilo pri 12 izbranih bankah mogoče skleniti pogodbo za 5- ali 10-letno varčevanje z najmanjšim mesečnim zneskom 10.000 tolarjev oz. v mnogokratnikih tega zneska. Država k privarčevanemu znesku primakne vsako leto še eno mesečno premijo, na koncu pa je na osnovi privarčevanega denarja mogoče pridobiti ugodno stanovanjsko posojilo.

Kako so se na varčevanje odzvali ljudje v naših krajih? Kot nam je povedal Marko Švent z Dolenjske banke Novo mesto, je bilo pri njih največje zanimanje za sklepanje pogodb prva dva dni, sicer pa pretiranih vrst ni bilo, saj so se varčevalci razporedili po vseh enotah. Preteklo sredo so sklenili še zadnje pogodbe. V tej

banki so porabili 2337 petletnih in 185 desetletnih lotov. Varčevalci so se največ odločali za mesečni znesek 20.000 tolarjev, nekaj še za 10 ali 30 tisoč, medtem ko je bil najvišji mesečni znesek 200.000 tolarjev. Ker ni bilo zanimanja za 10-letno varčevanje, so večino desetletnih lotov spremenili v petletne.

V podružnici Nove Ljubljanske banke za Posavje niso imeli svoje kvote lotov, temveč so pogodbe sklepali do preklica. Kot nam je sporočil Bogo Novak, je bila prodaja ustavljena že v soboto, 3. julija, medtem ko so v ponedeljek do preostankov lotov prišle le še nekatere poslovalnice. V Posavju so prodali 319 lotov za 5-letno varčevanje s povprečnim mesečnim zneskom varčevanja 12.000 tolarjev. Prodali so še 39 10-letnih lotov; tu je bil povprečni mesečni znesek 20.000 tolarjev. Kot pravijo v posavski podružnici NLB, je bilo zanimanje tako, da bi lahko prodali še nekajkrat več lotov, kot so jih imeli.

Na območju novomeške poslovne enote SKB banke (tudi Bela krajina, Trebnje) so, kot nam je povedal Roman Tomšič, sklenili 105 pogodb za varčevanje oz. porabili 275 lotov. Le nekaj je bilo 10-letnih pogodb, večina pa se je odločala za petletno varčevanje. Povprečen mesečni znesek je tu znašal 27.000 in največji 60.000 tolarjev. Sklepanje pogodb se je v glavnem zaključilo že pretekli ponedeljek.

V posavski poslovni enoti SKB banke je bilo sklenjenih 82 pogodb in prodanih 223 lotov. Tudi tu se je večina varčevalcev odločila za petletno pogodbo in za mesečne zneske od 10 do 100 tisoč tolarjev. Povprečni mesečni znesek je 28.000 tolarjev. Kot je povedala direktorica poslovne enote Almira Mlakar Božovič, je zaradi velikega zanimanja varčevalcev SKB banka že pripravila ponudbo stanovanjskega varčevanja s podobnimi pogoji, kot so bili pri projektu Stanovanjskega sklada.

B. D. G.

ŠEST LET KREKOVE BANKE

MARIBOR - Krekova banka je v šestih letih poslovanja močno povečala bilančno vsoto in je zadovoljna s poslovnimi rezultati za leto 1998. Obseg poslovanja se je v tem letu povečal za 27 odst., tržni delež povzpel na 2,2 odst., medtem ko je bilančna vsota ob koncu leta 1998 pressegla 50 milijard tolarjev. Banka je lani ustvarila tudi 500 milijonov tolarjev neto dobička. Letos naj bi povečala bilančno vsoto še za petino.

Mitja Mejač

Ne le sosed, tudi partner

Kaj pravijo o povezovanju, poslovnem sodelovanju in načrtih razvoja trgovine v Posavju nekateri ključni ljudje?

IVAN NOVOSELIČ, predsednik uprave in direktor Posavja Brežice: "Vključitev v si-

22 in letos že skoraj na 30 odst. Samo v lanskem letu se je vrednost naše delnice povečala za 70 odst., poleg tega pa smo od realne izgube v letu 1997 lani prešli do dobička. PS Mercator širi tudi maloprodajo v tujino, zato smo že kupili parcelo za hipermarket v Zagrebu in 51-odst. delež podjetja, preko katerega bomo vlagali v Sarajevu."

STANISLAV HRIBAR, direktor Mercator Dolenjske, 3. največje regijske trgovske druž-

Ivan Novoselič

stem Mercator je za nas najboljša možna rešitev. Premajhni smo, da bi na trgu obstali sami, in hkrati preveliki, da bi poslovali tako kot male zasebne trgovine. Vemo, da bi nas Mercator lahko prevzel tudi, če ne bi želeli pri tem sodelovati. Sicer pa je Posavje po prometu največji trgovec na tem območju, največja brežiška družba in 4. največja v regiji."

ZORAN JANKOVIČ, predsednik uprave PS Mercator: "O prevzemu Posavja se bomo pogovarjali tudi pri županu. Mi

Stanislav Hribar

be v Poslovnem sistemu Mercator: "Letos načrtujemo 25 milijard tolarjev prihodka in le malo dobička, saj smo pred velikimi naložbami. Posavje vstopa v sistem preko naše družbe. Gre za dogovorjeno sodelovanje. Pogovori trajajo že dolgo, saj je potrebno uskladiti cilje."

STANE OSTRELIČ, vodja investicij pri Intermarketu Brežice: "Pri Intermarketu bodo zgradili 12.000 kvadratnih

Zoran Janković

ne moremo gledati na 200 občin - kako bodo te prišle do denarja, je stvar države. Mercator lahko ponudi Posavju Brežice dolgoročno perspektivo in zaposlenost. Smo trgovsko-kmetijski koncern, ki želi letos ustvariti 200 milijard tolarjev prihodkov in zaposluje 11.000 ljudi, 93-odst. od tega v trgovini. Lani je naše lokale dnevno obiskalo 80.000 potrošnikov, že letos naj bi jih 150.000. Tržni delež smo lani povečali s 16 na

Stane Ostrelj

metrov velik objekt, ki bo vreden 11 milijonov mark. Pričakujemo tudi, da se bo uredil dostop do Intermarketa, saj je bil v Uradnem listu že objavljen razpis za dela v križišču, kjer načrtujejo križišče."

Tilia želi zadržati tržni delež

Z novo dokapitalizacijo v višini milijarde tolarjev, z reorganizacijo, novimi produkti in sodobnejšim nastopom na trgu naj bi si v dveh do treh letih povsem opomogla

NOVO MESTO - Tilia je zaradi slabega vodenja v preteklih letih zašla v finančne in likvidnostne težave ter začela zaostajati z izplačevanjem škod, kar je omajalo njen ugled. Stanje je še poslabšal dolgotrajen boj za prevzem in dokapitalizacijo Tilie. Samo v lanskem letu je tako izgubila za 300 do 400 milijonov premij in z njimi tudi kar nekaj velikih in pomembnih zavarovancev. H konkurenci so odšli tudi nekateri najboljši Tilini delavci. Kljub temu Mitja Mejač, ki je od aprila predsednik nove uprave Tilie, meni, da gre za finančno dobro zavarovalnico, ki je s Pozavarovalnico Sava dobila zanesljivega, uglednega in finančno močnega lastnika.

Po dokapitalizaciji v začetku leta je Pozavarovalnica Sava postala 98-odstotna lastnica Tilie, ostalo je še v lasti 250 manjših delničarjev. Sava je z 1,5 milijarde tolarjev svežega kapitala poplačala kredite in del izgub, vendar po podatkih uprave iz preteklih let še ostaja za 2 milijardi tolarjev izgube, ki naj bi jo pokrili v treh letih iz dobička in morda tudi iz dokapitalizacije. Lastnik naj bi, tako so sklenili na zadnji seji nadzornega sveta, do avgusta dokapitaliziral

Tilio še z milijardo tolarjev. S tem bo Tilia ugodila zakonskim zahtevam glede solventnosti in lastnih virov garancijskega sklada ter dokončno prebrčila likvidnostne težave.

Kot meni Mejač, ki je prej nabiral izkušnje v Zavarovalnici Merkur, je v Tilii nujna reorganizacija ter uvedba novega infor-

• Tilio čaka še veliko dela pri izobraževanju agentov, odpravi zastarelega ročnega dela ter uvedbi reda in urejenosti v zavarovalnico. "Zagotoviti je treba redno izplačevanje škod. Tudi sponzorstva, tega Rdečega križa, je konec. Vsak dan dobim na mizo kakšno vlogo in ugotovim sem, da je šlo v Tilii 80 odst. vseh sredstev za promocijo sponzorstvu, ki pa ni dalo pravih rezultatov," pravi Mitja Mejač.

macijskega sistema in s tem posodobitev delovnega procesa. Zdaj pospešeno pripravljajo nove produkte, saj je na tem področju Tilia močno zaostajala. Več nameravajo narediti na področju življenjskih zavarovanj, se pri-

praviti na pokojninsko reformo ter popolniti kadrovske vrste. Do konca leta naj bi tako število zaposlenih naraslo od 180 na 200. Zaposlovali bodo predvsem visokokvalificirane ljudi ter poskušali doseči premije v razmišljanju zaposlenih.

Tilia bo v letošnjem letu poskušala doseči raven premij iz lanskega leta, kar ni lahka naloga, saj ima izpad premij zaradi težav v preteklem letu, za nameček pa premije na splošno padajo. Letos naj bi dosegli 5,2 milijardi tolarjev premij, že v naslednjem letu pa 6,8 milijarde oz. za četrtino več. Tako naj bi ji uspelo ohraniti 5. mesto v državi po velikosti tržnega deleža. "To naj bi dosegli z vračanjem starih zavarovancev, z novimi produkti, z opuščanjem zavarovanj, ki prinašajo izgube, ter z nastopom na trgih, kjer zdaj nismo veliko prisotni; predvsem mislimo povečati tržni delež v Ljubljani," načrtuje Mejač, ki je v Tilio prišel skupaj s Srečkom Čebromom, strokovnjakom za industrijska zavarovanja.

Tilia je bila vedno lokalno usmerjena zavarovalnica, kam se bo podala poslej, pa je odvisno tudi od morebitnega povezovanja zavarovalnic. Če bo prišlo do povezav primorske, štajerske in dolenjske zavarovalniške regije, bo Tilia verjetno zraven, saj Mitja Mejač meni, da bi taka skupina pomenila primerno konkurenco največji slovenski zavarovalnici Triglavu.

B. DUŠIČ GORNIK

ZA TAKE BREZ POKLICA JE NAJMANJ ZAPOSILITEV

SEVNICA - Kot ugotavljajo v območni enoti Zavoda za zaposlovanje Sevnica, morajo brezposelni vse več časa čakati na zaposlitev. Lani so brezposelne osebe na območju regije v povprečju čakale na zaposlitev 2 leti in 5 mesecev, kar je 3 mesece več kot leto prej. Čas čakanja narašča s padanjem stopnje izobrazbe; najdlje torej na novo službo čakajo osebe brez osnovne poklicne izobrazbe.

NA VRSTI SKUPŠČINE

NOVO MESTO - V teh dneh se bodo v naših podjetjih zvrstile mnoge skupščine delničarjev. Že včeraj je bila ob 12. uri sklicana skupščina Gradbenega podjetja Grosuplje, ob 12.30 skupščina Hotelov Koper in za danes ob 12. uri skupščina delničarjev Term Čatež.

ZADRUGE PO SVOJE

NOVO MESTO - Večje število kmetijskih zadrug na našem območju, ki so bile doslej vezane na sistem Mercator, je stopilo na samostojno pot. Med njimi so: KZ Krka Novo mesto, KZ Metlika, KZ Črnomelj, KZ Žužemberk, KZ Velike Lašče, KZ Trebnje in SKZ Stična.

KAKO KAŽE NA BORZI?

Čas za odločitve o pidih

V torek, 13. julija, je začel veljati Zakon o prvem pokojninskem skladu RS in preoblikovanju pooblaščenih investicijskih družb. Le-ta je vzrok za mesečno prekinitev trgovanja z delnicami polnih in štirimesečno prekinitev trgovanja z delnicami praznih pidov. Kaj to pomeni v praksi? Vse družbe za upravljanje bodo obvestile imetnike delnic o novi delitvi delnic na polne in prazne. Lastniki bodo prejeli obvestilo v avgustu in se na podlagi te informacije odločili, ali bodo delnice praznih skladov obdržali ali pa jih bodo zamenjali za bone prvega pokojninskega stebra. V primeru zamenjave za pokojninske bone bo država povečala število delnic za 20 odst. ter eno delnico zamenjala za 10 bonov, s katerimi se bo kasneje tudi trgovalo na borzi.

Omenjena novost in ukinitve trgovanja z delnicami pidov sta povsem ohranili borzno trgovanje. To naj bi trajalo vse do sredine avgusta, ko se bo pričelo ponovno trgovati z delnicami polnih pidov.

LJUDMILA BAJEC
Dolenjska borzoposredniška družba
Novo mesto
Tel. (068) 371-8221, 371-8228

Novosti pri odkupu pšenice

Neposredno plačilo za izravnavo stroškov pridelave na hektar - Nov element pri določitvi kvalitete pšenice - Nižja odkupna cena - Določena najmanjša količina

NOVO MESTO - Zaradi dežja se je letošnja žetev pšenice nekoliko zavlekla, po nekaterih ocenah pa naj bi bil letošnji pridelek tudi slabše kvalitete kot lani. Novomeška Kmetijska zadruga Krka, ki je bila tudi letos preko razpisa izbrana za zbirni center pšenice na območju nekdanje novomeške občine, ima letos sklenjenih pogodb za odkup pšenice za slabih 1200 ton. Tako kot lani bodo tudi letos zbrano pšenico vozili na odkupno mesto Skala v Brežice.

Približno toliko pšenice so odkupili lani, letos pa pričakujejo, da bo odkup manjši. Direktorica komercialnega sektorja pri novomeški Kmetijski zadrugi Krka pa je povedala, da bodo letošnji odkup pšenice spremljali nekatere novosti, ki jih navaja tudi uredba za vzpostavitev tržnega reda za odkup pšenice in rži in odredba o pogojih za odkup za letošnje leto. "Vse te novosti naj bi nas tudi na tem področju približale Evropi. Kmetije bodo letos prvič dobili neposredno plačilo za izravnavo

stroškov pridelave pšenice in rži, ki letos znaša 54.000 tolarjev na hektar, medtem ko so bile prej te podpore vezane npr. na kilogram pšenice in izplačane pri njenem plačilu," je povedala Kastelčeva. Do tega plačila pa bodo upravičeni pridelovalci, ki so do 30. aprila sklenili pogodbo npr. z zadrugo za odkup žita, obenem pa so morali na Poslovno združenje za prehrano oddati obrazec s podatki o kmetijskem gospodarstvu, in sicer do 15. junija. Podatke iz pogodb in iz obrazcev bodo na zdru-

ženju primerjali, izračune pa bodo poslali na kmetijsko ministrstvo.

Za določitev kakovosti pšenice se letos uvaja nov element v analizi - t.i. število padanja (čas, v katerem se testo sesede), ki bo precej vplival na ceno pšenice. Letos je tudi odkupna cena standardne pšenice nižja kot lani, in sicer samo 23 tolarjev za kilogram in 15 tolarjev za kilogram rži. Zavod RS za blagovne rezerve bo letos pšenico plačal v 60 dneh po prevzemu na odkupnem mestu, medtem ko jo je lani plačal prej, in sicer v 45 dneh. "Novost je tudi določena najmanjša količina prevzema - to je 1500 kilogramov. Če bo kmet pripeljal na odkup manj pšenice, bo stroške za vzorec moral plačati sam, sicer pa jih plača zavod," je opozorila Kastelčeva. Prav to zna biti na Dolenjskem velik problem, saj večina kmetov prideluje majhne količine pšenice.

Pri odkupu pšenice postavlja država vsako leto nove in nove zahteve, ki pa povečujejo predvsem administrativno delo. Kljub temu pa je Zavod RS za blagovne rezerve Kmetijski zadrugi Krka letos priznal enako višino stroškov kot lani in jih ni povečal niti za inflacijo, kar je storil leta nazaj.

J. DORNIŽ

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanič

Izoginiti se vinskim napakam

Preprečevanje nastajanja vinskih napak se začne že med vegetacijo v vinogradu. To so nova spoznanja in prav je, da se z njimi seznanimo zdaj, med rastjo trte. Vina, pridobljena iz grozdja, pridelanega v vinogradu, ki je normalno oskrbovan, so manj podvržena napakam. Trta lahko v času vegetacije doživlja razne strese, npr.: sušo, pomanjkanje hrane ali preveč vode in hrane... V grozdju iz vinogradov, kjer vegetacija ni potekala normalno, oziroma nestresno, je praviloma izraz vinskih napak "neznačilni starikavi ton vina." V 80-ih letih je bilo opaziti spremembe v aromi vina, izginjala je svežina, sadnost, sortna aroma in ni se vedelo zakaj. Raziskave so pokazale, tu so bili najbolj uspešni nemški inštituti, da vzrok za te neželjene spremembe vina tiči že v vinogradu.

V Sloveniji je malo ljudi, ki so seznanjeni s senzoričnimi značilnostmi te napake. To inštrucijo so dobili letos na "enološkem dnevu", ki je potekal v prostorih Ljubljanskega sejma meseca marca, pooblaščenim degustatorji in še ostali udeleženci. To je napaka predvsem belih vin. Ne nastane čez noč, tako kot žveplovi, zato se je pri lastnem vinu navadimo in nam jo lahko odkrije nekdo, ki prvič poskuša vino in je še dovolj pogumen in iskren.

Trta, ki je preveč obložena, hitreje občuti tudi kratkotrajno pomanjkanje vlage. Smola je pač, da ni preparata, ki bi odstranil iz vina to napako, niti ni poznan tehnološki ukrep, ki bi jo odpravil.

Iz Nemčije pa prihaja dobra novica, da so razvili novo bakrovo sol, ki odstrani iz vina vonj po

"gnilih jajcih". Zdravljenje te napake z raztopino bakrovega sulfata je sicer uspešno, toda v vinu ostane preveč bakra, ki je zdravju škodljiv. Zato je bilo potrebno velikokrat "modro čiščenje" vina, kar pa je zelo zahteven postopek, ki ga sme opraviti samo enolog in ga mora kontrolirati pooblaščen institucija. Novo "zdravilo" vsebuje tudi baker, toda tega je tako malo, da modro čiščenje ne bo potrebno. (Več o tem preparatu v enem od naslednjih člankov.)

V zadnjih letih opažamo pri vinih tudi dvig pH, kar lahko pospeši kvarjenje vina (cik, miševino...). Predvsem je nevarno, da vina zbolijo, če je bilo grozdje ranjeno in so se omenjeni procesi dogajali še na grozdju. Tudi ta nevarnost naj nas prepriča, da bomo vedno v trgovini ločili gnilo grozdje od zdravega.

Splošna izobrazba vinogradnikov, v kletarskem smislu, se je v zadnjih 20-ih letih zelo dvignila. Zato so redke napake, kot so pokvarjeni sodi, oksidacija vin ter bolezniki cika in miševine. Toda kot napreduje naše znanje, se poglabljajo tudi nove nevarnosti, za katere npr. pred 10 leti nismo vedeli. Napaka "neznačilni starikavi ton vina" je tako neljubla novost. Toda vsakodnevno spremljanje poteka alkoholnega vrenja in poskušanje mladega vina nas bo opozarjalo na nevarnosti, ki jih bomo tako lahko sproti preprečevali.

Dr. JULIJ NEMANIČ

POPRAVEK

V članku Kolikokrat filtrirati vino za stekleničenje?, objavljenem v Dolenjskem listu 8. 7. 1999, je pomotoma navedena poroznost sterilne filtrirne plošče v milimetrih. Pravilno je v mikronih. Za napako se opravičujemo.

Povrnitev trošarine za gorivo

Zakon o trošarinah omogoča 50-odstotno vračanje trošarine za mineralna olja, porabljena za pogon kmetijske in gozdarske mehanizacije - Shranjujte račune!

LJUBLJANA - Zakon o trošarinah in posebna odredba, ki sta začela veljati 1. julija, omogočata 50-odst. vračanje trošarine za mineralna olja, porabljena za pogon kmetijske in gozdarske mehanizacije. Neglede na vrsto porabljene goriva se priznava vračilo v višini trošarine za plinsko olje, ki trenutno znaša 70 tolarjev na liter.

Vračilo se bo priznavalo za dejansko porabo, vendar največ do normativne porabe, določene

Z NOVOMESKE TRZNICE

Tržnica je bila v ponedeljek bogato založena s sadjem in zelenjavo. Branjeve so prodajale: breskve po 150 do 180 tolarjev kilogram, nektarine po 300, slive po 200, hruške po 180 do 250, marelice po 250 do 300, jabolka po 100 do 180, fige po 500, paradižnik po 250 do 300, papriko po 250, stročji fižol po 400, bob po 600, kumare po 200, kumare za vlaganje po 300, krompir po 80 do 150, korenje po 250, bučke po 200 do 250, solato po 300 do 400, rdečo peso po 250, blitvo po 400, nadzemno kolerabico po 200, česen po 600, špinac po 500, zelje po 150, radič po 300, kozarec borovnic po 600, lisičke po 1000 in orehe po 1100 tolarjev za kilogram.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotnem sejmu so imeli napredaj 49 do 3 mesece starih prašičev; 31 starih od 3 do 5 mesecev in 6 starejših. Prvih so prodali 32 po 300 do 310, drugih 14 po 280 do 290, tretjih pa 2 po 200 do 210 tolarjev kilogram.

kmetijski nasveti

"CEPLJENJE" Z GENOM BAKTERIJE

Transgena kuzuza proti večči

Proseni ali kuzuza našim pridelovalcem kuzuze še ne povzroča hujših preglavic, če le poskrbijo za pravočasno odstranitev koruznice s polj, obstaja pa nevarnost, da se bo s širjenjem te poljščine in gojitvijo v monokulturi, to je več let na isti njivi, ogroženost prej ali slej zelo povečala. To dokazujejo primeri iz drugih dežel in ocena FAO, da zaradi koruzne večše na leto propade kar 4 odst. svetovnega pridelka, ki bi zadostoval za prehrano 60 milijonov ljudi.

Vešče je sicer mogoče zatirati z insekticidi, na primer sevinom, basudinom ali ekatonom, toda tak način boja s škodljivcem je iz več razlogov postal nepriljubljen ali vsaj vprašljiv. V iskanju okoljevarstveno bolj sprejemljivih načinov zatiranja je precej obetala bakterija *Bacillus thuringiensis*, ki izloča snovi z insekticidnim delovanjem. S pomočjo te bakterije so izdelali biološki insekticid, ki je sicer dokaj učinkovit, žal pa ima sorazmerno kratko dobo delovanja in je potrebno škropljenje z njim večkrat ponavljati.

Na pomoč je prišel genski inženiring, s pomočjo katerega so vzgojili proti večči odporno transgeno kuzuza. Iz taiste bakterije *Bacillus thuringiensis* so izločili dedno zasnovano - gen, ki povzroča izločanje insekticidne snovi, in ga kot gen bt vgradili v kuzuza. Rezultat je bil odličen, tako vzgojene rastline so postale naravno odporne proti koruzni večči.

Zastavilo pa se je drugo vprašanje, ki izvira iz strahu pred transgenimi rastlinami in nevarnostmi, ki jih kljub drugačnim zagotovilom vendarle prinašajo s seboj. Dejstvo je, da vse skrivnosti genskega inženiringa še zdalec niso pojasnjene in da so mogoča nezaželjena presenečenja, da ne rečemo katastrofa. V ZDA, kjer so transgeno kuzuza vzgojili, nimajo večjih pomislekov in to kuzuza sejejo že od leta 1995. Počasneje pa gre v Evropi, kjer so bt sorte kuzuze šele v preizkušnji, v Švici pa so celo strogo prepovedane. Vendar razvoja očitno ne bo mogoče zaustaviti, saj so tri države, Španija, Portugalska in Francija, že potrdile sejanje bt kuzuze, Nemčija pa jo bo v kratkem.

Inž. M. L.

gorivo ni potrebno prilagati, mora pa jih upravičenec hraniti 10 let. Pristojni carinski organ o vlogi odloči v 30 dneh po predložitvi popolne vloge in denar nakaže na račun upravičenca. Za letošnje leto se bodo za določitev višine vračila upoštevale polovične količine normiranih strojnih ur oz. plinskega olja.

Potrebno je torej shranjevati vse račune za mineralna olja, ki jih uporabljamo za pogon kmetijskih in gozdarskih strojev (plinsko olje, motorni bencin, motorni petroleji). Če nekdo najame storitev z mehanizacijo npr. preko strojnega krožka, lahko izvajalec odstopi naročniku račun za gorivo, ki ga je sicer sam plačal in porabil za pogon stroja, a na naročnikovem zemljišču. Do vračila trošarine so upravičeni vsi, ki izpolnjujejo naštetje pogoje neglede na status v sistemu davka na dodano vrednost in ki pravočasno vložijo popolno vlogo.

S tem je odklenalo nedovoljeni uporabi kurilnega olja - rdeče označenega plinskega olja - za pogon kmetijskih in gozdarskih strojev. Kazni za uporabo tega olja so namreč zelo visoke: do 450 tisoč tolarjev za posameznike, za samostojne podjetnike do 12 milijonov, za pravne osebe pa do 18 milijonov tolarjev.

NEVA ŽIBRIK,
Ministrstvo za finance
MARJAN DOLENŠEK,
Kmetijska svetovalna služba

PREVRAČAL PO TRAVNIKU

MIRNA PEČ - 39-letni K. P. iz Gorenjega Globodola je 5. julija ob 22.15 s kombiniranim vozilom pred naseljem Mirna Peč zaradi neprimerne hitrosti izgubil oblast nad vozilom. Zanašalo ga je po vozišču, nato je zdrsel na neutrjeno bankino, nakar se je vozilo začelo prevračati po travniku. Hudo telesno poškodovan voznik se zdravi v novomeški bolnišnici.

POSAVSKE KMETICE ZASRBELE PETE - Sevnjsko društvo kmetič je preteklo soboto v jedilnici podjetja Lisca pripravilo 6. srečanje podeželskih žensk Posavja. V imenu sevnjske občine je približno dvema stotnjama žensk izrekla pozdrave Darja Lekše, v imenu organizatorja pa mentorica Društva kmetič Sevnica Slavica Grobelnik. Društva kmetič v Posavju ohranjajo slovensko kulinariko, stare šege in običaje. Kmeticam je zaigrala "srebrna" z državnega prvenstva harmonikarica Petra Simonček iz Dolnje Leskovec, na ustne harmonike igrata in pojeta že 35 let zakonca Trefalt iz Zabukovja, tri pesmi so zapele ljudske pevke Solzice iz Budne vasi. Ko pa se je oglašila harmonika fantiča (na posnetku) in pozneje še poskočne viže Ocvirkovega ansambla, so kmetice zasrbele pete. (Foto: P. P.)

TERENSKI OGLED VINOGRADOV

TREBNJE - Tukajšnja kmetijska svetovalna služba vabi v petek, 16. julija, ob 17. uri vinogradnike z območja Čateža in Trebnjega na terenski ogled vinograda pri zidancu Toneta Povheta v gorici Trnič. Inž. Jože Maljevič bo ob tej priložnosti spregovoril o pomenu zelenih del v vinogradu za zagotavljanje kakovosti pridelka.

PREDAVANJA O ZELENIH DELIH V VINOGRADU

ČATEŽ PRI TREBNJEM - Vinogradniško-turistično društvo Čatež pod Zaplalom organizira predavanje na temo "Zelena dela v vinogradu", in sicer v petek, 16. julija, ob 17. uri v vinski gorici Trnič pri Antonu Povheta. Predaval bo dipl. inž. Jože Maljevič.

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotichek

Za vse ljubitelje mesa

Za različno pripravo mesa je potrebno poznati tudi več tehnik. Pri tehniki kuhanja se koščki mesa, ki so bogati s kolagenom, zmehčajo. Če želimo okus mesu čim bolj ohraniti, obstajata dve možnosti: meso damo kuhat v hladno vodo (juha bo zelo okusna) ali pa ga damo v vrelo vodo (juha bo plehkega okusa, meso pa bo ohranilo dober okus).

Če meso dušimo, na začetku nastane posebna reakcija: pri več kot 180 stopinjah C nekateri proteini in ogljikovi hidrati izgubijo molekule vode in se vežejo. Zaradi te reakcije nastanejo na površini aromatične snovi, ki dajejo mesu okus. Dušenje pomeni ohranjanje mišičnih proteinov, ki so v notranjosti mesa, s tem pa se ohranja tudi njegova sočnost. Če se temperatura med dušenjem v pokriti posodi preveč dvigne, jo zmanjšamo z dodatkom mlačne vode. Kuhanje in dušenje lahko potekata brez dodane maščobe.

Pri tehniki praženja na olju ali maslu, se majhni koščki mesa, ki ne vsebujejo veliko kolagena, na hitro zmehčajo. Pri 180 do 250 stopinjah C se meso obda s slojem maščobe in na koncu praženja ga pustimo še nekaj minut pri 50 stopinjah, da mesni sok prodre v notranjost. Najtežja je priprava

mesa, če mora biti zunaj lepo zapečeno, znotraj pa še nekoliko "krvavo". Meso že pri 62 stopinjah začne izgubljati svojo rdečo barvo, pri 68 stopinjah pa se zaradi spremembe hemoglobina barva mesa povsem spremeni.

Kot pri praženju tudi pri pečenju na žaru ostane meso sočno in okusno. Če temperatura preseže 300 stopinj C, se proteini, maščobe in glikogen vežejo in nastajajo strupeni ogljikovodiki, ki jim strokovnjaki pripisujejo tudi rakotvornost. Ko pečemo meso na žaru, ga je treba stalno nadzirati, saj se meso ne sme peči nad plamenom.

Pri tehniki cvrenja mesa mora biti temperatura olja okrog 200 stopinj C, da se proteini hitro strjujejo - koagulirajo. Če se to ne zgodi, nezaželjena maščoba prodre v notranjost. Za hitrejšo koagulacijo proteinov je priporočljivo površino mesa pred cvrenjem osušiti. Če je meso mokro, voda, ki izpareva, zniža temperaturo olja.

Manj primerni za pečenje mesa so mikrovalovi. Pri klasični mikrovalovni pečici molekule vode v mesu vsrkajo mikrovalove, ki udarjajo vanje. Temperatura v pečici nikoli ne preseže 100 stopinj C, kar je razlog za manj okusno meso.

S knjigami žele prezračiti Gogo

Ustanovljena je nova dolenska založba Goga - V programu so izdaje, ki naj bi bile odmevne v vsem slovenskem prostoru - Vrata naj bi odprla tudi Gogina knjigarna

NOVO MESTO - V kulturnem življenju dolenske metropole se vse opazneje občuti delovanje mlade generacije, ki končuje študij humanističnih usmeritev in je očitno že dovolj usposobljena za javno delovanje. V okviru vsestranskega dejavnega Društva novomeških študentov (DNŠ) so aktivni na različnih kulturnih področjih, kjer pač čutijo, da je treba sedanjo kulturno ponudbo ali dopolniti ali pa sploh na novo odpreti. Ne čudi torej, da so se odločili poseči tudi na področje založništva in knjigotrštva.

Nedolgo tega je DNŠ ustanovilo Založbo Goga. Vodstvo programskega sveta, ki ga sestavljajo ambiciozni študenti literature in umetnosti, je prevzel Marijan Dovič, absolvent primerjalne književnosti in slovenščine na ljubljanski univerzi, poznan tudi kot glavni urednik mladinskega časopisa Park, kot džezovski glasbenik ter kot organizator kulturnih prireditev in literarnih večerov.

"Prve zamisli o novi novomeški založbi so se rodile v zvezi z nastajanjem mladinskega študentskega časopisa Park," pravi Dovič. "Pojavilo se je nekaj zanimivih projektov, ki smo jih želeli objaviti, vendar v okviru Parka to ni bilo mogoče, ker je šlo za prave založniške projekte. Naj navedemo za primer fotografsko monografijo Matjaža Mehleta o Novem mestu, pospremljeno s poezijo Smiljana Trobiša, in pa zbornik prispevkov z znanstvenega simpozija, ki smo ga organizirali v počastitev stoletnice rojstva novomeškega pesnika Antona Podbevška, začetnika slovenske zgodovinske avantgarde. Res bi bilo škoda, če bi drago ceneno gradivo s simpozija obležalo neobjavljeno."

Založba ima za prvo leto svoje delovanje poleg omenjenih še dva projekta. Prvi je koledar kipa Franceta Goršeta, umetnika, ki je bil kljub nesporni kvaliteti v povojnem obdobju izgnan iz javnega življenja, njegova vrnitev pa je povezana z Dolensko, saj so v Kostanjevici pripravili njegovo prvo povojno samostojno razstavo na Slovenskem. Projekt nastaja v sodelovanju z umetnikovo nečakinjo Odeto Gorše. Drugi projekt je s področja glasbe. Tomaž Koncilijski in Rok Jožef pripravljata dvojno pregledno cedejko s posnetki novomeških roekovskih skupin, ki so delovale v obdobju od 1977 do 1997.

Marijan Dovič, vodja nove založbe Goga.

V Gogi je v oblikovanju že tudi založniški program za naslednja leta, ko naj bi začeli z izdajanjem zbirke leposlovnih in esejističnih knjig. Upajo, da bodo na razpisani javni natečaj dobili dovolj kakovostnih besedil. "Naš namen je izdajati knjižno zbirko, v kateri bi predstavili dolenske in druge avtorje, odmevnost izdaj pa naj ne bi ostala le v lokalnih okvirih," poudarja Dovič.

Hkrati z založbo Goga tečejo tudi intenzivne priprave za odprtje Gogine knjigarne na Glavnem trgu. Okrepila naj bi zdajšnjo prešibko tovrstno ponudbo in tudi pomagala oziviljati staro mestno jedro. Ob zanimivi zalogi knjig bi v njej ponujali kataloško prodajo domače in tuje literature ter glasbe, v prostorih knjigarne pa naj bi se tudi kaj zanimivega dogajalo. Brez pomoči občine ne bo šlo. Mladi predvsem računajo, da bodo prvo leto delovanja knjigarne z občinsko pomočjo pokrili vsaj stroške najemnine.

Pojem Goga je z njegovim tvorcem Slavkom Grumom sicer za znanovan z negativnim predznakom, nova založba in knjigarna s tem imenom pa naj bi s svojim delovanjem prevrednotili tako pojem sam kot kulturne navedbe z njim povezanega domnevnega izvira, to je duhovno vzdušje Novega mesta.

M. MARKELJ

Praznovanje 600-letnice

Niz kulturnih in drugih prireditev

ŽUŽEMBERK - Suho-krajska prestolnica Žužemberk je po znanih podatkih prvič z imenom zapisana v listini iz leta 1399, v kateri vojvoda Viljem Habsburg potrjuje zamenjavo župnije Dobrnič za trg Tržič. Letos se torej zaokroža polnih šesto let od podpisa te listine, kar je vsekakor častljiva obletnica, vredna pozornosti. Turistično društvo Suha krajina in žužemberška občina pripravljata v počastitev 600-letnice prve omenbe Žužemberka tridnevno praznovanje, ki bo potekalo od petka, 16. julija, do nedelje, 18. julija, na grajskem dvorišču, na trgu in na Loki ob Krki.

V petek se bodo prireditve začele ob štirih popoldne. Nastopili bodo žužemberški rogisti in vokalna skupina Prima, govoril bo žužemberški župan Franc Škufca, na sporedu pa je tudi odprtje likovne razstave in operni večer z nastopom tenorista Rada Legana. Na slovesni otvoritvi ob osmih zvečer bo govoril državni sekretar za turizem Tomaž Zajc. V soboto bo ob treh popoldne predstavitev turističnih društev Dolenske in Bele krajine ter domačih pevskih skupin, nato bo tekmovalanje za najmočnejšega Slovenca, dan pa bodo zaključili z gasilsko veselico. V nedeljo bo ob desetih popoldne slavnostna maša, popoldne pa bodo ob treh odprli srednjeveško tržnico, nastopili bodo ansambli Slapovi, Trio najstnik in Poljub. Slavnostni govornik bo direktor Uprave RS za kulturno dediščino dr. Mrvič, s koncertom New Swing Quarteta in z ognjemtom pa se bo tridnevno praznovanje zaključilo.

M. LUZAR

Pribežališča v tihožitjih

V Galeriji vojašnice Cerklje ob Krki slike Milene Gramc in Nevenke Ruškovič

CERKLJE OB KRKI - V Galeriji vojašnice Cerklje ob Krki so v petek odprli razstavo slik Milene Gramc in Nevenke Ruškovič. Dogodek, ki so ga pripravili uro pred prisego mladih vojakov v cerkljanski vojašnici, so organizatorji umestili med slovesnosti v počastitev obletnice bojev za vojašnico in letališče Cerklje ob Krki. To daje razstavi svojstven pečat pomembnosti in ji je zagotovilo že na dan otvoritve zelo številni obiski. Samostojna slikarska predstavitev tudi ustvarjalke pomeni veliko. Nevenka Ruškovič o tem: "Razstav bo verjetno še. Vendar ta danes bo zapisana za zmeraj v mojem srcu."

Milena Gramc in Nevenka Ruškovič sta članici Društva likovnikov Brežice, Ruškovičeva je tudi članica Društva likovnikov Krško Oko in Društva keramikov in lončarjev Slovenije. Tokratni slikarski nastop je njuna prva samostojna razstava, sicer se pogosto udeležujeta likovnih kolonij in podobnih srečanj.

O delu slikark je zapisal prof. Alojz Konec, akad. slik., da "gojita realistično obarvan slikarski hobi zunanje vizualne resničnosti". Po njegovih besedah jima slikanje pomeni nekakšno "priežanje".

M. MARKELJ

SPOMINSKA PLOŠČA

NOVO MESTO - Na rojstni hiši umetnika Božidarja Jakca, sedanja restavracija Breg, bodo jutri, 16. julija, opoldne slovesno odkrili spominsko ploščo in tako počastili stoletnico rojstva velikega dolenskega rojaka.

ITALIJANSKA GLASBA 17. IN 18. STOLETJA - Prvi cikel koncertov Študentskega festivala Brežice je potekal prejšnji teden od torka do četrka, od 6. do 8. julija, ko je na gradu Bogenšperk in Rajhenburg ter v Kapiteljski cerkvi v Novem mestu nastopila komorna skupina Le cose gentile. Sestavljajo jo študentje dunajske Univerze za glasbo in uprizarjajoče umetnosti, flautista Maja Osojnik in Thomas List ter čelistka Julia Klaushofer in korepetitor čembalist Norbert Zeilberger, vsi štirje kljub mladosti že uveljavljeni glasbeniki. V dveurnem koncertu so v kvartetu in triu zaigrali skladbe italijanskih mojstrov 17. in 18. stoletja. Žal je na vseh treh koncertih bogastvo stare glasbe v odlični interpretaciji mladih glasbenikov izzvenevalo bolj v prazno, saj je le malo poslušalcev izkoristilo ne prav pogosto priložnost poslušati tako glasbo. Na sliki: Le cose gentile na koncertu v novomeški Kapiteljski cerkvi. (Foto: M. Markelj)

KLAVIRSKI TRIO - Arcadia trio je uvedel letošnje Glasbeno poletje na gradu Podsreda.

Glasbena kozjanska graščina

Začelo se je Glasbeno poletje na gradu Podsreda - Koncerti in seminarji - Poznani tudi na tujem

PODSREDA - Na grad Podsreda v idiličnem okolju gozdov Kozjanskega parka so tudi letos prišli mladi glasbeniki, ki bi radi izpopolnili svoje glasbeno znanje. V soboto, 10. julija, se je namreč začel prvi od štirih seminarjev (za violino, klasični saksofon, pozavno in klavir), ki jih v okviru programa Glasbeno poletje na gradu Podsreda in ob podpori Ministrstva za kulturo prireja Kozjanski regionalni park. Seminarjev, ki potekajo že peto leto po vrsti, se udeležujejo glasbeniki iz Avstrije, Nemčije, Hrvaške in Slovenije.

Po običaju začetek seminarja pospremi koncert kakšnega znanega ansambla ali solista. Tokrat je nastopil klavirski trio Arcadia, v katerem igrajo violinist Gorjan Košuta (vodja seminarja za violino), čelist Miloš Mlejnik in pianist Rainer Gepp. Trio je odigral skladbe R. Schumanna, F. Marti-

na in A. Dvoržaka. Naslednji dan, v nedeljo, 11. julija, pa je zvečer na grajskem dvorišču nastopil pianist Branimir Biliško.

"Naslednji trije seminarji bodo potekali ves mesec avgust. Največ zanimanja je za seminar za klasični saksofon, na katerega se je prijavilo 37 slušateljev, medtem ko je povprečje okoli 12 seminaristov," pravi voditeljica glasbene dejavnosti pri Kozjanskem regionalnem parku Helena Rožman in poudarja, da so seminarji na gradu Podsreda postali že dobro znani doma in v nekaterih državah. Zahvala za to gre uglednim voditeljem seminarjev iz Slovenije in tujine. Letos bo od tujcev na gradu Podsreda poučeval prof. Arbo Waldma, Estonec po rodu in profesor za klavir na koelnški Visoki glasbeni šoli. Nekaj pa k ugledu pripomore gotovo tudi enkratno okolje.

M. MARKELJ

Privablja jih pristna domačnost

Kako nastane 2. kreArt Loka 99? - Okrog 30 slikarjev, grafičnih oblikovalcev, glasbenikov iz domovine in tujine raziskovalo loške teme - Konec februarja 2000 še razstava

LOKA PRI ZIDANEM MOSTU - Ustvarjalci 2. kreArt Loka 99, ki so v Loki in njeni okolici od 7. do 10. julija raziskovali loške teme in pripravili štiri koncerte, se bodo ponovno srečali v Loki najkasneje konec februarja 2000 (nekateri pa že gotovo tudi poprej) ob razstavi svojih del, za katere jim je dalo umetniški navdih krajše bivanje v Loki.

Če bo morda fizično le izostal kateri izmed ustvarjalcev, so organizatorji iz loškega Kulturnega društva Primoža Trubarja na čelu s predsednikom Zoranom Cvarjem in z dušo društva - Simonom Sernecom, grafičnim oblikovalcem in pedagogom na radeški osnovni šoli, prepričani, da nihče ne bo pozabil poslati vsaj enega svojega dela. Sernece ima zelo dobre zveze z znanimi umetniki in glasbeniki, zato Ločani lažje (in predvsem ceneje ali celo zastonj!) pridejo do nastopov in obiska uglednih gostov. Med njimi je bila kot običajno, Marija Gorišek, mati znanega pianista Bojana Goriška, ki je za nameček organizatorjem posodila sinov pianino in gostila nekaj umetnikov, čeprav Goriškovi že dolgo nimajo več gostilne. Cvar pravi, da ga je ravno gospa Goriškova najbolj spodbujala, da je vztrajal pri letošnjem projektu. Finančno je najbolj izdatno pomagala Zveza kulturnih društev Sevnica, razumevanje je

LOŠKI KULTURNI - Z leve stojijo Zoran Cvar, Simon Sernece in Bojan Dremelj (izdelal spletno stran KD Primoža Trubarja) v galeriji Trubarjevega doma v Loki, kjer je ustvarjalo največ slikarjev 2. kreArt. (Foto: P. Perc)

Izkazale so se tudi loške kmetice, ki so z domačimi dobrotami poskrbele, da so se v Loki povsem domače počutili tudi gostje iz Zagreba. 2. kreArt Loka 99 je postal pomembno kulturno in zavoljo gostov že tudi mednarodno dogajanje, ki so ga za svojega bolj vzeli Zasavci kot Posavci. V Loko se vsi radi vračajo, ker je sprejem ljudi topel in pristen.

P. PERC

11. JEZIKOVNE POČITNICE

NOVO MESTO - Na Osnovni šoli Grm potekajo tradicionalne Jezikovne počitnice, letos so enajste po vrsti, na katerih se otroci z avstrijske Koroške v šoli in pri vsakdanjem druženju z vrstniki izpopolnjujejo v znanju slovenščine. Letos se Jezikovnih počitnic udeležuje 32 otrok, kar je največ doslej, bilo pa bi jih še več, če bi jih lahko sprejeli, saj je bilo zanimanje za udeležbo zelo veliko. V sredo, 14. julija, so imeli izlet v Ljubljano in na morje, v soboto pa bodo zaključili bivanje v Sloveniji.

GLASBENO POLETJE V NOVI ŠTIFTI

NOVA ŠTIFTA - S koncertom harfistke Mojce Zlobko se je v petek, 9. julija, zvečer v cerkvi Vnebovzeta Device Marije začel niz koncertov, ki potekajo pod skupnim naslovom Glasbeno poletje v Novi Štifi. V programu prireditev (vse potekajo v cerkvi ob deveti uri zvečer) so še: jutri, 16. julija, koncert Slovenskega kvinteta trobil, 23. julija koncert židovskih pesmi skupine The city Waites in 9. avgusta nastop kormornega orkestra Musica viva iz Moskve.

dežurni poročajo

POTREBOVAL JE ČOLN - Z. B. iz okolice Brežice je imel Pri spomeniku ob reki Krki za bližnje drevo z verigo privezan čoln znamke Som. Neznane, ki se je očitno na poletni dopust žele odpraviti s čolnom, je med 18. in 25. junijem na neznani način odklenil ključavnico in s čolnom odšel. Lastnika je oškodoval za okrog 90 tisoč tolarjev.

BREZ ALUMINIJASTIH STRANIC - Neznane, ki se je v noči s 5. na 6. julij s parkiranega priklopnega vozila na ulici Hruševac v Straži protipravno prilastil pet aluminijastih stranic. Lastnika J. F. iz Straže je oškodoval za okrog 300 tisoč tolarjev.

NAŠLI PIŠTOLO - 6. julija so policisti pri kontroli na mejnem prehodu Slovenska vas pri 30-letnem zagrebškem vozniku avta znamke VW Golf Z. M. našli pištolo znamke Crvena Zastava, cal. 7,65 mm, z vložnim nabojnikom z osmimi naboji. Pištolo so zasegli.

VARILEC - Okrog 240 tisoč tolarjev znaša škoda, ki jo je podjetje TRZ v Slovenski vasi povzročilo neznanec med 1. in 5. julijem. Iz skladišča je odvijal 12 industrijskih jeklen s plinom, ki se uporabljajo za avtogeno varjenje.

OKRADEL GASILCE - V noči s 4. na 5. julij si je neznanec protipravno prilastil sedem tlačnih cevi dolžine 15 in 20 metrov, ki so jih imeli gasilci PGD Gradac na trati ob domu. Škode je za 200 tisoč tolarjev.

KOLO SE JE ODPELJALO - 22-letni P. U. iz okolice Brežice je bil 6. julija neprijetno presenečen, ko je prišel popoldne po svoje parkirano kolo znamke Rog pred trgovino Kuli v Dobovi, pa ga ni bilo več. Odpeljal ga je neznanec, prav težekega dela pa ni imel, saj je bilo kolo nezaklenjeno.

Po dolenjski deželi

TATVINA, KI JE NI BIL - Večina ljudi si želi, da jih ne bi nikoli okradli, najde pa se tudi kakšen drugačen. 45-letni osumljenec Roko K. iz Siške je 6. julija prijavil tatvino osebnega avtomobila znamke Mercedes, tip 200 E, in prijavo lastnoročno podpisal. Z zbiranjem obvestil pa so ugotovili, da je prijava lažna, saj vozila ni bilo v Termah Čatež, ampak je deponirano v Vojniču blizu Zagreba kot garancija za neplačan dolg. Vozilo je kasko zavarovano proti tatvini na eni od hrvaških zavarovalnic. Zoper osumljenega, ki je mislil, da bo po lahki poti prišel do denarja, bo napisana kazenska ovadba.

SPAL MED POŽAROM - Vse pogostejše so nesreče zaradi nepazljivosti z ravnanjem s kuhinjskim plinom. 6. julija se je zgodila v stanovanjskem bloku na Gregorčičevi ulici v Brežicah. A. Š. je v svojem stanovanju neznan kdaj na plinski štedilnik pristavil lonec z mesom in zelenjavo, med kuhanjem pa je v sosednji sobi zaspal. Zaradi toplote na plošči se je vnela in zagorela neočistena masloboja in ostanke hrane, požar se je razširil na kuhinjsko napo in omario zraven. Sosed v bloku je okrog 15.15 začutil vonj po dimu, stekel pogledat v stanovanje A. Š., odstranil lonec in zaprl plinski jeklenko, njegova žena pa je medtem poklicala policijo in gasilce. Požar so pogasili. A. Š., ki je med požarom spal, je ob klicih sosedov, da gori, v loku stekel iz stanovanja. Marsikdo bi si želel tako trdnega spanca.

Reševalci na bazenih nepogrešljivi

V bazenih v Dolenjskih in Šmarjeških Toplicah ter v Termah Čatež dobro poskrbljeno za varnost obiskovalcev - Reševalci s certifikati - Hujših primerov zaenkrat še ni

DOLENJSKE IN ŠMARJEŠKE TOPLICE, ČATEŽ - Vročih poletnih dni si mnogi ne morejo predstavljati brez osvežilnega namakanja v vodi, pa naj bo to morje ali bazen. Žal pa se lahko veselje hitro spremeni v žalost, saj niso tako redki primeri utopitev. Zato velja za varnost obiskovalcev, med katerimi so mnogi neplavalci, poskrbeti pravočasno, torej z opozorili in zadostnim številom profesionalnih reševalcev. Kako je s tem, smo povprašali odgovorne v treh največjih in tudi najbolj obiskanih toplicah pri nas.

Vodja hotela v Krkinem zdravilišču v Dolenjskih Toplicah Jožica Kotar je zagotovila, da imajo za varnost obiskovalcev bazenov dobro poskrbljeno. "Glede na zakonske predpise je v zunanjem bazenu stalno prisoten en reševalec, ko je obisk res velik, pa tudi dva. Ne glede na to pa seveda ni odveč tudi previdnost gostov. Predvsem starši naj pazijo na svoje otroke, še posebej, kadar je na bazenu gneča," je dejala Kotarjeva. Zunanji bazen so odprli 1. maja in do zdaj kakšnih večjih nevarnosti še ni bilo, razen majhnih prask ipd., upajo pa, da bo tako tudi v prihodnje.

Po besedah vodje hotela Krkinega zdravilišča v Šmarjeških Toplicah Darinke Bobnar je tudi pri njih glede varnosti kopalcev vse v najlepšem redu. Za tri zuna-

nje bazene - otroškega, športnega in lesenega - imajo usposobljene štiri reševalce, čeprav bi glede na povprečno kapaciteto obiskovalcev na dan (okrog 600) zadostovala dva. "Toda površine

so razgibane, zato je večših dežurnih več. Vsi so ustrezno usposobljeni, vsako leto se izobražujejo. Razen manjših nesreč, kakšnih udarcev in zdrsov, zadnje čase ni bilo nič hujšega, štiriindvajset ur na dan pa imamo na voljo tudi dežurnega zdravnika in sestro iz hotela, tako da bi bila strokovna pomoč v nujnem primeru takoj tam," je povedala Bobnarjeva.

Še posebej družine z otroki pa se rade na kopanje odpravijo v Terme Čatež, kajti tam imajo na voljo kar deset različnih zunanjih bazenov, nekatere tudi z igrali. Seveda je v tako velikem kompleksu skrb za varnost še večja in pomembnejša. Direktor Term Dalibor Fackovič je povedal, da imajo sedemnajst reševalcev s licenco, nekateri so zaposleni redno, drugi le v sezoni. Brez zadostnega števila reševalcev se sploh ne da priti do obratovalnega dovoljenja. Tudi kontrole inšpektorjev za delo in sanitarnih so dokaj pogoste. "Vsak reševalec ima nadzor nad enim od bazenov in to vsak dan od 8. do 20. ure. Pri toboganih stojijo še redarji, ki opozarjajo na pravilno obnašanje. Bilo je nekaj manjših intervencij, utopitve pa na srečo še ne," je povedal Fackovič, ki je z dosedanjim obiskom čateških bazenov zadovoljen.

L. MURN

PRIJELI 49 ILEGALCEV

BREŽICE - 49 ilegalcev iz ZRJ, veliko otrok in mladolletnikov, je 1. julija s čolnom in s pomočjo organizatorjev prestopilo državno mejo izven naselja Slogoskih, toda po prijemu brežiških policistov so bili vrnjeni na Hrvaško v zbirni center. A neznane jih je znova spravil v Slovenijo, vendar so jih naši policisti znova prijeli, razen enega, ki ga še zmeraj iščejo. Ilegalce, med katerimi so mnogi bolni, so že najavili za vrnitev na Hrvaško.

NOV GASILSKI KOMBI - Zagnanost PGD Jablan, ki je lani prenovilo prostore svojega doma, se nadaljuje. V nedeljo, 11. julija, so popoldne slovesno predali namenu novo gasilsko vozilo Renaulta 4x4, vredno preko 3 milijone tolarjev. Takega finančnega zaloga družvo ne bi zmoglo brez pomoči številnih sponzorjev; glavni pokrovitelj je Občina Mirna Peč; za kar se jim je na proslavi v svojem govoru zahvalil tudi predsednik društva Jože Drenik. Med gosti so bili še mirnopedski župan Zvone Lah, predsednik in poveljnik Gasilske zveze Novo mesto Alojz Muhič in Tine Filip, poslanec v DZ RS Janez Mežan in drugi. Z veseljem so prisluhnili zanimivemu kulturnemu programu, v katerem se je predstavil mladi rod jablanskih gasilcev. Kljub malce deževnemu vremenu je uspela tudi gasilska veselica s srečelovom, za dobro voljo pa je poskrbel ansambel Slavček. Na sliki župnik g. Janez Šimenc blagoslovja nov gasilski kombi. (Foto: L. Murn)

NASVETI V TURISTIČNI SEZONI

Čas dopustov vse bolj čas dolgoprstnežev

Policija ne more narediti vsega za varnost vsakega posameznika, zato ne sme biti odveč preventivno samozaščitno ravnanje pred odhodom na dopust, pa tudi na poti tja - Kakovostna ključavnica - Dragocenosti v sefi! - Sosedje nepogrešljivi

Poletje nekaterim pomeni čas brezskrbnih počitnic in dopustov, za druge pa je to čas povečane delovne aktivnosti. Pri slednjih imamo seveda v mislih tatove, vlomilce in roparje. V poletnih mesecih je prav na turističnih območjih največja gostota tovrstnih kaznivih dejanj. Dolgoprstneži namreč s pridom izkoriščajo ugodje, ki se mu prepuščajo dopustniki, zato so črne kronike polne takšnih in podobnih sporočil: ukradena torbica iz odklenjenega avta, odnešen nahrbtnik s plaže, kraja iz šotora ali vikenda z odprtimi okni in podobno. Podobne stvari pa se dogajajo tudi na domovih, ki ostanejo prazni in ne dovolj zavarovani.

Da velja samozavarovanje vzeti zares, kažejo tudi naslednji podatki za turistično področje: lani julija je bilo 375 tatvin (46 odstotkov nad lanskim povprečjem), 165 vlomov (2 odstotka), 53 vlomov v avtomobile (2 odstotka) in 56 odstotkov tatvin z in iz avtomobilov (43 odstotkov); lanskega avgusta je bilo 379 tatvin (48 odstotkov nad letnim povprečjem), 179 vlomov (11 odstotkov več kot povprečno v ostalih mesecih), 69 vlomov v avtomobile (38 odstotkov nad letnim povprečjem) in 78 tatvin z in iz avtomobila, kar pa je za 100 odstotkov več kot povprečno v celem letu.

Pred odhodom na dopust

Ker naša policija nikakor ne more narediti vsega za varnost slehernega posameznika, opozarja, da lahko za to naredi največ prav vsaj sam, in sicer s preventivnim samozaščitnim ravnanjem. Nekaj dni pred odhodom od doma začasno odpovejte časov-

pise, revije in vse ostalo, kar vam redno dostavljajo na dom; izklopite vodo, plin in vse električne porabnike, ki ne bodo obratovali v času dopusta; ne odstranjujte rož z oken, ne spuščajte rolet in ne zastirajte oken s temnimi zavesami, saj to prestopnikom pove, da ni nikogar doma; seznanite sosede, da odhajate in jih poprosite, naj občasno preverijo, ali je v hiši kaj spremenjenega, ali se v bližini hiše giblje neznan oseb in če se, naj si jo skušajo čim bolj zapomniti; če sosedu zaupate, mu lahko pustite ključ od hiše ali stanovanja in mu povelje, kam in kako vam lahko posreduje nujno sporočilo; vse vredne predmete spravite v sef ali vsaj na neobičajno mesto v hiši, kjer je manjša verjetnost, da jih bo vlomilec našel; izpišite si znamko, model, serijsko številko vrednejših akustičnih predmetov, saj boste s tem olajšali delo policiji in povečali možnost, da ukradene predmete dobite nazaj; o svojem odhodu na dopust lahko

UKRADLI SKORAJ DVESTO ŠTEVCEV

DRAGA - Minuli konec tedna je neznan storilec prerezal žično ograjo skladišnega prostora podjetja Jordan v Dragi in ukradel 186 vodovodnih števecv različnih priključnih dimenzij. Lastnika I. J. iz Drage je oškodoval za okrog 870.000 tolarjev.

PONOČI IZGINILA KOSILNICA

ADLEŠIČI - J. Č. iz okolice Adlešičev je 10. julija zjutraj ugotovil, da mu je nekdo ponoči z dvorišča ukradel traktorsko kosilnico znamke Gaspaardo. Lastnika je oškodoval za okoli 267.000 tolarjev.

Se bojite obiska vlomilcev?

Veste, da v Sloveniji kriminal ogroža predvsem premoženje? V povprečju na dan izginejo trije do štirje osebni avtomobili, vlomljeno je v skoraj tri stanovanjske hiše, dve počitniški, eno stanovanje in dve trgovini, oropani sta dve osebi, ena pa drzno okradena itd. Zakaj se to dogaja? Mnogi menijo, da nimajo ničesar tako vrednega, da bi jim lahko vzeli, toda je res tako? Današnji vlomilci ne iščejo le gotovine, deviz in vrednega nakita. Prav radi posegajo po glasbeni in video opremi, televizorjih, računalnikih, celo oblačilih in hrani. Naredite kaj sami za varnejši dom ali le v strahu čakate, da ne bi postali žrtev vlomilcev?

TOM MEŽAN, oblikovalec s Ponikev: "Moja družina stanuje skupaj s starši in ker na morje ali kam drugam hodimo ločeno, je v času poletnih dopustov vedno nekdo doma. Za soseda imamo teto, tako da bi lahko tudi ona bolj popazila na hišo. Sicer pa so vlomi danes pogosti in ne gre misliti, da se tebi to pa ne more zgoditi. Že razni akviziterji po domovih so včasih sumljivi."

HELENA MURGELJ, učiteljica z Otočca: "Vsako leto pred odhodom na dopust poskrbim vsaj za eno stvar - s poštno uslužbenko se dogovorim, da pošta ne ostaja v nabiralniku, ker je to znak, da ni nikogar doma. Nečakinja zaliva rože, skrbi za mucke ipd. Do zdaj še nismo imeli vloma, se pa Romi pridno poslužujejo sadja z našega vrta. Dopust je še pred nami."

L. M.

MAJDA GRAČAN, poslovna sekretarka iz Trebnjega: "Ni me strah vlomilcev, čeprav je tovrstnega kriminala pri nas vse več. Stanujemo v bloku in zlasti v času dopustov si s sosedi pomagamo. Ko gredo oni, mi popazimo na njihov dom, in obratno. V stanovanju vrednih stvari ne puščam, denarja tako nimam veliko, zlatino in druge vredne predmete pa spravim drugam na varno."

Na dopustu

Ob prihodu na cilj potovanja je priporočljivo najprej vprašati, kje je najbližja policijska postaja in druge službe, ki bi jih utegnili nujno potrebovati (na primer zdravstveni dom, banka, pošta,...); na javnih mestih ne razkazujte preveč večje vsote denarja in ga s seboj nosite le toliko, kolikor ga nujno potrebujete; ne nosite s seboj vseh plačilnih in kreditnih kartic, temveč le tisto, ki jo namerate uporabiti - vse ostale vrednejše stvari shranjujte na varnih mestih; v primeru izgube ali kraje potnega lista se obrnite na najbližje predstavništvo Republike Slovenije; ne nasedajte vsiljivcem, ki vam na ulici ponujajo blago po nizkih cenah ali vam skušajo zamenjati denar - vedno ga menjajte v bankah ali menjalnicah; ne izpostavljajte se okoliščinam, v katerih bi bilo lahko ogroženo vaše življenje in ne branite svojih stvari za vsako ceno ali za ceno morebitne poškodbe; če vas napadejo na ulici, s klici na pomoč opozorite mimoidoče, da ste v težavah.

To je le nekaj nasvetov, s pomočjo katerih bo dopust mogoče preživeti varneje, da vam bo lahko ostal v lepem spominu; brez ukradene denarnice ali televizorja v stanovanjski hiši. Saj je znano, da je lastnik premoženja tudi njegov najboljši varuh.

L. MURN

Ne podcenjujte nivo, saj na brezpotjih pokaže vse svoje potenciale.

Lada niva 1,7 4x4 E

Ruska kraljica

Ko je leta 1976 lada niva pogledala v svet, je bil to svež in moderen terenec - ponos ruske avtomobilske industrije. Na žalost pa so težki časi v Rusiji svoj pečat pustili tudi na avtomobilih, vendar z nekaj dodatki postane tudi niva povsem normalen cestni terenec.

Naša testiranka sploh ni izgledala tako slabo: ne pretirano široke gume 205/75/15 na litih platiščih, kromirani pragi, ščitnik maske in prednjih luči z vitlom na prvi pogled spremeni grdega račka v laboda. Ob tem morate vedeti, da je niva najcenejši terenec na našem tržišču in vsakršno primerjanje z večjimi in dražjimi Japonci je povsem neumestno. Niva je namenjena predvsem premagovanju brezpotij, udobnost, ki se je udomačila pri japonskih in ameriških konkurentih pa je tukaj postavljena v drugo vrsto.

Niva se v 23-letih obstoja ni veliko spremenila. Še naprej je to kockast avtomobil, ki se od prvotne verzije razlikuje le po novih zadnjih lučeh, sprednji maski in novih platiščih. Na vozilu se še vedno najde veliko kromiranih delov: kljube na vratih, spoji steklenih in pločevinastih površin... Tudi nekateri notranji elementi so pravi ostanki preteklosti. Stikala okoli volana in na sredinski konzoli izgledajo, kot da se je čas ustavil. Vtis pa nekoliko popravi štrikraki volanski obroč, ki ga je zelo enostavno vrteti, saj je podprt s servo ojačevalnikom!

Tudi sedeži so udobni, izvzeti so iz lade samare. Na armaturni plošči dobite vse potrebne podatke o delovanju motorja. Vozilo pa je opremljeno še z električnim dvigom stekel,

avtoradijem, daljinskim centralnim zaklepanjem ter z blokado motorja.

Nekoliko zastarelo deluje ročica menjalnika, ki kljub svoji dolžini ne sede lepo v roko voznika, pri prestavljanju v peto pa se morate nekoliko nagniti naprej. Ob ročici menjalnika sta postavljeni še dve ročki in to je pot k tehnično najzanimivejšemu delu vozila, ki ima kar tri diferenciale, po enega za vsako os, tretji centralni pa usklajuje delo obeh posamičnih. Ob velikih vzponih vam bo prav prišel tudi reducirani prenos, na spolzkih površinah pa še blokada diferenciala in če boste vseeno obstali, imate na sprednjem delu vitlo...

Vse skupaj pa ne bi moglo delovati, če ne bi bilo podprto s solidnim pogonskim agregatom. Iz 1690 ccm so izlekli 80 konjev pri 5400 vrt./min in najvišji navor 133 Nm pri 3200 vrt./min. Za razliko od prejšnjega 1,6 litrskega agregata, ki je bil poznan predvsem po veliki požrešnosti, je novi motor (vgrajujejo ga že pet let) precej manj potrošen. S tem motorjem niva pospeši do 100 km/h v 21 s in razvije najvišjo hitrost 145 km/h.

Ob napreznih in vožnji po brezpotjih z vklopljenim reduktorjem nam je niva porabila 13,5 litra goriva, na odprti cesti manj kot 10, kar je za vozilo terenskega kova dokaj malo.

Seštejemo vse prednosti in pomajnkljivosti ter dodamo ceno 1.831.410 tolarjev (vitel in lita platišča so za doplačilo) in dobimo enostaven zaključek, da se za relativno malo denarja lahko dobi avto z velikimi maneverskimi sposobnostmi, ki so včasih večje celo od voznikovega znanja in hrabrosti.

Novi logotip na fiatovih vozilih

• Pri fiatu bodo ob praznovanju stoletnice tega podjetja ter s predstavitvijo novega punta pričeli uporabljati nov uradni znak, oziroma simbol podjetja. Novi logotip je nekoliko preoblikovan znak, ki so ga pri fiatu uporabljali v dvajsetih letih tega stoletja. Posebnost tega simbola je lovorjev trak, ki obdaja modro okroglo površino, kjer izstopa fiatovo ime v srebrni barvi.

Prvič se bo novi znak pojavil na novem puntu, sčasoma pa bo krasil vse fiatove modele. Vsa vozila bodo dobila nov znak do julija leta 2001. Novega simbola ne bodo uporabljali pri nadomestnih in rezervnih delih ter dodatni opremljeni. Uporablja se lahko le v primeru, ko je končni produkt avtomobil.

Dosedanji "romboidni" znak se bo še naprej uporabljal pri nadomestnih in rezervnih delih, pri označevanju lahkinih dostavnih vozil, na poslovnih objektih, pri pooblaščenih trgovcih in serviserjih, pri tržnem komuniciranju in na saloni, razstavah ter sejmihi.

Golf že četrto stoletje

• Pred točno petindvajsetimi leti je bil predstavljen VW golf, avto, ki je skozi svoje štiri generacije močno vplival na razvoj avtomobilske industrije. Golf I se je izdeloval od leta 1974 do 1983 - prodali pa so ga v 6.780.050 primerkih, golf II so izdelovali od leta 1983 do 1991 in ga prodali v 6.301.000 primerkih. Trojko so izdelovali od leta 1991 do 1997 in prodali 4.805.900 vozil. Nova in moderna štirica pa je ravno sedaj na našem tržišču.

Šest milijonov cors

• Iz oplove tovarne Figurueles v Španski Saragosi se je pripeljala šest milijontna corsa. Oplov malček na Pirenejskem polotoku izdelujejo od samega začetka leta 1982. Jubilejni primerki je izvedenka corsa 1,2 16V edition 100. Vsekakor gre za bogato opremljeno izvedbo, ki bo obogatila praznovanje stote obletnice podjetja Opel.

Fukang s Kitajske

• S prihodom citroen xsare na tržišče pred dvema letoma se je iz proizvodnje umaknil model ZX. Vendar ta model ni odšel v pozabo, ampak je svojo življenjsko pot nadaljeval na Kitajskem, kjer ga v tovarni Dongfen Citroen še vedno izdelujejo po licenci. Kitajci so mu namesto suhoparnih dveh črk dali le njim razumljiv naziv - Fukang. V prevodu to pomeni uspeh in zdravje. Kitajski stvaritelji so pokazali tudi nekaj inovativnosti in so izdelali limuzinsko izvedbo s štirimi vrati ter jo posebej označili 988. Oznaka ni kar tako, saj številka 8 po kitajski tradiciji prinaša veliko srečo.

Na enaki osnovi

• Združenje Renaulta in Nissana je že obrodilo prva razmišljanja o poenotenju mnogih do sedaj različnih delov, kar bi močno pocenilo proizvodnjo. Tako že obstajajo načrti o izdelavi enotne platforme za bodoča modela clio in micra. Istočasno so pričeli razmišljati tudi o izdelavi clia v Nissanovi tovarni v angleškem Sunderlandu.

Pri snovanju lanosa so pomagali italijanski, angleški in nemški strokovnjaki.

Daewoo lanos 1,5 HB

Samostojnost

Z velikim pričakovanjem se spremlja nastop Daewooja pri nas. Lanosko leto so dosegli tretje mesto po prodaji vozil, za kar je verjetno vzrok tudi sprememba programa, saj ne prodajajo več zastarelih oplov, ampak se na svetovno tržišče prebijajo z lastnimi izdelki.

Lanos je prvi daewoojev avto, ki ni narejen po licenci, ampak je rezultat lastne tehnologije ob pomoči nekaterih italijanskih, angleških in nemških strokovnjakov, ki so pomagali pri oblikovanju in nekaterih tehničnih rešitvah. Na začetku, leta 1997, ko je bilo vozilo bilo predstavljeno, so se pojavljale nekatere otroške bolezni, ki pa so danes uspešno odstranjene. Vsa popravila in menjave niti niso bila vedno potrebna, vendar se iz tega da razbrati željo Daewooja, da se čim bolj približa evropskim kupcem. Od celotne ponudbe je še najbolj priljubljena ravno izvedba s petimi vrati, saj zadnji par vrat močno olajša vstop potnikov na zadnjo klop. Peta vrata pa ob deljivem podirjanju zadnje klopi omogočajo prevoz daljših predmetov. O tem, da so kombi-limuzine zelo popularne, priča veliko število golfov, aster... na naših cestah.

Kljub temu, da se lanosu navzven vidi italijanski oblikovalni slog, je tudi notranjost lepo oblikovana in opremljena. Predvsem veliko dela so imeli snovalci z ergonomijo in prostornostjo, ki je sedaj prilagojena

evropskim meram. Razporeditev stikal in ročic je brezhibna, le armaturna plošča ne deluje najbolj sveže. Veliko pohvale zasluži tudi končna izdelava, saj ni sledov površnosti, potnike pa razvaja električni paket, centralno zaklepanje, klimatska naprava, le ABS je za doplačilo.

Navdušujoča je tudi lega vozila na cesti. Lanos vas v vseh pogledih uboga, ni sledi premehkega vzmetenja in nepredvidljivih reakcij zadka, ki smo ga bili vajeni pri "korejcih". Vozne lastnosti so dobre tudi v slabših razmerah in lega lanosa na mokri in spolzki cesti je zanesljiva.

Motor je proizvod sodobne avtomobilske tehnike. Iz 1500 ccm izvleče 86 konjev pri 5.800 vrt/min in zmora največji navor 130 Nm pri 3.400 vrt./min, ena odlična gred v glavi, 8 ventilov, elektronski vbrizg in vžig, sodobna klasika. Lanos doseže 100 km/h v 12,5 s in se požene do 175 km/h ob tem v povprečju porabi med 7 in 8,5 litra goriva. Povsem zadovoljiva je tudi zvočna izolacija potniškega prostora, tako da je vožnja tudi na daljših potovanjih udobna, zaradi svojih ne prevelikih mer (4075 mm v dolžino, 1680 v širino in 1430 v višino) pa se odlično znajde tudi v mestu.

Lanos je v dveh letih prodaje na našem tržišču dobil zaupanje mnogih kupcev. Na to pa vsekakor vpliva tudi ugodna cena, saj dobite za ugodno ceno moderno oblikovan avtomobil.

Daelim message 50

Za mestno gnečo

V poletnih mesecih, ko sonce razbeli asfalt, vi pa med drugo in četrto uro popoldne v koloni zama upate, da boste prišli pravočasno domov na kosilo, se mimo vas pripelje nekaj malega na dveh kolesih, nezadržno premaguje kolono in že ga ne vidite več. "Zlomka, skuter je rešitev za gnečo, pa še vroče mi ne bo," pomislite in niste se zmotili.

Skuter je že nekaj časa zelo popularno prevozno sredstvo predvsem v mestu, kjer zaradi svojih skromnih dimenzij nima težav s kolonami in parkiranjem. Velika večina proizvajalcev motornih koles se je tako "vrgla" na delo in tržišču ponudila svojo izvedbo. Da Korejci niso izjema, pa lahko potrdimo z našim testnim skuterjem. Daelim se je s svojim modelom message prav tako odpravil odrezat svoj kos pogače.

Message je 49-kubični, dvotaktni, zračno hlajen skuter. Zaradi nizke kubikaže za upravljanje tega vozila ne potrebujete izpita, pa vam bo kljub temu hitreje pognal kri po žilah, saj so njegovi pospeški in pojemki prav neverjetni za tako majhen motorček. Končna hitrost ne preseže zakonsko omejenih 50 KM/H, zato pa je do le-te hitrosti izjemno poskočen, ko ga omejevalnik ustavi.

Na skuterju je prostora za dve osebi, vendar pa takrat ne bo tako veselo poskočen. Močna disk zavora spredaj in boben zadaj hitro zaustavljata motor tudi ob večji obremenitvi.

Pohvaliti je potrebno tudi vozne lastnosti in ležanje v zavoju, saj ima

mehke gume, sama kolesa pa bi bila lahko za kakšno številko večja. Na motorju so 10 palčna kolesa, ki na kratkih neravninah ne oblaže dovolj željo motorja po poskakovanju. Kot vsak modernejši skuter se tudi message vžiga s pomočjo električnega zaganjalnika z opcijo nožnega vžigalnika, če se sprazni akumulator.

Ob nenehnem priganjanju message ne bo popil več kot 3,5 litra goriva na 100 prevoženih kilometrov. Za pogon uporablja neosvinčen bencin, v poseben rezervoar pa nalijemo olje in posebna črpalka sama pripravljata mešanico. Oba rezervoarja se nahajata pod sedežem, kjer pa je tudi prostor za čelado.

Simpatično oblikovanje, izrazita barva, odlične vozne lastnosti in zadovoljiv agregat so prav gotovo dejavniki, ki bodo ob mestni gneči in iskanju prostega parkirnega prostora zagotovo prepričali marsikaterega lastnika štiri kolesnika, da si privoščijo poletno osvežilno vožnjo.

Skuter je rešitev za mestno gnečo in vročino.

Novi ibiza in cordoba

Seat je na avtomobilskem salonu v Barceloni predstavil prenovljeno paleto vozil ibiza in cordoba. Nova modela s popolnoma novo notranjo in zunanjo obliko, novo generacijo motorjev ter velikim izboljšanjem varnosti, udobja in opreme, predstavljata privlačno seatovo podobo, ki je doživela premiero že z uvedbo novega toleda.

Nova ibiza prihaja v času, ko je njena predhodnica v Španiji vodilni avto v svojem razredu in tudi v tujini dosega odlične prodajne rezultate. Kot vodilni avto mora biti korak pred ostalimi. Zato ima nova ibiza najširšo ponudbo različic v svojem razredu in je po zaslugi 1,8 litrskega 20V turbo motorja s 156 KM po zmogljivosti

dosegla rekord v celotni seatovi paleti.

Nova ibiza bo na voljo s tremi ali petimi vrati ter s paletno motorjem nove generacije od 1,0 l s 50 KM, 1,4 l s 60 KM, 1,6 l s 75 oz. 100 KM do 1,8 l turbo motorja. Med "dizli" pa so na voljo 1,9 SDi z 68 KM, 1,9 TDi z 90 in 1,9 TDi s 110 KM.

Spremembe so zelo opazne tudi v notranjosti: novi so volanski obroč, armaturna plošča, sredinska konzola, prestavna kulisa, sedeži... Ob tem si lahko zaželite zelo različno opremo.

Zanimiva posebnost pri novi ibizi je tudi znak Seat na zadku vozila, ki je namenjena za odpiranje prtljžnega prostora.

Nova ibiza na našem trgu že jeseni.

PLAVA LAGUNA

POREČ

NAJBOLJ PRILJUBLJEN KRAJ ZA ODDIH IN POČITNICE SLOVENCEV

Posebej pa vas želimo seznaniti s posebnostmi
letošnje ponudbe za čas od 3. do 30. julija.

Vse apartmaje Astra, Citadela in Laguna Park smo opremili
s TV sprejemniki, direktnimi telefoni in sušilci za lase!

Dnevna najemnina apartmaja (4 osebe) že od 135 DEM!

Dobrodošli v avtokampih Zelena laguna, Bijela uvala in Naturist
centru Ulika.

V vseh so bazeni, obnovljene in nove sanitarije, urejene plaže,
pristanišča za čolne, športna središča, marketi in še marsikaj.

Pričakujejo vas popolnoma obnovljeni hoteli Laguna Park,
Laguna Materada, Plavi, Zorna, Laguna Istra in Laguna Gran
Vista s TV sprejemniki, direktnimi telefoni, sušilci za lase in
klimatskimi napravami.

Cena polpenzion po osebi na dan že od 65 DEM!

V hotelih B kategorije: paviljoni Bellevue, Galeb, Albatros
in Delfin cena polpenzion po osebi dnevno že od 44 DEM!

V vseh hotelih so vam za zajtrk in večerjo na voljo klimatizirane
samopostrežne bife restavracije!

POLEG VSEGA NUDIMO POSEBNE POPUSTE ZA OTROKE!

Turistična taksa znaša 2,10 DEM po osebi na dan!

Otroci do 12. leta je ne plačajo, od 12. do 18. leta pa samo 50%!

Informacije pri agenciji vašega zaupanja ali pa pri

PLAVA LAGUNA, POREČ

tel.: 00 385 52 410 136, 410 101

fax: 00 385 52 451 044

Internet: www.plavalaguna.hr

E-mail: mail@plavalaguna.hr

OBVESTILO PRIDELOVALCEM GROZDJIA IN VINA

Dne 23.6.1999 je pričel veljati nov pravilnik o registru pridelovalcev
grozdja in vina in o katastru vinogradov (Uradni list RS, št. 44/99).
Skladno z njim in zakonom o vinu in drugih proizvodih iz grozdja in vina
so se dolžni v register pridelovalcev grozdja in vina vpisati vsi, ki
obdelujejo več kot 0,05 ha vinograda in tudi manjšo površino, če pridelek
tržijo. Rok za vpis v register in za prijavo manjkajočih podatkov v
skladu s tem pravilnikom je 3 mesece po uveljavitvi pravilnika, to je
23.9.1999. V register se vpišete na upravni enoti.

Vsi pridelovalci grozdja in vina, ki svoj pridelek tržijo, so vsako leto dolžni
podati prijavo pridelka najkasneje do 29.11. Pogoji za prijavo pridelka
je predhodni vpis v register, kar pomeni, da vsi, ki se v register ne bodo
vpisali oziroma dopolnili podatkov v skladu z novim pravilnikom v roku,
ne bodo mogli opraviti letošnje prijave pridelka in zato pridelka tudi ne
bodo mogli oceniti pri pooblaščenih organizacijah za oceno vina, kar
pomeni, da ga ne bodo smeli tržiti.

Prijava pridelka obsega tako prijavo pridelka grozdja kot mošta in vina.
Pridelovalcem, ki celoten pridelek grozdja oddajo kleti (zadrugi) in ki
pred tem kleti (zadrugi) podpišejo izjavo, da dovoljujejo kleti (zadrugi)
vpogled v njihovo prijavo v register, ni potrebno prijaviti pridelka grozdja
na upravni enoti, ampak obrazec za prijavo pridelka grozdja oddajo kleti.

Ker naveden sistem prijave pridelka grozdja bistveno olajša delo
pridelovalcem grozdja, kleti in upravni enoti, ga priporočamo. Tudi vaš
odkupovalec grozdja (klet) vas bo najverjetneje pozval k takemu načinu
prijave grozdja preko same kleti, za kar pa je predpogoj podpisana
izjava, da dovoljujeta vpogled v svoje podatke iz registra pridelovalcev
grozdja in vina. Ta izjava je potrebna zaradi upoštevanja predpisov s
področja varstva osebnih podatkov. Izjave so na voljo pri kletih, ki
odkupujejo grozdje.

V nasprotnem primeru je dolžan pridelovalec ta pridelek grozdja prijaviti
na upravni enoti sam.

Novost v novem pravilniku je tudi **napoved obnove**. Pravilnik določa,
da je med 1. januarjem in 1. septembrom tekočega leta treba napovedati
vsako obnovo, ki se jo namerava izvesti v naslednjem letu. To pomeni,
da je treba za obnove vinogradov, ki se jih namerava izvesti v letu 2000,
podati napoved na upravno enoto najkasneje do 1.9.1999. V kolikor ne
boste napovedali obnove vnaprej, ne bo mogoč vpis vinograda v
register, prav tako pa ne bo možno pridobiti subvencije za obnovo
vinogradov.

Zaradi zgoraj naštetega ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in
prehrano poziva vse pridelovalce grozdja in vina, da se pravočasno
vpišejo v register pridelovalcev grozdja in vina oziroma, da
pravočasno dopolnijo manjkajoče podatke v registru.

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

DOLENJSKI LIST

za lepši pogled

OKNA

TERMOTON

19.-31.7.

dodatni
POPUST

JELOVICA

Lesna industrija, d.d., Škofja Loka
tel.: 064/61-30, fax: 064/634-261
E-mail: info@jelovica.si, <http://www.jelovica.si>

prodajna mesta:

NOVO MESTO, Ulica talcev 2, tel./fax: (068)323-444,

BREŽICE, Aškerčeva 1, tel./fax: (0608)62-926,

METLIKA, Cesta XV. brigade 9, tel./fax: (068)58-716

BAVEX Trebnje, tel./fax: (068)45-640

KERATRADE Zagorje ob Savi, tel./fax: (0601)64-465

REGIMENT

TWINGO
je cenejši za
80.000 SIT.

PO CESTI GRE,

LAGUNA
je cenejša za
200.000 SIT*.

POŽVIŽGA SE

MÉGANE COUPÉ
je cenejši za
150.000 SIT.

NA DDV.

CLIO
Pri zamenjavi
"staro za novo"
boste ob nakupu Clia 1,2
za svoj rabljeni avtomobil
dobili 100.000 SIT več,
pri nakupu ostalih
verzij Clia pa
120.000 SIT več.

Ponudba velja do 31. julija 1999.

* Popust ne velja za nov model Lagune.

RENAULT

XSARA

**KLIMA ŽE ZA 99.999 SIT
ALI PRESENEČENJE**

Kodirni ključ, tonirana stekla, kontrolna luč za servis,
odbijači v barvi karoserije

www.citroen.si

SAXO

**ZELO UGODNA CENA
ZA UDOBEN FRANCOSKI AVTO**

Kodirni ključ, tonirana stekla, deljiva zadnja klop,
zvočni opozorilnik prižganih luči

Citroën Slovenija d.o.o., Ulica 15. maja 18, 6000 Koper

PRAZNIKOVA IN BUKOVEC GREŠTA NA SVETOVNO PRVENSTVO

DOLENJSKE TOPLICE - Mlada atletka iz Dolenjskih Toplic Manja Praznik (troskok) in Matjaž Bukovec (400 m ovire) bosta poleg mladega Novomeščana Saše Rebernika (višina) ob koncu tega tedna nastopila na mladinskem evropskem prvenstvu, ki bo v poljskem Bydgoszczu. Topličana bosta tekla tudi v štafetnem teku, vodja enajstčlanske slovenske atletske odprave bo prof. Milan Šimunič iz Dolenjskih Toplic.

ANDREJ MURN IZPOLNIL NORMO ZA EVROPSKO PRVENSTVO

NOVO MESTO - Novomeški atlet Andrej Murn, ki je republiški mladinski prvak v teku na 110 m ovire, je v Ljubljani izpolnil normo za mladinsko evropsko prvenstvo, ki bo od 5. do 8. avgusta v Rigi.

POLDE ROVAN NI BIL ZADOVOLJEN

PALMA DE MALLORCA - Znan dolenjski atletski delavec prof. Polde Rovani je vodja slovenske atletske odprave na 20. poletni univerziadi v Španiji. Oče znanega atleta Jureta z nastopom svojega sina prav gotovo ni bil zadovoljen, saj je Jure preskočil s palico skromnih 5.20 in pristal na 10. mestu. Bolj je bil zadovoljen z metalno kopja Eufemijo Storga, ki je dosegla nov osebni rekord (59.12 m) in s tem osvojila srebrno odličje, ki je zdaj na žalost še edino v precej številni slovenski študentski odpravi.

J. M.

Kadeti Ribnice evropski rokometni prvaki

V Ribnici so jih pričakali godba na pihala in mažoretke ter tisoč zvestih navijačev - Mare Hojc najboljši strelec prvenstva

RIBNICA - Kadeti rokometnega kluba Ribnica so v konkurenci 16 ekip na neuradnem petem evropskem prvenstvu v Geteborgu osvojili prvo mesto, kar je največji uspeh ribniškega rokometnega v skoraj petdesetletni zgodovini kluba. Ekipa Ribnice je tudi lani kot državni prvak nastopila na evropskem prvenstvu, prav tako na Švedskem in osvojila tretje mesto.

Ribničani so v predtekmovalni skupini, IHF - mednarodna rokometna organizacija je na tem prvenstvu preizkusila novo različico tekmovalnega z več ekipami, sprva brez večjih težav premagali vrstnike iz kluba Tauragu (Litva) s 27:5, v drugi tekmi so s pol ducata razlike odpravili še igralce Esyaa (Ciper), izid je bil 19:13, najtrši oreh v predtekmovalni pa so bili zanje igralci danskega Vol Kfuma, ki so jih premagali tesno s 16:15.

Po treh zaporednih zmagah in res izjemni igri se je forma Ribničanov še dvigovala. Njihova naslednja "žrtev" so bili igralci Češke Tatre, ki so jih premagali s 34:15, v odločilni tekmi za uvrstitev v polfinale pa so orožje položili tudi igralci Luxemburga (27:23).

Poslastica prvenstva je bila tekma med Ribnico in avstrijsko West Wieno, ki se je v rednem delu končala 22:22, Ribničani pa so šele po dveh podaljških strli odpor Avstrijcev in se z izidom 27:26 uvrstili v finale.

ZAČEL SE JE TENIŠKI TURNIR "SLOVENIJA OPEN 1999"

KRANJ - V soboto se je v Kranju začel eden od treh turnirjev SLOVENIJA OPEN 1999, z nagradnim skladom 10.000 ameriških dolarjev, kjer skušajo mladi igralci dobiti prve točke ATP, ki so prva stopnička za profesionalne teniške turnirje. Na turnirju je nastopil tudi Novomeščan Blaž Turk, ki pa se mu ni posrečila uvrstitev na glavni turnir. V prvem krogu je Blaž porazil Finca Salminuovo (6:2, 7:5) v 2. krogu pa je doživel poraz s Slovakom Simonom. Za nastop na glavnem turnirju je bilo potrebno zmagati trikrat. Turk in Kastelec bosta ponovno poskušala srečo na 2. turnirju Slovenije Open, ki se bo 17. julija začel v Portorožu.

Srečanje proti hrvaškemu Karlovcu je bilo zanesljivo najlepša tekma, v kateri so imeli Ribničani ves čas rahlo pobudo, a je bil zmagovalec odločen šele v končnici tekme. Igralci novega evropskega prvaka so imeli v svojih vrstah najboljšega strelca. To je Mare Hojc, ki je bil najboljši strelec tudi druge državne lige. Po vrnitvi v Ribnico so jim v

športni dvorani pripravili slavnostni sprejem; pred tisoč navijači je zaigrala tudi ribniška godba na pihala, zaplesale so mažoretke, program pa je povezoval Medard Pucelj.

Za Ribničane so pod vodstvom Stojana Gelzeta in pomočnika Janca Ilca zaigrali Blaž Mohar, Rok Košmrlj, Zlatko Banič, Leon Mikulin, Jaka in Mitja Ilc, Miha Pahulje, Martin Lunder, Mare in Nejc Hojc, Aleš Štamfelj, Blaž Merhar, Aleš in Matjaž Krže, Dejan Ficko, Gregor Kranjec in Gorazd Josić.

M. GLAVONJČ

EVROPSKI PRVAKI - Igralci Ribnice - novi evropski kadetski prvaki. (Foto: M. G.)

Ribnica-ekspres na vrhu Copa

Osvojen drugi najvišji vrh v Južni Ameriki

RIBNICA - Pet članov ribniškega alpinističnega oddelka Miloš Urh, Ciril Zbačnik, Dejan in Aleš Žagar ter Marjeta Porenta so v šestnajstčlanski slovenski odpravi uspešno prestali svojo doslej najtežjo nalogo.

Na zavidanja vredni, a težavni poti, polni ledeniških razpok, nevarnih ozebelin, plazov in zdrsov, je Aleš Žagarju po zelo težki prvenstveni smeri, imenovali so jo "Ribnica-ekspres", uspelo osvojiti "na-

domestni" vrh Copa (6178 metrov) v Peruju. Pred odhodom je namreč odprava načrtovala naskok na nevarni Huascaran (6769 metrov),

Aleš Žagar (Foto: M. G.)

drugi najvišji vrh v Južni Ameriki, a so bile vremenske razmere sila neugodne. Več dni je močno snežilo, ponoči so temperature padle do minus 30 stopinj, za nameček pa so nekaj dni pred njihovim prihodom pastirski požari požgali domačije. Vse je izgubil in je tako šel s trehurnim za kruhom. Končno je našel tisto, kar ima najbolj rad -

"Imeli smo nekaj pomislekov, saj so bila poročila zelo neugodna, domačini so povedali, da je vreme najslabše v zadnjih dvajsetih letih. Zaradi tega smo ubrali rezervno različico. Zanjso se je odločil Aleš Žagar, ki je na vrh ledene gore iz baznega tabora na 4200 metrov krenil 20. junija ob peti uri zjutraj," je povedal Ciril Zbačnik, najstarejši in najbolj izkušeni član odprave, ki je skrbel tudi za organizacijo enomesečnega potovanja.

"Ob 15. uri me je ustavil sneg. Poti naprej ni bilo več, zato sem si uredil bivač na šest tisoč metrov prespal. Drugega dne ob 10. uri sem bil že na vrhu. Bilo je težko, a sem se zavedal, da grem cilju naproti. Sledil je težji del naloge, saj je bilo potovanje navzdol zaradi ledeniških razpok zelo nevarno," je povedal Aleš Žagar.

Vnovično snidenje je bilo več kot prisrčno, zlasti med Ribničani, saj je Alešu uspel velik podvig. Spoznali so, da zmorejso še več, a proti naravi in muhastemu vremenu so možnosti pač omejene, tveganje pa bi bilo preveliko.

Vsak član odprave je porabil po tri tisoč mark (tudi za letalsko vozovnico), v kar seveda ni vračunana draga oprema, brez katere bi bil tvegan vzpon na dva tisočaka, kaj šele na trikrat večjo višino.

Ribničani se bodo letos udeležili manjših odprav po Evropi, morda pa bodo čez dve leti, če bodo "usmiljeni bogovi" in če bodo zbrali denar, znova poizkusili osvojiti druge najvišje gore v Južni Ameriki.

M. GLAVONJČ

ZMAGOVALEC - Vojo Maletič je za veliko zmago prejel lep pokal Mobitela iz rok predsednika KK Šentjerneja Ivana Košaka. (Foto: S. Dokl)

Velika zmaga Voja Maletiča

Poletne kasaške dirke v Šentjerneju so privabile blizu 2000 gledalcev - Vojo Maletič s Suriyo ugnal konkurenco

ŠENTJERNEJ - Veliko ljubiteljev kasaškega športa je z velikim zanimanjem spremljalo nedeljsko športno prireditev na šentjernejskem hipodromu. Vse je bilo v najlepšem redu, razred zase so bili kasači iz Ljutomer, ki so si v sedmih dirkah pritekli kar pet zmag, kar je svojevrsten rekord naših hipodromov. Tako težko pričakovane zmage, ki bi jo morala prinesiti Vojo Maletič in Jože Judež, ni ni bilo. Vse je bilo tako do osme ali glavne dirke dneva, ko so se kasači pomerili za Pokal Mobitela in za kar vredno denarno nagrado s slovenskih hipodromov, "težko" 400.000 tolarjev. Tudi v tej glavni dirki je na začetku slabo kazalo za prvo zmago Šentjernejskih kasačev, vendar je izkušeni Vojo Maletič s Suriyo prepričljivo zmagal in dvignil na noge vse gledalce na hipodromu. Čeprav je Maletič imel velike preglavice s prvim štartom, ko se mu je snelo kolo od sulkija, je v treh minutah popravil napako in spet je bil na tekmovalni stezi. Dolgo je kazalo, da bo potrebno zmagovalca iskati med Dirkasom in Patreze Lobellom, vendar je v zadnjih metrih Suriya s

taktično vožnjo svojega vodnika naredila tisto, kar so si gledalci najbolj želeli. Velika zmaga je ostala v Šentjerneju.

Rezultati - 1. dirka: 1. Diadora (J. Sagaj - Ljutomer), 5. Pina (I. Novak - Šent.), 2. dirka: 1. Zaria Vita (I. Žan - Lj. - Stožice), 3. dirka: 1. Doriana (R. Skube - Komenda), 3. Rossi Dr. B (M. Mars - Posavje Krško), 4. dirka: 1. Filder (M. Hanžekovič - Ljutomer), 5. dirka: 1. Fortuna C Lee (S. Makovec - Ljutomer), 4. Fao Lobel (I. Humek) - Šentjernej, 6. dirka: 1. Fabian (B. Slana - Ljutomer), 2. Valat (J. Judež - Šent.), 7. dirka: 1. Ahaja (J. Sagaj - Ljutomer), 5. Lui B (M. Mars-Posavje), 8. dirka: 1. Suriya (Vojo Maletič - Šentjernej), 9. dirka kmečkih dvopreg: 1. Lunca - Klementina (Princi Gregorič ml. - Groblje).

Med konjeniško prireditvijo je predsednik TD Šentjerneja Janez Selak čestital in izročil darila 15-članski ekipi Šentjerneja, ki je ob koncu prejšnjega tedna zmagala na Igrah brez meja v La Castellu v italijanski Kalabriji.

S. DOKL

Konje moraš imeti rad

Vojo Maletič, ljubitelj konj iz Prapreč pri Šentjerneju, ima že več kot sto zmag v sulkiju - Eden večjih rejcev konj na Dolenjskem

ŠENTJERNEJ - Proslavljena Voja Maletiča smo zmotili pred 6. dirko na šentjernejskem hipodromu, ko je nastopil s Sissi Saro, vendar brez večje sreče. Tedaj je imel "v ognju še eno železo", šlo je za Suriyo, ki je potem tako suvereno zmagala v glavni dirki dneva. Pred dirko je povedal, da bo težko, ker so na štartu vsi najboljši konji, sam pa ima zelo slabo štartno številko. Kot vemo, se njegove napovedi niso uresničile, morda je malce presenetil tuda samega sebe.

Vojo Maletič je iz Osijeka prišel v Slovenijo leta 1991, ko so mu doma srbski vojaki požgali domačijo. Vse je izgubil in je tako šel s trehurnim za kruhom. Končno je našel tisto, kar ima najbolj rad -

- Kaj vam pomeni konj? "Konj je dober človekov prijatelj in je veliko prispeval k napredku človeške družbe, česar pa sedaj ne cenimo dovolj, čeprav smo ga ohranili kot pojem za moč (konjske moči pri avtomobilu itd.). Nikoli se ne ve, pride lahko spet do energetske krize, pa bomo še kako iskali konje. Tega se na Šentjernejskem in Krškem polju dobro zavedamo, zato je tudi vedno več rejcev športnih konj, ki jih uporabljamo na kasaških in galopskih dirkah."

- Ali vam je kaj "stopilo v glavo", ko pa imate že več kot sto kasaških zmag?

"Vedno cenim svoje tekmece, pa tudi njihove konje. Do konj imam posebno spoštovanje, ki mi je prirojeno. Vsake zmage se seveda veselim, zlasti če jo dožem s svojim konjem, vendar spet pretirano ne izkazujem veselja, saj vem, da je vse minljivo."

- Ali se pri nas od kasaškega športa da živeti?

"Če bi bil popolni profesionallec, bi bilo težko. Ker pa imam svoje krdelo in vzrejo konj, le nekako gre."

- Kaj pa pomenijo nagrade na dirkah?

"Te so tako minimalne, da so komaj za konjsko krmo, kaj šele za vse ostalo. Ljudje imamo zgrešeno mišljenje, da se da s tem obogatiti. Seveda tega ne trdim za Anglijo in Ameriko, morda tudi Nemčijo, kjer se vrti veliko denarja, ne pa pri nas, kjer gre za drobnice."

- Ali boste še dolgo vztrajali?

"Če mi bo zdravje služilo, nameravam še marsikaj narediti, ker se pogoji za konjerejo počasi le izboljšujejo. Ko homo bolj bogata družba, bo tudi vedno več ljudi, ki bodo svoje prihranke vložili v dobrega jezdnega ali tekmovalnega konja."

SLAVKO DOKL

konje. Čeprav je po poklicu gradbeni tehnik, je vedno sanjal, kako bo imel veliko konjsko krdelo in dobre kasače. Sanje so se mu uresničile. Na Praprečah pri Šentjerneju je kupil staro kmečko domačijo, pričel je z rejo čistokrvnih konj, pa tudi sam se že vsto let razdaja kasaškemu športu, saj je eden najbolj izkušenih voznikov v Sloveniji.

SUZUKI REDNE CENE NESPREMENJENE

VROČE POLETNE UGODNOSTI V VREDNOSTI od 20.000 SIT do 395.000 SIT

SUPER UGODNA KLIMA, DA BO POLETJE PRIMA

INTRO	061 140-13-72	KRŽIČ	061 752 129	RAJBAR	069 21-444	SKRBIŠ	062 842 250	JERŠIN	064 242 779
AVTONISS	061 159-38-41	KISOVEC	0601 71 331	MG CENTER	0602 85 888	KADIVEC	064 418 00 32	VUGA	065 29 022
AVTOMARKET	061 161-35-25	ULA	068 44 231	ANDI	063 743 389	KADIVEC	064 718 585	UKMAR	065 640 011
S.R.S.	061 27-47-89	MURH	068 24 791	OLDY	063 720 592	LUSINA	064 652 200	GVS	065 73 135
AVTOTECH	061 644 359	MULLER	068 51 059	KRAJNC	062 300 19 70	BOGATAJ	064 555 222	QUALITY	066 38 300
VESEL	061 731 032	BARIC	0608 21 307	SILER	062 654 20 01	STRIKOVIČ	064 331 013	GEC	067 64 081

SUBARU REDNE CENE NESPREMENJENE

LEGACY SEASON redna cena 4.300.000 sit VROČA CENA za 3.970.000 SIT

FORESTER GL redna cena 4.676.000 sit SUPER VROČA CENA za 3.895.000 SIT

INTRO Lj.-Mesto	AVTOMARKET Lj.	KRŽIČ Vrhovka	SKRBIŠ Praproče	MG CENTER Šentjanej	OLDY Velenje	VUGA Nova Gorica	KADIVEC Senjar	BARIČ Kriko	AVTOTECH Skofljica
061 140 13 72	061 161 35 25	061 752 129	062 842 250	0602 85 888	063 743 389	065 29 022	064 418 00 32	0608 21 307	061 644 359
061 140 13 72	061 161 35 25	061 752 129	062 842 250	0602 85 888	063 743 389	065 29 022	064 418 00 32	0608 21 307	061 644 359
061 140 13 72	061 161 35 25	061 752 129	062 842 250	0602 85 888	063 743 389	065 29 022	064 418 00 32	0608 21 307	061 644 359

S SMODIŠEM NA SODIŠČE?

NOVO MESTO - Ne moremo razumeti politike vodilnega slovenskega košarkarskega kluba Union Olimpije in njegovega vodstva, ki trmasto vztraja, da mora 19-letni Novomeščan Matjaž Smodiš obleti njihov dres. Sklicujejo se na dejstvo, da je Smodiš že dvakrat podpisal pogodbo, ter da jih je tudi dvakrat potegnil za nos. Kot kaže, se ljubljanski košarkarski klub poživlja na mnenje Izvršnega odbora košarkarske zveze Slovenije in svojo "lajno goni" naprej. Sliši se, da bo vodstvo kluba pravno zaščitilo, torej ga bodo dali na sodišče. Ali mislijo, da bi potem užaljeni Matjaž z veseljem oblekel zeleni dres ljubljanskih zmajev? Če jim je to uspelo v aferi Sani Bečirovič, jim prav gotovo ne bo v primeru Smodiš.

SVETOVNO NOVINARSKO PRVENSTVO V TENISU BO NA OTOČCU

OTOČEC - Teniški center na Otočcu bo avgusta in septembra 2000 gostitelj svetovnega novinarskega teniškega prvenstva. V Ljubljani je bila prejšnji teden podpisana pogodba med Mednarodnim združenjem novinarjev (AITJ) in podjetjem Hoteli Otočec. Datum turnirja še ni natančno potrjen, znano pa je, da bo Slovenija po Portorožu in Rogški Slatini še tretjič gostila račke z reketi. Direktor Centra za promocijo turizma Slovenije Franci Križan je dejal, da bodo novinarstvo teniško prvenstvo izpeljali z aktivnim sodelovanjem Društva športnih novinarjev Slovenije.

GREGOR KOMAC ZAPUSTIL KRKO

NOVO MESTO - Slovenski namiznoteniški igralec Gregor Komac, ki je pred leti iz Kočevja prestopil v NK Krka, se zdaj spet seli. Gregor bo postal član ŽNTK Maribor, ki visoko cilja na državnem prvenstvu. Krkine vrste je zapustil tudi Kitajec Xi Jia, prestopil je v Radgona, ker v Novem mestu ni pokazal tistega, kar so od njega pričakovali. Kako bodo v NTK Krka zakrpal luknje, pa ta trenutek še ne vemo. Gregor je ob tej priložnosti dejal: "Dovolj mi je tega, da se vedno borimo za četrto mesto. Drugi razlog, ki me je povlekel v Maribor, pa je ta, da z dekletom živiva v prestolnici Štajerske."

Šprint triatlon Kočevje 99

Grega Hočevar in Mateja Šimic najboljša v Kočevju

KOČEVJE - Na Rudniškem jezeru v Kočevju je Triatlonski klub Ljubljana pripravil tradicionalno tekmovanje v šprint triatlonu Kočevje 99 (750 metrov plavanja, 5000 metrov teka in 20 kilometrov kolesarjenja). V odsotnosti Velepca, Kogojca, Tomšiča, Kovača in Zepica, najboljših moštrov tega športa pri nas, ki so se na Švedskem udeležili šestega svetovnega prvenstva v dolgem triatlonu, je prvo mesto v skupni uvrstitvi med člani zasedel Grega Hočevar (Novice Extreme), najboljša članica je bila Mateja Šimic (Novice Extreme). Tudi slabo vreme je nekoliko oklestilo udeležbo, saj je bilo na štartu manj rekreativnih tekmovalcev, kot so jih sprva pričakovali.

JAKA MOŽE DRUGI NA EVROPSKEM PRVENSTVU - Mladi novomeški motokrosist Jaka Može, član MK kluba MEL, je nastopil na evropskem mladinskem prvenstvu v Velikih Uherah na Slovaškem. Jaka (prvi z leve) je zasedel odlično drugo mesto, čeprav mu je za las ušla celo zlata, ki si jo je priporil domačin Bučenc. (Foto: L. Mežnar st.)

V galopu med pomembne v Evropi

Na hipodromu Brege pri Krškem prva galopska dirka za Pokal Slave vojvodine Kranjske - Mednarodna udeležba - Galop za šport ter za posavsko kmetijstvo in turizem

BREGE - Konjeniško športno društvo Zevnik s Čateža ob Savi je v sodelovanju s konjeniškim klubom Posavje, Slovenskim galopskim društvom Maribor ter občinama Krško in Brežice v nedeljo pripravilo na hipodromu Brege pri Krškem prvo galopsko dirko za Pokal Slave vojvodine Kranjske. Na dobro pripravljeno stezo, ki je glede na nekajdnevno deževje med tednom v nedeljo dobro vzdržala številna kopita, so prispeli po napovedih.

Lastniki konj, trenerji in tekmovalci so v nedeljo popoldne prišli na Brege kljub zelo nestanovitnemu vremenu, kar verjetno govori o tem, da je priimek Zevnik očitno že dovolj uveljavljen v konjeniškem športu Slovenije in širše.

Dobra udeležba tekmovalcev in obiskovalcev na dan prireditve je tudi potrdila pričakovanja Toneta Zevnika, ki je sredi priprave pred dogodkom optimistično izjavil: "Deset dni pred dirko imamo vse pogoje za veliki spektakel." Delo pobudnikov dirke in izvedbo nedeljske prireditve je pohvalil na kraju samem tudi mag. Andrej Vizjak,

podžupan brežiške občine, ki je podelil pokale najboljšim tekmovalcem v nedeljski dirki občine Brežice.

Dirka za pokal Slave vojvodine Kranjske je plod nekajletnega dela Konjeniškega športnega društva Zevnik, ki ga je zasnovala turistična kmetija Zevnik s Čateža ob Savi. Ob tem, da jo ocenjujejo kot tekmo, jo gledajo tudi v sklopu širšega dogajanja. Po prepričanju Toneta Zevnika, duše dirke, bi že kmalu lahko prerasla v širšo turistično prireditev, ki bi soustvarjala podobo širšega območja Brežic in Krškega. Nekateri so celo prepričani, da je galopski šport rešitev za kmetijstvo na Kr-

škem in Brežiškem polju, saj reja in dresura tekmovalnih konj spodbuja tudi razvoj nekaterih drugih (gospodarskih) dejavnosti. "Turistična kmetija Zevnik je vzorčni primer, kako združiti šport, kmetijstvo in turizem," je Zevnikova prizadevanja komentiral pred dnevi brežiški podžupan Vizjak.

Kako gledajo na take svetle ocene tisti z daljšo tradicijo galopskih dirk, zlasti malce hvalisavi Avstrijci, je posebno vprašanje. Dejstvo je, da dunajski trening galoperjev in njihovih trenerjev še vedno pomeni nekaj med poznavalci tekmovalnega galopa, vendar Konjeniško športno društvo Zevnik in sodelniki odločno napovedujejo: "Dirka za Pokal Slave vojvodine Kranjske bo sprito svojih potencialov in jasno zastavljenih vsebinskih in organizacijskih ciljev v nekaj letih postala

L. M.

DIRKA GALOPERJEV - Čeprav so 1. galopsko dirko za Pokal Slave vojvodine Kranjske na Bregah pri Krškem, s katere je slika, pripravili v času, ko so v Sentjerneju merili moči kasači, so obiskovalci dodobra zasedli prostor ob stezi za galoperje in njihove jahače. Na prireditvi na Bregah so opravili uradno doping kontrolo jezdecev, kar nedvomno potrjuje, da organizatorji resno računajo z dirko tudi v prihodnje. (Foto: L. M.)

MOTOKROSISTI SPET USPEŠNI

LEMBERG - Kar štirje motokrosisti iz Posavja in Bele krajine so na zadnji dirki državnega prvenstva v motokrosu, ki je bila v nedeljo v Lembergu, stali na zmagovalnih stopničkah in vsi štirje s pokali za druga mesta. Gre za Brežičana Andreja Čudna, ki je s 110 točkami na lestvici za državno prvenstvo tretji. Drugi je bil tudi Marko Špehar (MK NIX Semič), ki je ravno tako tretji s 168 točkami. Pokal za drugo mesto sta prejela tudi Tomaž Salobir in Dejan Ogulin. Tekmovanje je bilo v hudem nalivu, zato je bilo tudi nekaj padcev. Tekmovalci še niso položili vseh kart na mizo, morali pa jih bodo na zadnji tekmovalni preizkušnji, ki bo 5. septembra v Šentvidu pri Stični.

G. R.

NOGOMETNI TURNIR V ČRNOMLJU

ČRNOMLJ - Športno društvo Črnomelj 113 organizira v nedeljo, 18. julija, ob 8. uri turnir v malem nogometu (obrotna cona Majer). Za najbolje uvrščene ekipe je pripravljen bogat nagradni sklad, nagrade pa čakajo tudi najboljšega strelca in vratarja. Informacije dobite na telefonskih številkah 068/52-940, 53-646 in 041/568-180. Prijavnina zanaša 7.000 tolarjev.

Mladi Jože Vrtačič veliko obeta

Mladi atleti iz Dolenjske in Posavja osvojili ducat državnih naslovov - Najboljši je bil Jože Vrtačič

LJUBLJANA - Mladinsko državno prvenstvo za starejše mladince v Ljubljani je bogato obrodilo sadove marljivega dela z mladimi atleti v Novem mestu, Brežicah, Sevnici, Dolenjskih Toplicah in Šentjerneju. Lahko bi rekli, da bodočnost slovenske "kraljice športov" temelji na mladih atletih iz jugovzhodne Slovenije. V teh nekaj letih, ko bodo ti mladeniči in mladenke prestopili v

nanostjo, potem bodo čez leta okostje bodoče slovenske državne reprezentance sestavljali atleti z "našega konca".

Zdaj smo se v glavnem lahko postavljali samo z Igorjem Primcem, Juretom Rovanom in Alešem Tomičem, v bodoče pa bo vedno več znanihcev prebujajoče se atletike na Dolenjskem in v Posavju. Gre za mlade atlete, ki so iz najboljšega "testa", vendar bo potrebno še veliko odpovedovanj in prelitega znoja, da ne bodo samo najboljši v Sloveniji, ampak da jih bomo spremljali tudi na evropska in svetovna prvenstva ter olimpijske igre. Zanimivi so tudi mednarodni atletski mitingi, kjer tekmujejo najboljši in kjer so bogato poplačani za svoj trud.

Rezultati - mladinci: 100 m - 1. Vrtačič 10.84 (Šentjernej), 200 m - 1. Vrtačič 21.64, 3. Kralj (oba Sent.) 22.26, 400 m: 1. Vrtačič 48.37, 800 m - 1. Divjak - Zalokar (Brež.) 1:53.29, 1500 m - 1. Veber (Sevnica) 4:05, 71, 3000 m - 1. Gorenc (Portov. ald N. m.) 8:55.18, 5000 m - 1. Gorenc 16.04, 07, 2000 m zapreke - 1. Ambrožič (Krka) 6:33.85, 110 m ovire - 1. Murn (Krka) 14.56, 2. Kralj 14.84, 3. Trakovski (oba Brež.) 14.89, troskok - 3. Jotanovič (D. T.) 13.58, palica - 3. Jeralič (Krka) 3.80, disk - 2. Meglič (Krka) 43.20, kladivo - 2. Drole (Brežice) 44.97, 3. Sever (Krka) 41.91.

Mladinke: 1500 m - 3. Tomažin (Sevnica) 4:45.37, daljava - 2. Miladinovič 5.57, 3. Prodič (oba D. T.) 5.40, troskok 1. Praznik 12.59, 2. Miladinovič (oba D. T.) 12.48, višina - 1. Žnidaršič (Sent.) 166, palica - 3. Drobnič (Brež.) 290, kopje - 1. Ratej (Sent.) 45.21, kladivo - 1. Novak (Brež.) 47.84 m.

Jože Vrtačič je osvojil tri naslove državnega prvaka in s tem potrdil, da je eden najbolj obetavnih mladih slovenskih atletov.

zahtevnejši članski razred, se kaj bistvenega ne more zgoditi oz. spremeniti, kajti dober atlet se ne "rodi" čez noč. Če bodo ti mladi atleti, ki so tako suvereno osvojili prva mesta, vzdržali in delali s takšno zag-

Dobovski konjerejci razvili prapor

Krona triletnega dela

DOBOVA - Petinosemdeset dobovskih rejcev konj se je pred slabimi tremi leti povezal v društvo, ki se od minule sobote lahko pohvali tudi z lepim praporom. Slovesnost ob razvitu je zaradi muhastega in nadvse mokrega vremena v glavnem potekala pod velikim šotorom, postavljenem na asfaltnem rokometnem igrišču sredi naselja. Kljub temu je prirediteljem uspelo spraviti pod streho domala celoten bogat spored dogajanj, ki so se začela s prikazom del na polju, pri katerih so glavno vlogo odigrali konji. Teh danes na njivah ni več videti, vendar so nekoč edino oni lahko vlekli plug, brano, sejalnik, kosilnico, obračalnik in druge priključke, kar je bilo tudi eno od sporočil tega dela prireditve. Prikaz poljskih del je uspel kljub razmočeni zemlji. Uspela je tudi povorka okrašenih in od dežja namočenih vpreg. O uspešnosti zabave pod šotorom ni potrebno govoriti posebej. Mogoče velja omeniti le to, da so pred nastopom narodnozabavnega ansambla ogreli dlani navzočih številni harmonikarji, ki so se pomerili na območni reviji.

L. M.

KASTELEC IN JOŽEF V ŽALCU

ŽALEC - Ob koncu prejšnjega tedna je bil v Žalcu teniški turnir SLOVENIJA OPEN za mlade igralce do osemnajst let. Nastopila sta tudi tenisača TK KRKA TC Otočec Tomaž Kastelec in Maj Jožef. Tomaž se je uvrstil v četrtfinale glavnega turnirja, kjer ga je premagal Mariborčan Laznik, Maj pa je izpadel v 1. krogu.

ZMAGAL MIROSLAV ŠIBILJA

SEVNICA - Šahovski klub Milan Majcen je organiziral šahovsko prvenstvo Sevnice v pospešenem šahu za mesec julij. Nastopilo je dvanajst šahistov, zmagal pa je Miroslav Šibila. Vrstni red: 1. Šibila 6, Mojca Grilc 5, 3. Glavič 4 točke itd. V skupnem seštevku točk vodi Šibila, drugi je Franc Derstvenšek in tretji Janez Blas.

TONI KOS PRIJETNO PRESENETIL

KRŠKO - Šahovski klub Triglav iz Krškega je v počastitev občinskega praznika Krškega organiziral šahovski turnir po skrajšanem sistemu. Presenetljivo je zmagal Toni Kos, ki ni izgubil nobene partije, pred Zvonimirjem Meštrovičem in Marjanom Kastelicem (ŠK Novo mesto).

J. BLAS

ITALIJANI SE ZANIMAJO ZA MATJAŽA SMODIŠA

NOVO MESTO - Čeprav je še nekaj nejasnosti z igralnim statusom novomeškega košarkarja Matjaža Smodiša, kot se sliši, se UNION OLIMPIJA ne more spriznati s tem, da bo Matjaž še vedno igral v Novem mestu, se v Italiji že ogrevajo za mladega reprezentančnega krilnega centra, ki naj bi pri bogatem košarkarskem klubu Teamsystemu zamenjal najboljšega košarkarja zadnjega evropskega prvenstva v Franciji Kranjčana Gregorja Fučko.

NIK ROVAN DRUGI V SUPERFINALU

LIEBENFELS - V tem avstrijskem kraju so tekmovali trije tekmovalci krškega FUN športa, in sicer za Mc Donalds motokros pokal. Najboljši je bil Nik Rovnan, ki je kljub padcu z veliko mero požrtvovalnosti zdržal do konca, kar mu je odprlo pot v superfinalu, kjer je v konkurenci petih najboljših tekmovalcev zasedel odlično drugo mesto. Zaradi nastopa na državnem prvenstvu podmladka člani FUN športa niso odpeljali ene dirke za pokal Mc Donalds. Kljub temu je Nik Rovnan po treh dirkah, od štirih odpeljanjih, na šestem mestu (73 točk), Denis Dolinšek je deveti (53) in Tomaž Salobir šestnajsti (22 točk).

G. ROVAN

PLANINCI GREDO NA SKUTO IN BRANO

NOVO MESTO - PD Intel servis organizira od 23. do 25. julija tri-dnevni izlet na Skuto (2.532 m) in Brano (2.252 m). Tehnični vodja izleta v Kamniške planine bo Branko Dolinar. Informacije na telefonu 041/779-205 (Marko Rems).

KRKA V POKALU SAPORTA

NOVO MESTO - Izžrebali so skupine v raznih evropskih košarkarskih tekmovanjih, zlasti nas zanima Pokal Saporita, kjer bo kot tretjevrščena ekipa z zadnjega državnega prvenstva sodelovala tudi novomeška Krka. Novomeščani so dobili naslednje tekmece: Sakalai Vilnius (Litva), Radnički (Z.R.), Skyliners Frankfurt (Nemčija), TO-PO (Finska) in Novi Jičin (Češka).

ODBOJKARICE ŠTARTAJO OKTOBRA

NOVO MESTO - Opravljen je žreb za novo državno žensko odbojkarstvo prvenstvo, kjer bo eno od glavnih vlog igral tudi TPV Novo mesto. Odbojkarice Novega mesta, ki bodo startale v novo sezono malce oslabiljene, se bodo 9. oktobra v otvoritveni tekmi srečale s HIT NOVO GORICO na vročem goriškem parketu.

Izbiramo naj slovensko kopališče

Podobno kot smo pozimi izbirali najboljše smučišče, bomo vse poletje izbirali naj slovensko kopališče. Vseslovenski akciji več pokrajinskih časopisov in številnih lokalnih radijskih postaj se bo pridružil tudi Dolenjski list. Naši bralci lahko glasujete za vsa urejena naravna in umetna kopališča na Dolenjskem, v Beli krajini, Posavju in kočevsko-ribniškem koncu. Glasujete lahko za kopališča ob potokih, rekah pa tudi za bazenska kopališča v okviru zdravišilišč, ki jih na našem koncu ne

manjka. Pogoj je le, da je kopališče uradno urejeno in oskrbovano, divja kopališča ne pridejo v poštev.

Glasovnice pošljite na naslov: Dolenjski list, Glavni trg 24, Novo mesto, najkasneje do ponedeljka vsak teden. Izmed glasovalcev bomo izžrebali tri, ki bodo dobili praktične nagrade.

Prejšnji teden so bili izžrebani: 1. Marija Vovk, Toplarniška 7, Ljubljana; 2. Katarina Brulc, Dol. Težka Voda 3/B, Novo mesto in 3. Olga Tomažin, Šukljeto-va 13, Novo mesto.

Glasovnica "NAJ SLOVENSKO KOPALIŠČE"

Glasujem za kopališče

Ime in priimek:

Naslov:

Odgovori, popravki in mnenja

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka že objavljene informacije, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke objavljamo pod skupnim naslovom "Odgovori, popravki in mnenja", vsi pa so opremljeni z naslovno prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne objavljamo prispevkov, ki so napisani žaljivo ali z namenom zaničevanja, ali če so nesorazmerno daljši od informacije, na katero se nanašajo (13. člen).

Prišel je, prišel zeleni Jure

DL št. 25 in 27, 24. junija in 8. julija

Ob odstranitvi fotografij s podobami Romov Dušana Friceta na črnomaljskem Jurjevanju sem se spomnil "svinčenih" časov, ko smo imeli v Metliki igralno skupino Osip Šest, ki je pripravljala kulturne programe, ob katerih so se obregali takratni metliški politični močniki. Na umetnost so se spoznavali tako dobro, da so spraševali, če sta bila Ivan in Goran Kovačič brata, toda imeli so moč. Poskušali so spremeniti vsebine proslav ali jih celo preprečiti, če so se jim zdele že vnaprej nesprejemljive, sistemu sovražne.

Mislil sem, da je temu naredila konec osamosvojitvena vojna oziroma padec enostranskega vladanja. Pa se zgodovina, žal, ponavlja. Biti na oblasti, kaže, še vedno pomeni biti najpametnejši. Na vseh področjih. Pomeni, da lahko spraviš s poti vse in vsakogar, ki ti ni všeč. In nekemu v Črnomlju niso všeč Romi (ali pa Frici), pa četudi zgolj na umetniških fotografijah.

Na žalost ali pa na veselje: Romi bivajo v črnomaljski občini, kar precej jih je, in tam bodo kljub temu, če jih bo kdo slikal ali pa tudi ne. Z odstranitvijo njihovih podob ne bodo izginili iz Črnomlja, ne. Druga pesem pa je seveda nestrpnost, če hočete diskriminacija. Le-ta obstaja v Ameriki, pri nas nimamo proti črnem prav nič.

TONI GAŠPERIČ
Metlika

Iz hiše odnesel denar

DL št. 27, 8. julija

Na zadnji strani prejšnjega Dolenjskega lista smo lahko prebrali: "... prišel v spalnico in iz torbice oškodovanke, ki se je nahajala v nezaklenjenih omari, vzel denar..."

Prav zanima me, kaj je oškodovanke delala v nezaklenjenih omari. Pa menda ni lovila molje? Morda pa je bila v nezaklenjenih omari torbica namesto oškodovanke? To bo bolj verjetno. Stavke bi bilo treba zapisati drugače. Ne bo šlo drugače: ponoviti bo treba rabo oziroma zaimkov...

Gospod Nikola Ladika, ki je deležen ostre kritike zaradi polhrvaškega vodenja slavnostne seje ob 130-letnici gasilstva na Slovenskem, je izrekel pred metliškim gasilskim domom naslednjo cvetko:

"Zdaj pa prosim darovalce trakov, da pristopijo k praporu in se obesimo." Darovalci trakov naj se torej obesimo. Lepa hvala za takšno pozornost.

Splošno znano pa je vabilo naslednje vsebine: "Vabimo vas na obvezno streljanje rezervnih oficirjev." Slovenščina je res težka.

TONI GAŠPERIČ
Metlika

Kaznovano očetovstvo

Kako vrniti otroku očeta

O delu, strokovnosti in ugledu Centra za socialno delo Kočevje je bilo napisanega povedanega že dovolj, zato želim tokrat napisati le zgodbo, ki se je zgodila v petek, 9. julija letos.

Sin me po triletni materini prepovedi stikov že dva meseca obiskuje na mojem domu. Ko sva se včeraj vrnili iz Kočevja, naju je doma čakala policija. Bilo je dramatično, saj sem bil obtožen, da sem ukradel svojega sina.

Policist mi je najprej ukazal, da ne smem zapustiti svojega stanovanja, dokler se ne vrne. Ko se je čez pol ure vrnil, je dejal, da sem storil prekršek, ker sem brez materinega dovoljenja odpeljal svojega sina v Kočevje. Nič niso pomagala moja pojasnila, da ne gre za nasilen odvzem ali krajo, pač pa gre za mojega sina, do katerega imam po sprejetem in obojestransko podpisanim sporazumu vse pravice in dolžnosti. Ne da bi prisluhnik, je policist zapisal dogodek in moje osebne podatke ter izjavil, da bo zadevo posredoval naprej v kazensko obravnavo. Kaznovan naj bi bil torej zato, ker je mati kršila sporazum in s prijavo na policijo ovirala spontane stike med sinom in očetom.

Žalostno je, če država dopušča razmere, v katerih mora oče ukrasti svojega lastnega otroka, še bolj žalostno pa je, da je kraja otroka plod bolne domišljije enega od staršev, država oziroma njegovi organi pa v prid otroka nič ne ukredujejo.

Še vedno smo polni deklarativnih načel o veliki skrbi in prijaznosti naše države do otrok, v praksi pa ne zmoremo izpeljati niti najosnovnejšega načela enakopravnosti staršev do svojih otrok. Vse več očetov je potisnjenih v podrejen položaj, zato je pričakovati, da se bodo v okviru civilne družbe pojavljale skupine s programom kako vrniti otroku očeta. Forum za pravico otrok do obeh staršev je doslej edina taka skupina, ki v imenu prikrajšanih otrok zahteva od države uzakonitev sistema enakih možnosti obeh staršev.

Pomenijo prikrajšani otroci za državo še bogastvo? So otroci brez srečne mladosti državi lahko še v ponos?!

IVE A. STANIČ
Kočevska reka

Zdravilo so akcije

Kaj lahko obudi metliško staro mestno jedro?

Kar predstavljam si doktorja Drnovška, predsednika vlade, kako tolče po mizi in zahteva oživitve metliškega starega mestnega jedra potem, ko je prejel pisemce s podpisom Metličanov, ki so zgrabili za vabo "odbora proti smrti".

Na davčni upravi, ki se je preselila z Mestnega trga v novo trgovsko-poslovno središče na nekdanje Bračkovne njive, že pakirajo papirje, da se bodo vrnili v stare prostore občinske bajte. Nekaj podobnega počnejo tudi drugi, ki so zapustili stari mestni del. Fatamorgana?

Seveda. Lepo vas prosim, pokazite mi koga, ki raje dela (ali biva) v vlažni in stari luknji kot v prostorih s klimatsko napravo, pa mu bom krepko stisnil roko. Starega mestnega jedra ne bodo spravili v življenje niti tisoči podpisov, je ni peticije, ne, a tudi drage študije ne zaležejo veliko. Zdravilo so akcije, kot so, na primer, poletne kulturne prireditve Pridi zvečer na grad. Potreben pa je tudi denar, da se zagotovijo pogoji za dostojno življenje ali poslovanje.

Le vprašajte, prosim, tiste, ki so zapustili stari del Metlike, zakaj so to storili. Zakaj so odšli čez Gorjance ali v drug predel mesta? Verjetno ne zaradi lepih oči, ampak zaradi perspektive, osebnega napredovanja, prednosti, ki jih ima veliko mesto pred podeželskimi gnezdi. In na čelu zbiralcev podpisov so prav ti "begunci". Podpisane papirje pošiljajo svojemu strankarskemu šefu, pričakujoč rešitev.

Toda ta je ali pa je ni samo v Metliki in v Metličanih. V tistih, ki živijo tu skozi vse leto in ne v tistih, ki pridejo ob koncu meseca pobrat najemino za lokal v starem mestnem jedru.

TONI GAŠPERIČ

IZLET PO BELI KRAJINI

Odbor Rdečega križa Kot-Brezje je zadnjo majsko soboto starejšim omogočil izlet po Beli krajini. Slabotni in najbolj betežni krajanji smo se na ta dan navdušeno zbrali na dogovorjenem mestu ter napolnili avtobus. V prijetnem klepetu smo se peljali od Črnomlja do Adlešič. Tam so nas sprejele aktivistke in nas pogostile s piščo in jedajo. V narodnih nošah so nam zapele nekaj domačih pesmi in nas s tem zelo razveselile. Nato smo se odpeljali v bližnjo vas Purga. Tudi tam nas je pričakala obložena miza. Gospodar Adlešič nam je veliko povedal o delu s čebelami. Nekaj časa smo se še potepali in si ogledovali rodovitne njive ter livade, ki bogatijo te lepe belokranjske vasi, potem pa smo se odpeljali proti domu. Zadnje postajališče je bilo v Črnomlju, kjer nas je v Iskrinem domu čakala obilna večerja in zabava. Najlepše se zahvaljujemo Odboru Rdečega Križa, predsednici Tatjani Jakša in vsem drugim aktivistkam, ki ste nam, starčkom, s svojo prizadevnostjo omogočile tako lepo doživetje.

M. P.

Samo letnica je druga

Sporni zakon o stavbnih zemljiščih

Pri oblikovanju in sprejemanju novih zakonov se pri nas še vedno pogosto dogaja, da se odločamo in sprejemamo tudi take, ki so večji del ali v celoti prepisane iz stare socialistične jugoslovanske zakonodaje. Taki zakoni so v novih demokratičnih razmerah samostojne države Slovenije neuporabni in zavirajoči. Ob tem smo tudi priče sprejemanju povsem neutemeljenih in nelogičnih zakonov, ki državljanom kar silijo v proteste.

Eden takih je nov Zakon o stavbnih zemljiščih, ki v VI. poglavju določa, da morajo nadomestilo za stavbno zemljišče plačevati vsi lastniki stavbnih zemljišč. To nadomestilo je bilo uvedeno v času, ko so imela stavbna zemljišča status družbene lastnine. Ko so uporabniki uporabljali družbeno premoženje, je bilo tako nadomestilo sprejemljivo, nikakor pa ne danes, ko so nekdanje nepremičnine v družbeni lastnini po lastninskem zakonu iz leta 1997 postale lastnine fizičnih oseb. Uzakonitev plačila za uporabo svoje lastnine je svojevrsten poseg v lastninsko pravico in je tudi v nasprotju s 33. členom Ustave RS in skregan z načeli pravne države.

Upravni organ občine Kočevje je na Radiu Univox pojasnil, da je bila celotna vsebina spornega zakona (sprejetega leta 1984!) prenesena v nov zakon tako, da so spremenili le letnico sprejetja zakona iz 1984 na 1997. Komentar ni potreben. Tudi razlaga, da bo nadomestilo, kot trajni davek, namenjeno za opremljanje stavbnih zemljišč, ni sprejemljiva, saj zavezanci opremo stavbnega zemljišča (prispevki za cestni, električni, vodovodni, telefonski in komunalni priključek) v celoti plačajo pred začetkom gradnje. Nelogično je, da bi z davkom te prispevke plačevali novim graditeljem.

Seveda je bilo pričakovati, da se bodo državljani Slovenije taki manipulaciji državnih organov uprli. Pet državljanov (Anton Škrab iz Radovljice, Jože Požun iz Velenja, Slavica Mežnar iz Celja, Miloš Skalič iz Ljubljane in Ervin Dokič iz Pirana) je na Ustavno sodišče RS vložilo pobudo za oceno ustavnosti in zakonitosti določb VI. poglavja Zakona o stavbnih zemljiščih. Ustavno sodišče je na svoji seji 4. februarja 1999 pobudo o presoji ustavnosti soglasno sprejelo. Zavrnilo pa je predlog, naj ustavno sodišče prepreči izvajanje tega zakona, češ da predlog ni bil dovolj pravno utemeljen. Zdaj, ko je plačevanje nadomestila že v teku, se je skupina prizadetih občanov iz Kočevja pridružila tej

pobudi s poudarkom in z utemeljitvami, naj ustavno sodišče zavstavi izvajanje tega zakona.

Z lastninskim preoblikovanjem bi se morala družbena lastnina v glavnem posloviti, z njo pa tudi stari zakoni. Novih lastnikov je vse več in ni prav, da se država z njimi igra in manipulativno pridobiva sredstva na njihov račun. Država je predvsem dolžna zakone dograjevali in izboljševati v dobro davkoplačevalcem, nikakor pa ne v njihovo škodo za poljenje že znanega proračuna brez dna. Ker živimo v samostojni državi, grajeni po novih evropskih in demokratičnih načelih ter zakonih, pričakujem, da bo naša država znala urediti davčno politiko, kakor tudi izvajanje evropskega DDV-ja, tako da ne bo s površno in dvomljivo zakonodajo vznemirjala ljudi in jim jemala tisto, kar jim po vseh pravnih in človeških načelih pripada.

IVE A. STANIČ

Javni protest zoper Rome

Poziv županu Francu Hudoklinu

Smo lastniki parcel v bližini romskega naselja v Šentjerneju. Ker pa naše parcele mejijo z romskimi, jih Romi uporabljajo za odlaganje smeti, pašo konj, igro otrok, sanitarne potrebe, pa tudi raznih poginulih živali ne manjka, kar je pravo gnezdo za širjenje raznih bolezni. Na naših parcelah so si postavili tudi dva šotora in bivalno prikloco. O vsem tem smo že seznanili župana Franca Hudoklina, ponovno pa ga prosimo, da se ta problem uredi in v bližini romskega naselja v Šentjerneju. Ker pa naše parcele mejijo z romskimi, jih Romi uporabljajo za odlaganje smeti, pašo konj, igro otrok, sanitarne potrebe, pa tudi raznih poginulih živali ne manjka, kar je pravo gnezdo za širjenje raznih bolezni. Na naših parcelah so si postavili tudi dva šotora in bivalno prikloco. O vsem tem smo že seznanili župana Franca Hudoklina, ponovno pa ga prosimo, da se ta problem uredi in v bližini romskega naselja v Šentjerneju.

Vsak državljan se mora v roku 24 ur prijaviti in dobiti soglasje občine in policije za daljše bivanje. Obenem bi želeli videti potrdila, ki Romom dovoljujejo neprijavljeno živeti na naših parcelah in kdo jih je izdal. Če se to ne bo rešilo v roku 8 dni, bomo o tem primorani obvestiti še ostale medije.

Osemnajst podpisnikov

PIVOVARNA UNION NAGRADILA ODLIČNJAKE - V Pivovarni Union, ki z vsemi slovenskimi srednjimi šolami za gostinstvo in turizem sodeluje že od leta 1992, s srednjimi trgovskimi šolami pa od leta 1993, so pretekli teden vsem odličnjakom zaključnih letnikov teh šol podelili nagrado za njihov uspeh - ročno uro. Nagrado je letos prejelo 86 dijakov gostinskih in 211 dijakov srednjih trgovskih šol iz vse Slovenije. Med njimi si je nagrado prislužilo tudi sedem dijakov Poklicne trgovske in srednje ekonomske šole iz Brežic, sedem dijakov Srednje ekonomske šole Novo mesto in sedem dijakov Srednje šole za gostinstvo in turizem iz Novega mesta (na fotografiji).

SREČANJE PO PETDESETIH LETIH - 26. junija smo se po petdesetih letih srečali vsi, ki smo v šolskem letu 1948/49 končali osnovno šolo in nižjo gimnazijo v Trzinu. Obljubili smo si, da se drugo leto spet srečamo, zato prosimo vse, ki ste nehoti izostali, da se oglašite na naslovu: Andrej I. Fric, Podljudnik 25, 4220 Škofja Loka. (Foto: Andrej I. Fric)

BISERNA POROKA PRI METELKOVH - Drugo soboto v juliju 1999 bosta 86-letni Jože in njegova 78-letna družica Ema iz Krmelja gotovo ohranila v prijetnem spominu do konca svojih dni. Njuni otroci oz. sorodniki so ju presenetili z domišljenim scenarijem in organizacijo njune biserne poroke. Cerkevni obred so opravili v Šentjanžu, svečano kosilo pa so prijetni družbi postregli v gostilni Ulčnik v Trzinu. Ema je bila gospodinja (bilo je 5 otrok, živi so še trije), Jože pa je bil knap v krmeljskem rudniku. "Če preneham delati in jesti, potem je konec z mano," večkrat pove svojemu najstarejšemu sinu Emilu, inženirju v Sirojni Maribor, ki je bil njegova priča ob biserni poroki, medtem ko je bil materina priča mlajši brat Jani. Na posnetku: bisernoporočnica Ema in Jože s sinovima. (Foto: P. Perc)

SREČANJE STAREJŠIH KRAJANOV PREČNE - V soboto, 10. julija, je KORK Prečna priredila srečanje starejših krajanov v okrepčevalnici na letališču v Prečni. Srečanja se je udeležil tudi novomeški župan dr. Tone Starc, namestnica sekretarke OZRSK Novo mesto Andreja Rebernik, predsednik KS Alojz Kukman in vodja županovega kabineta Jože Derganc. Predsednica KORK Prečna je vse lepo pozdravila, program pa je povezoval Franc Plut. Mladi muzikantje so igrali in peli pozno v noč. Na srečanju so podelili tudi priznanja za sodelovanje z RK.

KLAPA IZ SINJA V METLIKI - Na četrtem večeru metliškega kulturnega poletja se je v soboto predstavila klapa iz Sinja, ki velja za najuspešnejšo in najkvalitetnejšo dalmatinsko klapo, saj je osvojila že številne nagrade. Enajst pevcev pod vodstvom Mojmirja Čučija, ki jih poznajo po vsej Evropi, je izdalo tudi že pet zgoščenek. Metličani so bili lahko zares počašeni, da so pevci v precej zasledenem urniku nastopov našli čas za gostovanje v njihovem mestu. Med odmorom se je z modno revijo predstavilo podjeje Beti iz Metlike, glavni pokrovitelj letošnjih prireditev "Pridi zvečer na grad". (Foto: M. B.-J.)

Po vsaki obnovi trdnjši

Temeljita prenova mostu na Krki v Soteski bo končana avgusta

Most v Soteski je skozi stoletja doživel več novih gradenj. Največkrat so ga poškodovali veliki in močni valovi, ki so za več metrov prestopili bregove rečnega korita. Takrat so bili tukajšnji mostovi leseni. Toda neurja so graditelje izučila in po vsaki gradnji je bil most trdnjši. Ni točnih podatkov o prvi gradnji mostu, vendar sledi kažejo, da so ga postavili na valove Krke med gradnjo t. i. zeleznega gradu na desnem bregu Krke. Ko je bil odprt, se je promet zelo povečal, ker tukaj takrat še ni bilo železnice.

Pretekla so že stoletja od takrat, ko je bil ta most strah tudi za Turke. Omeniti je treba tudi, da so po njem korakale različne armade, od Turkov, Napoleona in avstrijske armade pa tudi druge vojaške formacije. Od tistega časa je tonaža zelo povečala in v času druge svetovne vojne so šle skozenj kolone težkih nemških in italijanskih tankov in topov. Med vojno je bil most popolnoma porušen. Takoj ko se je vojna kon-

čala, pa je nova oblast začela z obnovo. Delo so prevzeli nemški vojni ujetniki, ki so delali, čeprav so imeli premalo materiala. Vendar je vsaka zima pustila posledice. Skozi vsa ta leta se je večala tonaža, zato so bila potrebna adaptacijska dela.

Zadnje leto, ko je bil most že nevaren za težke tovornjake, se je država odločila za temeljito prenovu, ki jo je prevzelo podjetje Gradis iz Ljubljane. Most je dolg 56 metrov, širok 6 in visok 4 metre. Vrednost del bo znašala okoli 60 milijonov tolarjev. Vsa dela so mehanizirana, zaposlenih je 15 delavcev, od katerih je vsak mojster v svoji stroki.

Vodstvo se pohvali, da ljudje z razumevanjem spremljajo gradnjo, ki bo končana v roku, tj. konec avgusta. Trdnost in kvaliteta mostu bosta ustrezali vsem evropskim standardom.

Graditeljem želimo srečen zaključek del in da bi se pri nas kar najbolj počutili, čeprav so daleč od doma. TONE VIRANT

MOST PO STOLETIH - Soteski most v popravilu, pod njim narasla Krka na začetku julija letos. (Foto: T. Virant)

Sončni mrk bo 11. avgusta

Naslednja popolna zatemnitev sonca čez 82 let

V astronomskem društvu Komet smo 11. avgust označili za do-godek stoletja. Tričetrtna eno popoldne bo namreč severovzhodni del Slovenije doživel minuto popolnega sončnega mrka, drugod pa bo premer Sonca zakrit vsaj 95-odstotno.

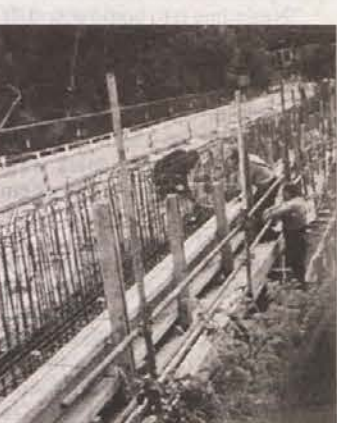
Kaj lahko pričakujemo na ta dan? Slovenci se najbrž ne bomo odpravili na Blatno jezero, ki naj bi bilo po poročanju italijanskih občil najprimernejši kraj za opazovanje tega pomembnega astronomskega dogodka. Najverjetneje bomo zatemnitev neba in nenaden padec temperature sredi dneva dočakali kar doma in se tako izognili zastojem na cesti, ki jih za dan napovedujejo v smeri proti Goričkemu v Prekmurju. Tam bomo Slovenci še najbližje središčni črti mrka, ki se nahaja 50 km onstran meje.

Če želimo ohraniti zdrave oči, 11. avgusta ne bomo gledali v sonce skozi s svečo počrnjenim steklom, ker prepušča preveč škodljive infrardeče svetlobe. Kaj bomo torej storili? Slikali, gledali skozi sončna očala, daljnogled ali teleskop? Da, če imajo teleskopi filtre, očala zaščito in mi dovolj znanja ter izkušenj.

POPLAVILO TABOR

PODGOZD PRI DVO-RU - V noči z 10. na 11. julij je narasla Krka v vasi Podgozd ogrozila naselje tabornikov iz Celja in Selnice ob Darvi. 60 tabornikov je postavilo tabor nedaleč od Krke, narasla voda pa jim je prekrizala načrte. V soboto zjutraj so začeli z evakuacijo, zvečer se jim je pridružilo še 18 gasilcev iz PGD Dvor. Živi in zdravi so taborniki našli zatočišče v OŠ Dvor, del njihove opreme pa je ostal v vodi. V nedeljo so se vrnili v Celje. Taborniki se za nesebično pomoč zahvaljujejo mag. Jelki Mrvar iz OŠ Žužemberk, gasilec, mizarstvu Jaklič za opravljene prevoze, žužemberškemu županu Francu Škufci in vsem, ki so se potrudili, da je bilo njihovo bivanje kljub vodnim nevšečnostim prijetno.

S. MIRTIC

PLANINSKI DOM ŽE RASTE - Začetek gradnje prve planinske postojanke na območju Loškega Potoka.

Dom bo nared do prihodnje sezone

Loški planinci gradijo

MRK boste zagotovo opazili. Eni bolj, drugi manj. Naslednjega pričakujemo čez 82 let. Priložnost izgubljena ne vrne se nobena.

TONE ŠPENKO
Astronomsko društvo Komet

Dom bo nared do prihodnje sezone

Loški planinci gradijo

LOŠKI POTOK - Potoški planinci so bili že od nekdaj znani po svojih aktivnostih, čeprav so do pred kratkim spadali v druga društva. Pravi zalet pa so dobili, ko so ustanovili svoje lastno društvo.

Gotovo je bil zanje največji izziv, ko je padla ideja, da si zgrade svojo planinsko postojanko. Kljub nekaterim zapletom so končno le pridobili vse potrebne papirje in že pred nekaj tedni zabetonirali temelje. V nedeljo, 4. julija, so že sezidali prvo etažo oz. kletne prostore.

Dela so si razdelili. Prvo etažo so zidali planinci iz Malega Loga, opaže in pripravo na prvo ploščo bodo naredili upokojeni člani - zidarji, drugo etažo bodo zidali planinci iz Retij itd.

Tako kot vedno pa je problem denar. Nekaj so si ga prislužili, ko so letos pripravili silvestrovanje na prostem, nekaj z umikanjem poškodovanega zaleta skakalnice,

PLANINSKI DOM ŽE RASTE - Začetek gradnje prve planinske postojanke na območju Loškega Potoka.

Pavel Turk

Najtežje je spremeniti miselnost

Devetletka v Šentjerneju se sooča s prostorsko stisko

Šentjernejska osnovna šola se ob uvajanju novega izobraževalnega sistema ne sooča s pomanjkanjem kadra ali učil, temveč s prostorsko stisko.

Devetletna osnovna šola se poskusno uvaja v nekatere šole že letos, ostale bodo to storile v treh letih. "Vendar bomo na naši šoli že zdaj začeli uvajati nekatere elemente, da bo prehod lažji," je povedal šentjernejski ravnatelj Pavel Turk. Sčasoma bodo začeli učiti po novih učbenikih in učnih načrtih, zato se učitelji na seminarjih pripravljajo na ta korak. "Lahko je spremeniti program, težje pa miselnost ljudi," je izobrazovanje komentiral ravnatelj.

Glede novih prostorov so občinski svetniki že razpravljali, vendar še ni dorečeno, ali bo to nadgradnja ali novogradnja. Vsekakor se bodo drugo leto začele resnejše priprave, letos pa nameravajo obnoviti igrišče, na katerem so gostovali Natovi vojaki. "Nasploh se v šoli vedno nekaj dogaja; tečaji in kulturne prireditve, glasbena šola, to pa šolo zelo obremenjuje," je povedal Pavel Turk in dodal, da je v načrtu novega mestnega jedra tudi gradnja kulturnega doma.

Kakorkoli že, Šentjerneja ne bo povozil čas. So polni načrtov in znanja, če smemo sklepati po šolskem uspehu. "Več kot četrtnina odličnih, te vpišemo v knjigo odličnjakov, pa še četrtnina prav dobrih," je ponosno povedal ravnatelj Pavel Turk.

MOJCA RAPUŠ

na večja sredstva pa računajo, tako jim je vsaj obljubil župan, od občine. Morda se bo pojavilo tudi kaj pokroviteljev. Vsekakor pa gradbeni odbor računa, da bo dom do prihodnje sezone nared.

Dom grade na višini 1016 m v predelu Kamen griča, sam vrh pa se imenuje Bisaga, od koder je izjemen razgled, predvsem pa bo dostopen vsakemu, saj je od glavne ceste oddaljen le 20 minut hoje.

A. KOŠMERL

DAROVANJE KRVI
KRMELJ, SEVNICA - Rdeči križ Slovenije bo organiziral v juliju krvodajalske akcije po Sloveniji. Taka akcija bo 27. v Krmelju in 28. julija v Sevnici. Statistika kaže, da v Sloveniji vsakih pet minut nekdo potrebuje kri. Rdeči križ Slovenije se zato lepo zahvaljuje darovalcem krvi.

PLANINSKI DOM ŽE RASTE - Začetek gradnje prve planinske postojanke na območju Loškega Potoka.

MODNI KOTIČEK

Zgodovina oblačenja (2. del)

Tkanine iz živalskih vlaken in dlak so raje nadomestili z rastlinskimi. Grki in Rimljani so svoja telesa ovijali v velik kos tkanine na različne razpoznavne načine, ki so ga imenovali 'chiton'. Oblikovanje in izrezovanje oblačil sta bili za njih barbarski in prepovedani dejanji. V Egiptu in Babilonu je nošenje oblačil že pomenilo razredno razlikovanje. Sužnji so bili skoraj goli, vladarji pa so se opremljali z razkošnimi in barvitimi oblačili ter razkošnimi naglavnimi pokrivali.

Oblikovanje oblačil se je razvijalo vzporedno s potrebami posameznikov, predvsem predstavnikov višjih slojev. Pregrinjala in tunike iz časa rimskega imperija so do srednjega veka dobila nov, bolj sofisticiran in razlikovalen videz. Žive barve, posebne obrobe, prilagojene oziroma teilirane oblike, gube, naborki, razni našitki, so bile lastnosti oblačil, ki bi jih lahko preprosteje poimenovali moda srednjega veka. "Moda nastaja prav tam, kjer se konča ta 'funkcionalistična' potreba telesa, tam, kjer se obleka (kot okras in običaj) uporablja za doseganje stanja, ki ni več običajno, temveč neobičajno, privilegirano, posebno." In še več.

"Moda kot taka se začne tedaj, ko človeštvo zapusti stadij 'divjštva', ko začne telo okraševati, tetovirati, modificirati z izrazito estetskimi cilji, ki služijo kot statusni simbol za uresničevanje psiholoških in družbenih motivov." (D. Dorfler, 1986:28) Dorflerove besede so teorija, ki spremlja tisočletje ustaljeno prakso identifikacije spolov, slojev, različnih vlog, statusov v družbi, vse z zunanjim videzom, h kateremu največji del prispeva ravno obleka.

JERCA LEGAN

V NEOBVEZEN PREMISLEK

Kdo je zaradi koga?

Ne vem, ali se je to ameriški predsednik Clinton naučil med šolanjem ali sodi takšno obnašanje k splošni razgledanosti in kulturi. Namreč to, da se je po govoru na Kongresnem trgu rokoval tudi z nastopajočimi in s tehničnim osebjem, ki je poskrbelo in skrbelo za sceno, ozvočitev in drugo.

Že več kot trideset let sem namreč na (slovenski) sceni, napovedoval sem že za predsednike, za ministre, za državne sekretarje, za župane, za predsednike krajevnih skupnosti in še za vrsto podobnih "tičev", toda, glej čudež, ko je bilo "cirkusa" konec, so se domala vsi po nenapisanem pravilu obnašali, kot da me ni, kot da sem zrak, drevo.

Nikakršnega stiska roke, nobene zahvale, pa četudi sem "ernič" zastoj, brez honorarja. Nikomur ni prišlo na misel, da sam malo ali nič ne pomeni, bili so tako samovšečni, da so samega sebe prepričali, kako so vsi ljudje na svetu samo zaradi njih. Nikomur ni kapnilo na možgane: kaj pa, če je obratno.

Namreč to, da naj bi bile vse državne ustanove, vsi državni uslužbenci na voljo in v službi državljanov. Clinton to gotovo ve, naši politični (in drugi) voluharji pa se bodo to, upam, naučili v Evropi, ko bomo tam.

TONI GAŠPERIČ

ZAHVALA

Krajevna organizacija RK Kandija-Grm iz Novega mesta se zahvaljuje za pomoč pri letovanju in taborjenju otrok: Dolenjski banki, Obrtni zadrugi Hrast, Nemocemu, Vingradu, Vidi Kirn in družini Blaža Taseva iz Novega mesta. Predsednica KO RK Kandija-Grm MARIJA KOŠIR

O USODI OTOKA - Krajevna skupnost Kostanjevica na Krki je povabila na razgovor predstavnike občine, upravne enote, inšpektorja in varstvenike okolja zaradi nadaljnjih načrtov o ureditvi kostanjeviškega otoka. Medtem ko dela pri ureditvi celotne infrastrukture in urejanja voznih in pohodnih površin potekajo po načrtih, pa ostaja odprtih vrsta vprašanj. Eno od teh je, kako bo z ureditvijo poslopij, ki bodo morala tudi biti obnovljena po spomeniškovarstvenih načrtih. Za take naložbe pa lastniki nimajo denarja ali pa niso pripravljeni globoko seči v žep. Da bi obvarovali otok pred škodo, ki jo lahko povzroči težji promet, je izgradnja obvoznice z novim mostom čez Krko še kako pomembna. Tudi to naj bi bilo nared do leta 2002, ko bo Kostanjevica slavila 750 let mesta. (Foto: M. Vesel)

RAZSTAVA STRIPOV - Društvo likovnih ustvarjalcev iz Semiča je v sodelovanju s Klubom belokranjskih študentov ter knjigarno Kazina iz Ljubljane minulo soboto pripravilo v semiškem hotelu Smuk razstavo svetovnega in slovenskega stripa. Na ogled je bilo nekaj sto primerkov stripov, mnogi, med njimi tudi trije Metličani na fotografiji, pa so za prebiranje porabili kar precej časa. Na razstavi se je s stripom predstavil tudi Semičan Zare Žbogar. (Foto: M. B.-J.)

ZAGORELO NA KOZOLCU - V sredo, 7. julija, je okrog 15. ure zagorelo na kozolcu Dušana Stuparja v Sadinji vasi pri Dvoru. Vzrok? Otroška igra, ki je na srečo povzročila le manjšo materialno škodo. Prisebni vaščani in domači gasilci so pravočasno omejili požar, ki bi kozolec lahko uničil, tako pa je ostal le ožgan (na sliki). Na pomoč so prišli tudi gasilci z Dvora. (Foto: S. Mirtič)

POSLEJ FIAT - Avtohiša Pionir v Ločni nudi odslej osebna vozila fiat in lancia ter motorna kolesa aprilia. Znani italijanski avtomobili v Novem mestu niso bili primerno predstavljeni in ponudeni kupcem, zato je odločitev znane avtohiše pridobitev v avtomobilski ponudbi. Do konca leta namenjajo ponudbo italijanskih vozil popestriti še z vozili alfa romeo. Italijanskim vozilom so prilagodili tudi servisno dejavnost, prodajo rezervnih delov in opreme. Delavnica pa še naprej ostaja odprta tudi za popravila drugih znamk avtomobilov. (Foto: M. Vesel)

V DOBLIČAH

UKRADLI KEMBELJ

DOBLIČE - Neznanec je v času med 7. in 12. julijem pred cerkvijo v Dobljčah ukradel 150 kg težak litoželezni kembelj z zvona in 50 kg težak železni jarem, ki sta bila na leseni paleti poleg mrliške vežice pripravljena za montažo na zvonic. Župnijski urad Črnomelj je s tem oškodoval za okoli 150.000 tolarjev.

UKRADEL

ELEKTRIČNI KABEL

TREBNJE - V času od 7. do 9. julija je neznanec prišel do razdelilne transformatorske postaje v Trebnjem in prerazel kovinsko mrežo ob objektu, vstopil v ograjeno območje in ukradel 600 m električnega kabla. S tem dejanjem je novomeško enoto Elektra Ljubljana oškodoval za okrog 420.000 tolarjev.

Z NOVO KULTURO DO ZASLUŽKA

Špargelj se vrača na naše kmetije

Špargelj (*Asparagus officinalis* L.) svet pozna že vsaj 4000 let in če so ga cenili že stari Egipčani, Grki in Rimljani, zakaj ga ne bi večkrat poskušali še mi? Tako si je verjetno mislila Liljana Deržanič iz Arnovega sela pri Brežicah, ko je lani okrog 60 arov veliko njivo zasadila s sadikami špargljev. 3.000 dveletnih sadik je kupila iz Italije, 3.600 pa so jih vzgojili iz semen v enoletne sadike na Biotehniški fakulteti v Ljubljani. Deržaničevi z nasadom nove kulture na svoji kmetiji računajo na zaslužek, pri čemer naj, da mora biti špargelj, ko ga daš v lonec, svež, to se pravi, ne starejši od treh dni.

Sloveni pojemo na leto povprečno le nekaj gramov špargljev, drugod po Evropi pa je ta zelenjava precej bolj priljubljena. Najboljši poznavalci in tudi največji ljubitelji špargljev so Primorci. Pri njih raste tudi divji špargelj, sicer pa je tudi večina od trenutno 10 ha slovenskih špargljevih nasadov v rodnosti prav na Primorskem, kamor radi zahajajo italijanski kupci. Medtem ko se je Deržaničeva seznanjala s to kulturo, spremljala strokovno literaturo in obiskovala predavanja, je ugotovila, da so šparglje pred vojno gojili tudi v Posavju. Novakovi iz Brezine so imeli nasad v Vrbinu, Faleškinjevi pri Starem Gradu. Sadike so tudi tedaj dobivali iz Italije, zelenjavo pa so prodajali največ v

Zagreb, oskrbovali pa so celo Dunaj.

Za šparglje se je navdušila na radgonskem sejmu, se udeležila Dnevo špargljev, kjer je izvedla marsikaj o tem, kako se pripravi zemlja in kako se sadi. Zatem je navezala stike z Iztokom Vidičem, najboljšim poznavalcem špargljev pri nas, ter se vključila v Društvo pridelovalcev špargljev. Skupaj bodo lažje predstavili Slovencem to zelenjavo ter jih poskušali navdušiti zanj, poleg tega pa so se že dogovorili, da bodo uporabljali enotno embalažo in nalepke za polkilogramske in kilogramske šopke.

Veliko ročnega dela

„Prednost pri gojenju špargljev je, da gre za trajni nasad, res pa je, da prva tri leta ni pridelka in da se reže šele 3. ali 4. leto. Težava je tudi v tem, da je treba sadike prvi dve leti ročno okopavati, čeprav upamo, da bodo tudi pri nas dovolili uporabo herbicidov, kot je v navadi v drugih državah. Šparglji so delovno intenzivna kultura, saj zahtevajo 1.500 ročnih delovnih ur na hektar nasada; 90 odst. vsega dela je s pobiranjem (rezanjem) pogankov. Še vedno pa je manj dela kot s tunelsko jagodo,“ sodi Deržaničeva, ki sicer goji tudi jagode in paradižnike.

Kako izgleda špargljev nasad? Razdalje med vrstami so za širino

traktorja, korenine špargljev, ki se širijo tudi do pol metra naokrog, pa se maja posadijo v 25 cm globoke jarke. Aprila mora pridelovalec nad korenino napraviti greben, da pogankji rastline rastejo pod zemljo. Ko se pokažejo iz grebena, se zemlja odgrne in šparglji s posebnim nožem porežejo. Nato se očistijo z vodo, odrežejo na 22 cm dolžine ter povežejo v šopke. Tako dobimo sveže beljene šparglje, bolj poznane kot beluše. Ti so milejšega okusa in vsebujejo manj grenčin kot zeleni ali vijolični šparglji, ki jih pridelamo tako, da pustimo poganjek rasti na svetlobi in ne pod grebenom zemlje.

Pri Deržaničevih so se odločili, da bodo rezali beluše. Obiranje špargljev traja ponavadi od sre-

dine aprila do srede julija, nato pa pridelovalec razgrne grebene in pusti rastlino, da odganja in požene steblo, ki ga je treba škropiti z bakrenimi pripravki. Jeseni se rastlina posuši in nasad pokosi, medtem ko se spomladi spet napravijo grebeni in delo se začne znova. Šparglji lahko ob primeri oskrbi na istem mestu rastejo do 20, pri intenzivnem rezanju pa okrog 12 let. Pridelke se giblje od 3 do 10 ton na hektar.

Poiskati kupce

Naprava hektar velikega nasada stane od 1,5 do 2 milijona tolarjev, cena sadike je 100 tolarjev. Deržaničeva je izkoristila državno subvencijo za napravo takega na-

• Dobre šparglje lahko pripravimo le, če dobimo v lonec povsem sveže. Če so ob pripravi stari več kot tri dni, so nitnati in žilavi. Pripravljamo jih lahko na različne načine, pomembno pa je, da pred pripravo spodnji del pogankov olupimo in s tem odstranimo zunanjo vlaknato plast. Poznavalci priporočajo kuhanje v pokončnem položaju, in sicer v rahlo osoljeni vodi z dodatkom masla in ščepca sladkorja. Beluše kuhamo okrog 20 minut, zelene šparglje pa 10 do 15, odvisno od debeline pogankov. Pogankje lahko uživamo presne, pripravljamo pa jih na različne načine. Največkrat jih srečamo kot prilogo, vendar se da iz njih napraviti tudi juho, omleto, rižoto ali odlične predjede. Mladi pogankji so bogati z vitamini (A, B, C) in minerali (železo, fosfor, kalcij, mangan). Špargelj deluje kot blag diuretik in spodbuja delovanje ledvic in izločanje seča, lajša prebavo, pomaga pri delovanju jeter in zbuja tek. Vsebuje zelo malo ogljikovih hidratov, zato je odlična dietna hrana za sladkorne bolnike. Priporočajo ga tudi pri slabokrvnosti, kroničnem bronhitisu in po srčnih operacijah.

DRUGO LETO BODO REZALI BELUŠE - Pri Deržaničevih v Arnovem selu so lansko pomlad napravili nasad špargljev, naslednje leto pa bodo ljubiteljem le zelenjave ponudili prve šopke beluše. Liljana (na sliki sredi nasada) upa, da bo nova kultura prinesla kmetiji dodaten zaslužek. (Foto: B. D. G.)

sada, ki znaša 600 tisočakov za hektar nasada, poleg tega pa se je potegovala še za sredstva, ki jih občina namenja razvoju dopolnilnih dejavnosti na kmetiji in je uspela pridobiti 125 tisočakov.

„Naslednje leto bomo obirali le malo, samo 14 dni v nasadu, kjer so dveletne sadike. Menim, da se da s šparglji doseči soliden pridelek in v primerjavi z drugimi panogami v kmetijstvu tudi nekaj zaslužiti. Povprečen pridelek je 40 dkg beluše po sadiki, na enem hektarju se nabere okrog 80 kg dnevno, en obiralec pa na dan nabere kakih 5 kg. Na Primorskem dosegajo za kilogram prodanih beluše na njivi ceno 10 mark, grosistična cena pa je bila lani 600 tolarjev. Naš cilj je, da bi prodajali čim bližje, ker so tako beluši najboljši. To je zdaj edini nasad tu

okoli, poskusno sta manjša nasada še v Metliki in pri srednji kmetijski šoli v Novem mestu,“ je povedala.

Če bo šlo vse po sreči, bodo v Arnovem selu še dolgo rasli šparglji. Liljana že načrtuje nov nasad in si ogleduje primerne njive. Že naslednje leto bo njena družina nasadila še nove sadike, kako bo naprej, pa bo odvisno od prodaje. Zaveda se namreč, da bo treba potrošnike še seznaniti s šparglji, jih poučiti, kako se pripravljajo in jim povedati, kje in kdaj se dobijo. Obiskati bo treba okoliške gostilne in restavracije, reklamirati prodajo na domu. Če beluše ne bo mnogoče prodati „na njivi“, Deržaničevim ostane še tržnica v Ljubljani, kjer so že zdaj s svojimi pridelki stalni gosti.

BREDA DUŠIČ GORNIK

MODERNA TRGOVINA S POGREŠANIMI LJUDMI

Nove vrste suženjstva se širijo po globalni tržnici

Če mislite, da je suženjstvo izginilo v 19. stoletju, se motite. Vzemite Afričana Sebo, ki je zadnjih 14 let svojega mladega življenja prebil kot gospodinjka sužnja v Parizu. Ko jo je prejšnje poletje obiskal novinar časopisa The Guardian, mu je povedala svojo zgodbo:

„V Maliju me je vzgajala stara mama. Ko sem bila še majhno dekletce, je prišla k nam ženska, ki jo je moja družina dobro poznala. Vprašala je, ali me lahko vzame v Pariz, kjer naj bi bila varuška njenih otrok. Babici je obljubila, da me bo dala v šolo in da se bom naučila francosko. Toda ko sem prispela v Pariz, o šolanju ni bilo ne duha ne sluha. Vsak dan sem morala delati - čistila sem hišo, kuhala, skrbela za otroke in kopala ter hranila dojenčka. Delati sem začela pred sedmo zjutraj in končala okrog enajste zvečer. Gospa niso delali nič.“

Seba je postala sužnja, preden je dopolnila osem let. Tepli so jo, zaklepali in trpinčili. Ostala je neizobražena in brez stika z zunanjim svetom, razen v času, ko je morala v šolo in nazaj domov spremljati otroke svojih gospodarjev. Bolezni, težave z zobmi in celo puberteta so prišle in minile brez kakršnekoli zdravniške nege ali razumevanja. Ves njen svet je bil njeno delo.

Osvobodili so jo šele potem, ko ji je uspelo govoriti s sosedo. Ko je ta videla njene rane in brazgotine, je poklicala Francoski komite zoper moderno suženjstvo, ki je s pomočjo policije vdrl v hišo in dekle zaščitil. Zdravniški pregled je potrdil, da so jo mučili. Zdaj živi v rejniški družini.

Njena zgodba bi bila dovolj pretresljiva že, če bi bila edina, toda danes je v Parizu okrog 2000 hišnih sužnj. In te so le kapljica v morju 27 milijonov sužnjev, kolikor ocenjujejo, da jih je po vsem svetu. Suženjstvo se širi, ker so sužnji danes cenejši kot kdaj koli poprej. Zakaj?

Eksplozija prebivalstva in gospodarske spremembe po drugi svetovni vojni so veliko množico ljudi v deželah v razvoju pahnilo v gospodarsko ranljivost. Ti revni podeželski prireki na obrobjih velenosti so neizčrpna zaloga potencialnih sužnj. Seveda sama preobledenost in revščina ne vodita v suženjstvo, toda če sta policija in vlada pokvarjeni, če ne vsiljujejo zakonov zoper ugra-

bitev in suženjstvo, je žetev sužnjev nemotena in bogata.

Po vsej jugovzhodni Aziji, Indiji, Pakistanu, zahodni Afriki in Braziliji suženjstvo velikih razsežnosti temelji na pokvarjenosti in sokrivdi vlade in policije. Ko policija proda pravico do uporabe nasilja, hkrati izda dovoljenje za lov na sužnje. V neprijazni globalni ekonomiji so sužnji sinonom za dobiček, nasilje pa zagotavlja, da jih je vedno na pretek. Suženjstvo še nikoli ni bilo tako dobičkonosno, kot je danes. Vzemimo jeklo, ki je med najuspešnejšim brazilskim izvoznim blagom v Severno Ameriko in Evropo. Pridobivajo ga iz železove rude in s pomočjo oglja, ki ga kuhajo sužnji v brazilskih pragozdovih. Po vsej zahodni Braziliji izsekavajo gozdove in les predelujejo v oglje. V ogljarskih taborih, obdanih z bodečo žico, dela na tisoče sužnjev, ki so jih z obljubami o zaslužku privabili iz revnih velenostnih predmestij na vzhodu Brazilije.

Miguel, ki je bil delavec v enem od takih taborov, pripoveduje, kako se je nekega dne pri njih pojavil človek, ki je ponujal dobro plačano delo v zahodni Braziliji.

„Tovornjak je mimogrede napolnil z delavci,“ pravi Miguel. „Ko smo se med potjo ustavljali, da bi natakali gorivo, nas je spodbujal, naj gremo v restavracijo in jemo, kolikor nam pozeži srce, plačal pa da bo on. Ker smo bili vajeni lakote, si lahko mislite, kako smo jedli!“

Ko smo prispeli v Mato Grosso, so nas odpeljali več kot 80 km globoko v gozd. Taborišče je popolnoma osamljeno in do njega vodi ena sama cesta. Ko smo prišli tja, smo se znašli v strašljivih razmerah; še žival bi težko preživela. Taborišče je bilo obdano z bodečo žico in okrog njega so bili razvrščeni možje z orožjem. Tedaj nam je vodnik dejal: „Vsak od vas mi dolguje veliko denarja... za pot in vso hrano, ki ste jo na poti pojedli... zato nikar ne pomišljajte, da bi jo poskusili mahitati od tod.“

S suženjskim delom ima vodja taborišča več kot stodontni dobiček. Lastniki zemljišč delajo še večjega in v Braziliji so mnogi lastniki severnoameriške in evropske multinacionalne družbe. Jeklane zato dobivajo cenene surovine. Mi, kupci po vsem svetu, pa po zaslugi suženjskega dela kupujemo poceni izdelke iz jekla.

Leta 1850 je povprečen suženj v Mississippiju, preračunano v današnji denar, stal okrog 60000 dolarjev, lastniku pa je na leto prinašal 5-odstotni dobiček. Bil je lastnina, s katero je bilo treba ravnati skrbno, naložba, ki je lahko pomenila dolga leta pridnega dela. To je predpostavljalo trajen odnos med njim in lastnikom ter določeno nogo. Danes sužnji ni vreden, da bi ga obdržali dlje, kot je nujno potrebno. Ob tako brutalnih spremembah so naše predstave o suženjstvu na mah zastarele.

Dandanes rasa nima veliko opraviti s suženjstvom. Sužnje izbirajo glede na njihovo ranljivost, ne po barvi kože; prav zato so najbolj ogrožene ženske in otroci. Današnje suženjstvo nima nobene zveze z legalnim lastništvom določene osebe, pač pa gre za popoln nadzor nad njo - s pomočjo nasilja - zaradi gospodarske izkoriščenja. V globalnem gospodarstvu je suženjstvo postalo sestavina proizvodnega procesa.

Stroškovno nizko in sila dobičkonosno današnje suženjstvo se z globalizacijo neverjetno hitro razvija in vlade mu niso kos. Inspektorji Združenih narodov, ki nadzorujejo oboroževanje, npr. preiščejo Irak, in če jih tja ne pustijo, dobijo podporo vojaških sil. Toda kje so moštva Združenih narodov, ki odkrivajo suženjstvo? Ameriška Agencija za preprečevanje trgovine z mamili za svoj boj porabi na milijarde dolarjev, trgovanje z ljudmi pa je deležno le neznatne pozornosti. Sedanja pravila Svetovne trgovinske organizacije ne predvidevajo sankcij zoper države, ki izvažajo blago, pridobljeno s suženjskim delom.

Novo suženjstvo je močan opomin, da svobodno trgovanje, ki prodira v globalno gospodarstvo, s seboj ne prinaša demokracije, spoštovanja človekovih pravic ali boljših življenjskih razmer. Ali sploh lahko razumemo, da sta v pločevini avtomobila, s katerim se vozimo, morda tudi znoj in kri anonimnega brazilskega ogljarskega sužnja? Smo pripravljeni sprejeti dejstvo, da živimo v svetu sužnjev in si prav zaradi globalne trgovine tudi sami prisvajamo koristi njihovega dela? Mar besedna zveza globalna vas ne pomeni, da smo vsi prebivalci Zemlje sovaščani? Ko gre za tako umazane reči, Zemljani krepko zatiskamo obe očesi.

JANEZ PENCA (Vir: The Guardian)

HUMANITARNA AKCIJA

Za transportni voziček za Dona Maliča

„Vsako leto se v Sloveniji rodi za celo šolo prizadetih otrok. Še dvakrat toliko jih hudo zbolijo ali se jih ponesreči. Postanejo življenjsko odvisni od invalidskih in drugih pripomočkov. Njihovih potreb pa je veliko več, kot je možnosti v finančnih vrečah države,“ pravi v Zavodu za humanitarne dejavnosti Vid, kjer so v zadnjih letih z zbiranjem denarja pomagali že številnim, predvsem socialno šibkim družinam, ki imajo telesno ali duševno prizadetega otroka bodisi od rojstva ali pa po hudi prometni nesreči. Skupaj s starši se borijo, da nesreča ali bolezen ne bi ustavila otrokovega razvoja. S pomočjo pripomočkov otroci lahko nadaljujejo šolanje in so v stiku z vrstniki, z njimi pa razbremenijo tudi starše.

Za razliko od drugih podobnih društev je kranjski humanitarni zavod Vid organizacija, ki ni omejena le na pomoč pri določeni vrsti obolenja oz. prizadetosti, prav tako njihov krog delovanja ni le ozko krajevno omejen, ampak pomagajo pomoči potrebnim otrokom po celi Sloveniji. Lani so imeli več kot dvajset večjih akcij zbiranja denarja za nakup različnih invalidskih pripomočkov, nekaj akcij so uspešno končali že tudi letos, pravkar končuje akcijo, v katero se je spomladi vključil tudi Dolenjski list, za nakup računalnika - komunikatorja za 12-letno Suzano Brčnjo iz Črnomlja. Te dni pa začnejo novo humanitarno akcijo za nakup transportnega vozička za 12-letnega Dona Maliča iz Novega mesta.

Don Malič ima že od rojstva cerebralno paralizo s hudimi motoričnimi okvarami in je zaradi tega vezan na invalidski voziček. Vključen je v dnevno varstvo v Osnovni šoli s prilagojenim programom Dragotin Kette v Novem mestu, kjer ima svoj običajni invalidski voziček, za pre-

voz domov in za sprehode pa bi nujno potreboval transportni voziček, ki pa ga mama Saša, ki je samohranilka, sama ne zmore kupiti. Po novem namreč zavarovalnica stroškov za dodatni transportni voziček ne povrne več, zato se je Maličeva po nasvetu dr. Hermine Damjan s Soče za pomoč obrnila na Humanitarni zavod Vid. „Prošnjo sem napisala, ker nisem videla nobene druge možnosti, Don pa bi voziček nujno potreboval. Nerada prosim, vendar ga sama ne zmorem kupiti,“ je povedala mama Saša. Poleg Dona ima še hčerko Dolores, ki obiskuje novo-meško gimnazijo in ji zelo veliko pomaga pri skrbi za brata. Toda Don je vse večji in težji in mama ter hči ga vse težje prenašata, transportni voziček, ki je zložitljiv, pa jima bi to delo olajšalo.

Potem ko je mama Saša že v porodnišnici zvedela, da z njenim sinom ni vse v redu, je veliko prejkala. Ko je prišla domov, pa se je skupaj z njim začela boriti, da je kaj pojedel in že pri majhnem spoznanju, da njen Don veliko razume, žal pa tega ne more povedati. Največ ji je lahko povedal in pokazal z ustnicami. Po podaljšani porodniški je bilo treba za Dona najti varstvo, saj je morala v službo. Da so še dobri ljudje na svetu, je Saša skusila že takrat, ko se ji je za varovanje otroka ponudila gospa Ida Žitnik, ki je bila tudi sama invalidka. Dona je čevala do drugega leta in pol. Potem je bil preko vrta vključen v družinsko varstvo pri Darinki Rončević, kjer se je prav tako kot pri gospe ldi zelo dobro počutil. Čeprav je imela Saša pravico do 4-urnega delovnika do Donovega tretjega leta starosti, je ob njegovem sprejetju v družinsko varstvo začela delati polni delovni čas, predvsem zaradi premajhnega zaslužka.

Ko je bil Don prevelik za vrtec, je moral v zavod v Vipavo, saj v Novem mestu ni poskrbljeno za varstvo otrok s cerebralno paralizo. Takrat pa se je začelo strašno mučno obdobje za domače in za Dona, saj ni dobje za domače in za Dona, saj ni prenesel ločitve od domačih. Trepala je mama in njegova sestra, trpel je Don. To je bilo za Maličeve zelo dolgo leto. Po enem letu jim je s pomočjo socialne delavke z novo-meškega centra za socialno delo Estere Dvornik Dona uspelo vključiti v dnevno varstvo na OS Dragotin Kette. Tam se Don dobro počuti, čeprav to zanj ni najprimernejše varstvo, saj je edini s tovrstno razvojno motnjo v oddelku, vendar so Maličevi zadovoljni, da ga imajo lahko doma. V jeseni so pri VDC-ju odprli oddelke za dnevno varstvo za otroke s težjo motnjo v razvoju, ki spada pod Center za usposabljanje in varstvo Ig. Maličevi upajo, da bodo kmalu odprli še en oddelke, kamor naj bi bil sprejet tudi Don.

Ko smo bili pri Maličevih na obisku, je Don najprej sramežljivo skril svoj pogled, kasneje pa prijazno poslušal in pokazal, da je zelo priden in prijeten fant. Mama ga je zelo pohvalila, povedala pa je še, da je tudi zelo odkrit fant, saj kadar mu kaj ni prav, to takoj pokaže. Zanimivo je, da se zelo dobro razume z vo je, da se zelo dobro razume z otroki iz bloka in okolice in da ga imajo vsi zelo radi. „Ti otroci bodo prav gotovo imeli drugačen odnos do invalidov, kot ga imajo nekateri ljudi danes,“ je povedala Saša, ki jo najbolj zabolijo prezirljivi pogledi in opazke brezčutnih ljudi.

Še sreča, da je na svetu veliko dobrih ljudi, ki ljudem v stiski radi pomagajo. Na pomoč dobrih ljudi upajo tudi Maličevi. Donova mama namreč še vedno odplačuje stanovanje v bloku, pred kratkim pa je morala zamenjati tudi avto, da lah-

DONU JE NAJLEPŠE DOMA - Zelo je navezan na mamo in sestro, ki pa sta tisto leto, ko je bil v zavodu v Vipavi, prav tako močno trpeli kot on. Na fotografiji je zadovoljen Don s svojo mamo. (Foto: J. D.)

• V humanitarne akcije zbiranja denarja za Donov transportni voziček se vključuje tudi Dolenjski list. Vsi, ki bi Donu in njegovi mami radi pomagali, lahko denar nakazajo na žiro račun zavoda VID št. 51500-603-33738, s pripisom Voziček za Dona. Transportni voziček stane okrog 300 tisoč tolarjev. O poteku akcije bo Dolenjski list sproti poročal. Donova mama pa se vsem dobrim ljudem že vnaprej zahvaljuje.

ko z njim prevaža Dona, seveda tudi s pomočjo kreditov. V službi je na novomeški policijski postaji, kjer dela kot administratorka. Čeprav njena plača ni velika, pa pravi, da bi njo lahko skrbela za oba otroke, če bi bil Don zdrav.

J. DORNJ

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridružuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 15.VII

SLOVENIJA 1

7.40-1.40 Teletekst
8.00 Vremenska panorama
9.00 Srebrnogrivi konjič, risanka
9.30 V telovadnici, nadalj.
10.25 Tedenski izbor
Zgodbe iz školjke
10.55 Otroška oddaja
11.05 Boj za obstanek, angl. serija, 9/12
11.55 Druženje in praznovanje, serija, 10/10
12.25 Po sleh ritma, serija, 2/6
13.00 Poročila
13.25 Tedenski izbor
Po klubokom
14.15 Intervju
15.05 Delo na črno z gospo Deso
16.05 Nenadoma Susan, naniz.
16.30 Slovenski utrinki
17.00 Enajsta šola
17.35 Moj prijatelj Piki Jakob, 3/7
18.00 Obzornik
18.10 Spoznavajmo, amer. serija, 3/8
19.15 Risanka
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.05 Teknik
21.00 Leteči cirkus Montyja Pythona, angl. hum. serija
21.30 Turistična oddaja
22.00 Odmevi, kultura, šport
22.50 Gibljive slike
23.20 Brane Rončel izza odra

SLOVENIJA 2

9.00 Vremenska panorama - 10.05 Tedenski izbor: Videoring; 10.30 Wildbach, nem. naniz., 7/13; 11.20 Ekstremne avanture; 11.45 Filmski triki; 12.10 Ščuke pa ni, ščuke pa ne, TV nadalj.; 13.05 Svet poroč - 13.35 Euronews - 14.50 Risanka - 15.15 Kolesarska dirka po Franciji - 17.30 Po Sloveniji - 18.05 Doktor Finlay, škot. naniz. - 19.00 Kolo sreče - 19.30 Videoring - 20.00 MMS, nova scena - 21.05 Ekstremne avanture - 21.30 Filmski triki - 22.00 Poseben pogled, film - 23.50 Sovražnikov soražnik, šved. nadalj., 5/8 - 0.40 Alica, evrop. kult. mag.

KANAL A

7.30 Risanka - 8.00 Mork in Mindy, naniz. - 8.30 Bradyjevi, hum. naniz. - 9.00 Oče Dowling, naniz. - 10.00 Kraljica src, ponov. - 11.00 Nemogoče, nadalj. - 12.00 Odklop - 13.30 Oprah show - 14.30 Družinske zadeve, naniz. - 15.00 Sinovi in hčere, nadalj. - 16.00 Oprah show - 17.00 Kraljica src, nadalj. - 18.00 Korak za korakom, naniz. - 18.30 Ne mi težiti, naniz. - 19.00 Sam svoj mojster - 19.30 Zmenkarje - 20.00 Film po izbiri gledalcev - 22.15 Projekt dojenček, film - 0.10 Petek trinajstega, naniz. - 1.00 Nemogoče, naniz.

VAŠ KANAL

13.40 Videostrani - 17.30 Risanka - 18.15 Iz produkcije LTV - 18.30 Rezerviran čas - 19.00 Novice - 19.15 Tedenski kulturni pregled - 19.30 24 ur - 20.00 Kontaktna oddaja - 20.40 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.15 Tedenski kulturni pregled - 21.25 Litjski mozaik - 21.45 Ta študentska, 2. oddaja

HTV 1

8.20 Tv spored - 8.30 Dobro jutro, Hrvaška - 10.30 Poročila - 10.40 Kraljestvo divjine - 11.30 Mladostniške izpovedi - 12.00 Poročila - 12.35 Obala sončnega zahoda (serija) - 13.25 Ubogo bogato dekle (serija) - 14.10 Poročila - 15.15 Turistični magazin - 16.15 Prof. Poopsnagle (serija) - 17.10 Poročila - 17.25 Ivanhoe (serija) - 18.15 Zlati otok (dok. oddaja) - 18.50 Kolo sreče - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Bujeslovna bogastva (dok. serija) - 21.10 Izziv, kviz - 21.45 Opazovalnica - 22.15 Vohuni (franc. film) - 0.20 Pet minut neznosti (drama)

HTV 2

15.00 TV koledar - 15.15 Zabava z Dikom in Jane (film) - 17.10 Svet odkritij (dok. serija) - 18.05 Hugo, tv igrca - 18.35 Prijatelji (hum. serija) - 19.00 Hrvaška danes - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Kviz - 20.25 Čarovnija (serija) - 21.20 Popolna tujca (serija) - 21.50 Dosjeji X (serija) - 22.35 Obalna straža (serija)

PETEK, 16.VII.

SLOVENIJA 1

7.40-0.25 Teletekst
8.00 Vremenska panorama
9.00 Srebrnogrivi konjič, risanka
9.30 Tedenski izbor
Moj prijatelj Piki Jakob, 3/7
9.50 V telovadnici, nadalj.
10.15 Risanka
10.20 Na sončni vročini, drama, 2/3
12.05 Spoznavajmo..., dok. serija, 3/8
13.00 Poročila
14.40 Tedenski izbor
Gibljive slike
15.10 Po domače
16.00 25. mednarodni mladinski festival v Celju
16.30 Mostovi
17.00 Rečiči grafit
18.00 Obzornik
18.15 Risanka
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.00 Zrcalo tedna
20.15 Petka
20.30 Caroline v vlemestu, amer. naniz., 1/25
20.50 Odmevi, kultura, šport
21.00 Polnočni klub
21.00 Camerata Slovenies na gradu Dobrovo

SLOVENIJA 2

9.00 Vremenska panorama - 10.05 Tedenski izbor: Videoring; 10.30 Doktor Finlay, škot. naniz.; 11.20 Euronews; 12.15 Ekstremne avanture; 12.40 Filmski triki; 13.05 Camila, kanad. angl. film; 14.40 Alica, evrop. kult. mag. - 15.10 Kolesarska dirka po Franciji - 15.55 Košarka - 17.30 Po Sloveniji - 18.05 Popolna tujca, naniz. - 18.30 Simpsonovi - 19.00 Kolo sreče - 19.30 Videoring - 20.00 Danes in nikoli več - 20.05 Pustolovščina Okavago, franc. dok. serija - 21.00 Nebeška bitja, novozeland. film - 22.40 Red in zakonitost, amer. naniz., 7/22 - 23.25 Koda 10-07, kan. nadalj., 5/8

KANAL A

7.30 Risanka - 8.00 Mork in Mindy, naniz. - 8.30 Bradyjevi, hum. naniz. - 9.00 Oče Dowling, naniz. - 10.00 Kraljica src, ponov. - 11.00 Nemogoče, nadalj. - 12.00 Atlantis - 13.30 Oprah show, ponov. - 14.30 Družinske zadeve, naniz. - 15.00 Sinovi in hčere, nadalj. - 16.00 Oprah show - 16.50 Bravo, Maestro - 17.00 Kraljica src, nadalj. - 18.00 Korak za korakom, naniz. - 18.30 Ne mi težiti, naniz. - 19.00 Sam svoj mojster, naniz. - 19.30 Skrita kamera - 20.00 Posojilka smrti, film - 21.40 Kvantni skok, naniz. - 22.40 Airwolf, naniz. - 23.30 Petek trinajstega, naniz. - 0.20 Nemogoče, naniz. - 1.20 Dannyjeve zvezde

VAŠ KANAL

13.40 Videostrani - 17.00 Videotop - 17.50 Adrenalin za vsak dan - 18.20 Kmetijski razgledi - 18.40 Kulturni pregled - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Videoboom 40 - 21.00 Novice - 21.15 Rezerviran čas - 21.30 Video Millennium, 1. oddaja

HTV 1

8.20 Tv spored - 8.25 Poročila - 8.30 Dobro jutro - 10.40 Kraljestvo divjine - 11.30 Mladostniške izpovedi - 12.00 Poročila - 12.35 Obala sončnega zahoda (serija) - 13.25 Ubogo bogato dekle (serija) - 14.15 Veliki svetovni pisatelji - 15.15 Živa resnica - 16.15 Ferris Bueller (serija) - 17.10 Poročila - 17.30 Ivanhoe (serija) - 18.15 Ne daj se, Floki (serija) - 18.50 Kolo sreče - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Velo misto (drama) - 21.45 Foxov filmski večer - 23.35 Opazovalnica - 0.00 Nočna straža: Roseanne show (serija); J.A.G. (serija); Sedmi element; E.T.W. (film)

HTV 2

15.10 Tv spored - 15.30 Film - 17.15 Svet odkritij - 18.05 Hugo, tv igrca - 18.35 Prijatelji (serija) - 19.00 Hrvaška danes - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Kviz - 20.30 Zakon v L.A. (serija) - 21.20 Lepa naša

SOBOTA, 17.VII.

SLOVENIJA 1

7.05-3.00 Teletekst
8.00 Zgodbe iz školjke
8.30 Cofko cof, ris. naniz.
8.55 Pod klubokom
9.55 Poslednji dinovaver, 2/27
10.20 Coprnica Zofka, sloven. film
11.40 Caroline v vlemestu, amer. naniz.
12.00 Teknik
13.00 Poročila
13.15 Tedenski izbor
Turistična oddaja
13.30 Prislunhimo tišini
14.00 Petka
15.15 Splendor, italij. film
17.00 Pomp
18.00 Obzornik
18.10 Na vrtu
18.35 Ozare
18.40 Svet čudes, avstral. serija, 12/13
19.15 Risanka
19.30 Dnevnik, vreme, šport
19.55 Utrip
20.15 Kdo je na vrsti, amer. humor. serija
21.00 22. festival MMS 99, prenos
22.40 Obiskali smo..., franc. dok. serija, 1/12
23.30 Poročila, šport
23.50 MMS 99, razglasitev
0.20 Življenje z Rogerjem, amer. naniz., 16/20
0.40 Innocence, kanad. nadalj., 1/4
1.30 Poison Ivy I., amer. film

SLOVENIJA 2

8.45 Videoring - 9.10 Črni in beli, šved. nadalj., 3/6 - 9.40 Učitelj, franc. nadalj., 3/18 - 10.25 Igre brez meja - 11.45 Davov svet, amer. naniz. - 12.10 Pearl, amer. naniz. - 13.00 Euronews - 15.05 Kolesarska dirka po Franciji - 17.25 Teniški magazin - 17.55 Košarka - 19.30 Videoring - 20.00 Noro zaljubljeni, amer. naniz. - 20.25 Hišni svetnik, amer. film - 22.20 Cik cak - 22.50 Sobotna noč - 0.50 Srdljivo, avstral. naniz., 12/12

KANAL A

8.00 Risanka - 9.30 Družinske zadeve, naniz. - 10.00 Nora hiša, naniz. - 10.30 Očka major, naniz. - 11.00 Charles je glavni - 11.30 Brooklynski most, naniz. - 12.00 Zmenkarje - 12.30 Bravo, Maestro - 13.00 Pot v raj, naniz. - 14.00 Sneguljica in sedem palčkov, film - 16.00 za vrati palače, film - 18.00 Odklop - 19.00 Lovec, naniz. - 20.00 Zmenkarje - 20.30 Resnični svet, naniz. - 21.00 Mreža, naniz. - 22.00 Razgaljena resnica, film - 23.40 Čestni bojevniki, naniz. - 0.40 Atlantis

VAŠ KANAL

13.40 Videostrani - 16.50 Videoboom 40 - 17.45 Kako biti zdrav in zmagovati - 18.20 Video Millennium, 1. oddaja - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Iz produkcije LTV - 20.30 Za uho in oko - 20.45 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.15 Od sobote do sobote - 21.30 Videotop

HTV 1

8.40 Tv spored - 8.55 Poročila - 9.00 Power Rangers (serija) - 9.25 Ulica Sezam (serija) - 10.25 Otroški festival - 12.00 Poročila - 12.20 Hrvaška spominska knjiga - 12.35 Ekhaja (se-

rija) - 13.15 Roseanne show - 14.50 Film - 16.30 Informacijski mozaik - 19.10 V začetku je bila Beseda - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Drama - 21.30 Jacknife (film) - 23.15 Opazovalnica - 23.40 Nočna straža: Iskanje gospe Butterfly (film); Končni udarec (film)

HTV 2

14.05 Tv koledar - 13.30 Črno-belo v barvi - 15.00 Sodobnik: Edo Murtić - 16.00 Glasbena oddaja - 16.30 Na zmajevi poti (film) - 18.20 Hišni prijatelji - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.10 Dok. serija - 21.05 Posnetek koncerta - 22.10 Svet zabave - 22.40 Gospodarija časa (dok. serija) - 23.30 Pearl (hum. serija)

NEDELJA, 18.VII.

SLOVENIJA 1

7.05-1.05 Teletekst
8.00 Živ žav
Živahni svet iz zgodb Richarda Scaryja
8.25 Risanka
9.10 Telerime
9.15 Pika Nogavička, šved. naniz.
9.50 Ozare
9.55 Nedeljska maša
11.00 Povodni raziskovalec, dok. serija
11.30 Obzorja duha
12.00 Ljudje in zemlja
13.00 Poročila
13.10 4 x 4
13.40 Tedenski izbor
Kdo je na vrsti, amer. humor. serija
14.05 22. festival MMS 99
15.30 Leteči cirkus Montyja Pythona, hum. serija

16.00 Dopolnilni program
16.30 Ljudje poleg nas
17.00 Po domače
18.00 Obzornik
18.10 Alpe-Donava-Jadran
18.40 Po sleh ritma, angl. glasb. serija
19.15 Risanka
19.20 Zrebanje lota
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.00 Delo na črno z gospo Deso
21.00 Nenadoma Susan, amer. naniz.
21.30 Očetje in sinovi
22.25 Poročila, šport
22.45 Večer z Marlene Dietrich, angl. glas. oddaja
23.35 Po sleh ritma, angl. glas. oddaja

SLOVENIJA 2

8.00 Vremenska panorama - 9.00 Videoring - 9.30 Emily z mesečeve domačije, kan. naniz., 4/13 - 10.20 Davov svet, naniz. - 10.45 Murphy Brown, amer. naniz. - 11.10 Cik cak - 11.40 Pripravljeni, oddaja o slovenski vojski - 12.25 Motociklizem VN Nemčije - 13.55 Motokros - 16.55 Euronews - 18.40 Odprt prvenstvo Slovenije v golfu - 19.10 EP mladincev v kajakih in kanujih - 19.30 Videoring - 20.00 Moli Flanders, angl. nadalj., 1/4 - 20.55 Nacisti: Svarilo iz zgodovine, dok. serija, 5/6 - 21.50 Šport v nedeljo - 22.20 Nebeška bitja, novozeland. film

KANAL A

8.00 Risanka - 9.30 Družinske zadeve - 10.00 Nora hiša, naniz. - 10.30 Očka major, naniz. - 11.00 Charles je glavni - 11.30 Brooklynski most, hum. naniz. - 12.00 Prijatelj v krilu, naniz. - 12.30 Stilski izziv - 13.00 Pot v raj, naniz. - 14.00 Stara čudaka, film - 15.50 Klik: Pravadari, hum. naniz.; Katie Joplin; Atlantis: Polno na poročila, hum. naniz. - 19.00 Kung fu, naniz. - 20.00 Apollo 11, film - 21.40 Stilski izziv - 22.15 Prepovedani spomini, film - 0.00 Nezdoljni oddelek, naniz.

VAŠ KANAL

13.40 Videostrani - 17.00 Posnetek dogodka - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Kako biti zdrav in zmagovati - 20.30 Smo dobri gospodarji? - 20.45 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.15 Od sobote do sobote - 21.30 Kmetijski razgledi

PONEDELJEK, 19.VII.

SLOVENIJA 1

7.40-1.20 Teletekst
8.00 Vremenska panorama
9.00 Tedenski izbor
Risanki
9.25 V telovadnici, braz. nadalj.
10.20 Raziskovalec, dok. serija, 5/13
11.10 Na vrtu
11.35 Svet čudes, dok. serija, 12/13

NAGRADE V NOVO MESTO IN LJUBLJANO

Žreb je izmed reševalcev 26. nagradne križanke izbral Mileno Kumer in Blaža Brulca iz Novega mesta ter Andreja Uhana iz Ljubljane. Kumerjevi je pripadla denarna nagrada, Brulc in Uhan pa bosta za nagrado prejela knjigo. Nagrajencem čestitamo.

Rešite današnjo križanko in jo pošljite najkasneje do 26. julija na naslov: Dolenjski list, Glavni trg 24, p.p. 212, 8001 Novo mesto, s pripisom "križanka 28". Ovojnik brez poštne znamke lahko oddate v nabiralnik pri vходу v stavbo uredništva v Novem mestu.

REŠITEV 26. KRIŽANKE

Pravilna rešitev 26. nagradne križanke se, brano v vodoravnih vrsticah, glasi: SARAVAK, OPIRALO, SOLITER, DESA MUCK, OST, AS, STANKO, NIKA, VANDALI, RN, ANAA, ARARAT, RAN, STATIKA, ORALO, DAMAR, GOSAK, ARARA.

2.05 Alpe-Donava-Jadran
2.30 Utrip
12.45 Zrcalo tedna
13.00 Poročila
13.15 Coprnica Zofka, slov. film
14.50 Tedenski izbor
4 x 4
15.20 Polnočni klub
16.30 Dober dan, Koroška
17.00 Radovedni Taček
17.20 Pika Nogavička, šved. naniz.
18.00 Obzornik
18.10 Človeško telo, dok. serija, 2/8
19.00 Zrebanje 3 x 3 plus 6
19.15 Risanka
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.05 Gozdarska hiša Falkenau, nem. naniz., 7/26
21.00 Dosje
22.00 Odmevi, kultura, šport
22.45 Inspektor Morse, angl. film

SLOVENIJA 2

9.00 Vremenska panorama - 10.00 Tedenski izbor: Sobotna noč; 12.00 Popolna tujca, naniz.; 12.25 Simpsonovi; 12.50 Pustolovščina Okavago, franc. dok. serija; 13.45 Nacisti - svarilo zgodovine, dok. serija - 16.10 V dobrem in slabem, angl. film - 17.00 Po Sloveniji - 17.30 Pripravljeni, oddaja o slov. vojski - 18.05 Snežna reka, naniz. 2/26 - 19.00 Ljubimkanja in nogomet, angl. nadalj., 3/6 - 20.00 Gospodarska panorama - 21.00 Studio City - 22.20 Noč z Dickom, naniz. - 22.55 Brane Rončel izza odra

KANAL A

7.30 Risanka - 8.00 Mork in Mindy, naniz. - 8.30 Bradyjevi, naniz. - 9.00 Oče Dowling - 10.00 Kraljica src, nadalj. - 11.00 Nemogoče, naniz. - 12.00 Dannyjeve zvezde - 13.30 Oprah show - 14.30 Družinske zadeve, naniz. - 15.00 Sinovi in hčere, nadalj. - 16.00 Oprah show - 17.00 Kraljica src, nadalj. - 18.00 Korak za korakom, naniz. - 18.30 Ne mi težiti, naniz. - 19.00 Sam svoj mojster, naniz. - 19.30 Skrita kamera - 20.00 Življenske zgodbe, film - 21.40 Kupid, nadalj. - 22.30 Petek trinajstega, naniz. - 23.30 Nemogoče, naniz. - 0.20 Dannyjeve zvezde

VAŠ KANAL

13.40 Videostrani - 17.00 Posnetek prireditve - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Klasika avtomobilizma - 20.25 Šport - 20.45 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.20 Potujete z nami - 21.50 Brez šminke

TOREK, 20.VII.

SLOVENIJA 1

7.40-1.55 Teletekst
8.00 Vremenska panorama
9.00 Tedenski izbor
Risanka
9.35 Radovedni Taček
9.55 Waynove dogodivščine, naniz., 7/26
10.20 Otroška oddaja
10.50 Človeško telo, dok. serija, 3/8
11.40 Ljudje poleg nas
12.10 Gozdarska hiša Falkenau, naniz., 7/26
13.00 Poročila
13.15 Vremenska panorama
14.25 Tedenski izbor
Dosje
15.15 Inspektor Morse, angl. film
17.00 V znamenju dvojčkov, lut. naniz., 3/13
17.25 Azil, norv. nadalj., 3/14
18.00 Obzornik
18.10 Frostovo stoletje, amer. dok. serija, 5/13
19.15 Risanka
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.05 Župnik za deset tednov, naniz., 18/20
21.00 TV konferenca
22.00 Odmevi, šport
22.50 Na sončni vročini, angl. drama, 3/3
0.35 Paleta, dok. naniz., 2/7

SLOVENIJA 2

9.00 Vremenska panorama - 10.05 Tedenski izbor: Videoring; 10.30 Snežna reka, naniz.; 11.20 Gospodarska panorama; 12.15 Studio City; 13.45 Ljubimkanja in nogomet, angl. nadalj., 3/6 - 15.45 Kino Splendor, ital. film - 17.30 Po Sloveniji - 18.05 Saint Tropez, nadalj., 17/26 - 19.00 Lingo - 19.30 Videoring - 20.00 Kolesarska dirka po Franciji - 21.00 Območje smrti, amer. dok. oddaja - 22.00 Tretja ženska, hrv. film - 23.45 Svet poroč - 0.15 Murphy Brown, naniz.

KANAL A

7.30 Risanka - 8.00 Mork in Mindy, naniz. - 8.30 Bradyjevi, naniz. - 9.00 Oče Dowling, naniz. - 10.00 Kraljica src, nadalj. - 11.00 Nemogoče, naniz. - 12.00 Atlantis - 13.30 Oprah show - 14.30 Družinske zadeve, naniz. - 15.00 Sinovi in hčere, nadalj. - 16.00 Oprah show - 17.00 Kraljica src, nadalj. - 18.00 Korak za korakom - 18.30 Ne mi težiti, naniz. - 19.00 Sam svoj mojster - 19.30 Zmenkarje - 20.00 Odklop - 21.00 Povračilo, film - 22.50 Petek trinajstega, naniz. - 23.50 Nemogoče, naniz.

VAŠ KANAL

13.40 Videostrani - 17.30 Risanka - 18.15 Šport - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Dežela senc 1. del, film - 21.30 Novice - 21.45 Rezerviran čas

SREDA, 21.VII.

SLOVENIJA 1

7.40-0.40 Teletekst
8.00 Vremenska panorama
9.00 Tedenski izbor
Risanka
9.30 V znamenju dvojčkov, lut. naniz., 3/13
9.55 Azil, norv. nadalj., 3/14
10.20 Frostovo stoletje, serija, 5/13
11.10 Omizje
12.05 Župnik za deset tednov, naniz., 18/20
13.00 Poročila
14.15 Tedenski izbor
Ljudje in zemlja
15.05 Paleta, dok. naniz., 2/7
15.35 Pomp
16.30 Obzorje duha
17.00 Pod klubokom
18.00 Obzornik
18.10 Boj za obstanek, angl. serija, 10/12
19.10 Risanka
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.05 Sedmi pečat, film
22.00 Odmevi, kultura, šport
22.55 Grafika 1999
23.25 Koncert za violino in orkester v D-duru

SLOVENIJA 2

9.00 Vremenska panorama - 10.05 Tedenski izbor: Videoring; 10.30 Saint Tropez, franc. nadalj., 16/26; 11.20 Območje smrti, dok. oddaja - 12.10 Euronews - 13.00 Danton, polj.-frnc. film - 15.15 Kolesarska dirka po Franciji - 17.25 Šport - 18.05 Wildbach, naniz. - 19.00 Kolo sreče - 19.30 Videoring - 20.00 Atletski miting - 22.00 Punkovski odvnetnik, nizozem. film

KANAL A

7.30 Risanka - 8.00 Mork in Mindy - 8.30 Bradyjevi, naniz. - 9.00 Oče Dowling, naniz. - 10.00 Kraljica src, nadalj. - 11.00 Nemogoče, naniz. - 12.00 Dannyjeve zvezde - 13.30 Oprah show - 14.30 Družinske zadeve, naniz. - 15.00 Sinovi in hčere, nadalj. - 16.00 Oprah show - 17.00 Kraljica src, nadalj. - 18.00 Korak za korakom - 18.30 Ne mi težiti, naniz. - 19.00 Sam svoj mojster, naniz. - 19.30 Skrita kamera - 20.00 Angeli na igrišču, film - 21.30 Sever in jug, nadalj. - 22.30 Petek trinajstega, naniz. - 23.30 Nemogoče, naniz. - 0.20 Danyjeve zvezde

VAŠ KANAL

13.40 Videostrani - 17.30 Dežela senc, ponov. film - 18.25 Smo dobri gospodarji? - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Potujete z nami - 20.35 Ta je študentska - 21.00 Novice - 21.15 Rezerviran čas - 21.45 Adrenalin za vsak dan

TELEVIZIJA NOVO MESTO

vaš kanal

s Trdinovega vrha na kanalu 41

RADIO BREŽICE

na 88,9 in 95,9 MHz

RADIO MAX

88,9 FM

87,6 FM

Štefan Slak

V sredo, 7. julija, smo se poslovili od Štefana Slaka iz Dečje vasi. Pred 77 leti se je rodil v kmečki družini, od devetih otrok sta živi še dve sestri. Kot 17-letni fant se je odpravil v partizane. Od marca 1943 je bil aktivist, od januarja 1944 dalje v operativnih enotah. Kot partizan je bil na Komandi mesta Ilirska Bistrica, nato v brigadi Vojske državne varnosti in nazadnje v I. proletarski brigadi.

Po osvoboditvi je bil do leta 1951 pri Narodni milici, nato se

je vrnil domov na kmetijo. Zaradi slabih socialnih razmer se je zaposlil na ljubljanski železnici in tam ostal do upokojitve.

Leta 1950 se je poročil z Olgo Anžiček z Gomile. V Dečji vasi sta si ustvarila družino, na katero je bil zelo ponosen.

Dolgo je sodeloval pri družbeni, politični in komunalni ureditvi KS Dolenja Nemška vas in okoliša. Več kot 10 let je bil predsednik KS, odbora ZB NOV Dol. Nemška vas in član Občinskega odbora ZB Trebnje. Bil je zvest tradicijam NOB, ki jih je prenašal na mlajše rodove, za kar je prejel odlikovanja in priznanja.

REZKA MAJER

Andrej Žvab

V nedeljo, 4. julija, smo se na črnomaljskem pokopališču v Vojni vasi poslovili od nadvse spoštovanega člana Prostovoljnega gasilskega društva Črnomelj Andreja Žvaba. Pokojni Andrej se je rodil 4. decembra 1951 kot tretji od osmih otrok znane Žvabove družine iz Dolenje vasi pri Črnomlju. Kljub spoznanju, da bo moral prevzeti očetovo kmetijo, je po osnovni šoli nadaljeval s šolanjem ter se zaposlil v takratnem Beltu. Z gasilstvom se je začel ukvarjati leta 1972. Kmalu je opravil

izpit za gasilca, nato se za gasilskega častnika, za tehničnega reševalca, za delo z nevarnimi snovmi ter za vodjo enot. Ves čas je bil v prvi operativni desetini. Njegovo odločnost in usposobljenost je opazil tudi črnomaljski župan, ki ga je leta 1997 imenoval za poveljnika občinskega štaba Civilne zaščite občine Črnomelj.

Ob vsem tem pa je Andrej pozabil nase in na svoje zdravje. Gasilstvu in civilni zaščiti je ostal zvest vse do takrat, dokler ga ni na posteljo priklenila bolezen. Za vse, kar je storil, se mu v imenu vseh, s katerimi se je družil, najlepše zahvaljujemo.

STONE PLANINC
v imenu gasilcev in OŠCZ

POGREBNE IN POKOPALIŠKE STORITVE

Leopold Oklešen

K Roku 26, Novo mesto

☎ 068/323-193

mobitel: 0609/625-585

0609/615-239

delovni čas: NON STOP

Vsi, ki so upravičeni do povračila pogrebnih stroškov, imajo pri celotni storitvi le minimalno doplačilo.

Opravljamo tudi prevoze v tujino in v nekdanje jugoslovanske republike.

V SPOMIN

*Delo, skromnost in poštenje
tvoje je bilo življenje.*

14. julija bo minilo žalostnih 10 let, odkar nas je nepričakovano zapustila dobra žena, mama, babica in prababica

ANA JAKETIČ

z Vinice 38

Hvala vsem, ki se je spominjate, obiskujete njen grob, polagate cvetje in prižigate svečke.

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

V 48. letu starosti nas je mnogo
prezgodaj zapustil dragi mož, oče, sin,
brat in stric

ANDREJ ŽVAB

iz Dolenje vasi 2

V težkih dneh slovesa od dragega Andreja ste nam stali ob strani, nam pomagali, z nami žalovali in zanj molili dragi sorodniki, prijatelji, sosede, znanci. Za vse vam iskrena hvala! Iz srca se zahvaljujemo duhovnikom, pevcem cerkvenega zbora in oktetu iz Šmartnega za sočutno opravljen obred in petje. Najlepša hvala gasilcem, njihovemu poveljniku in govornikom za besede slovesa ter vsem, ki ste pokojnika v tako velikem številu pospremili k večnemu počitku.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše zlate mame,
stare mame in prababice

ANGELE KERIN, roj. Zupančič

iz Griča pri Krškem

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izraze sožalja, darovano cvetje in sveče ter vsem, ki ste pokojno pospremili na njeni zadnji poti na leskovsko pokopališče 5. julija 1999. Hvala tudi pevcem s Senovega, Društvu upokojencev Krško in pogrebni službi podjetja Kostak Krško. Prisrčna hvala dr. Sunčiču za večletno zdravljenje, sestri Nataliji Bergant za skrbno in prijazno nego ter g. župniku Žagarju za tople besede in lepo opravljen obred.

Njeni otroci: Štefka, Lojze, Anica in Rezika ter snaha Anica z družinami
Krško, 11. julija 1999

ZAHVALA

*Ni več trpljenja,
ne bolečine,
življenje je trudno
končalo svoj boj.*

V 88. letu starosti nas je zapustila
draga mama, stara mama, prababica
in teta

ANTONIJA GRABNAR

iz Ždinje vasi

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, vaščanom in znancem za vso pomoč ter izrečeno sožalje, darovano cvetje, sveče in sv. maše. Zahvala velja tudi patronažni sestri Tanji Sever, pogrebni službi Oklešen, pevcem in g. župniku za opravljen obred.

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

*Moža, očeta, brata, ata,
tasta, strica, botra ni več,
spomin na njega je boleč.
A kdor pozna njegova dela in poti,
živ za večno se mu zdi.*

V 79. letu starosti nas je zapustil naš
dragi

MIHAEL BREGANT

iz Mokronoga, Paradiž 4

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za ustne in pisne izraze sožalja, podarjeno cvetje in sveče ter številno spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo gasilcem, župniku, pevcem, govorniku in ge. Ivanki Mikec. Še enkrat vsem iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

V 73. letu nas je zapustil

ŠTEFAN SLAK

Dečja vas 11

Iskrena hvala vsem, ki ste pokojnega imeli radi, mu darovali cvetje in sveče in se še zadnjič poslovili od njega.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

*Svet mine in njegovi viharji...
Samo Bog je večni.
Nihče ne bo ostal na tem svetu.
Tistih nekaj dni, ko tu prebivamo,*

Za vedno se je v 83. letu starosti poslovil od nas skrben, delaven in pošten
mož, ate, stari ate, pradedek in stric

ALOJZ BANOVEC

Jorkanov Lojze
iz Blatnika 7 pri Črnomlju

Hvaležni smo vsem, ki ste nam ob izgubi našega očeta stali ob strani. Ob skrbni negi osebja Doma starejših občanov v Črnomlju in zavzetosti njegovega osebnega zdravnika dr. Macana so se njegovi zadnji dnevi iztekli kar najbolj človeško. Hvala za darovane sveče in namesto cvetja zbran dar za sv. maše in za obnovo cerkve v Dobljčah. Hvaležni smo vsem za ustno in pisno izraženo sožalje. Zahvaljujemo se Društvu upokojenih rudarjev iz Kanižarice, gasilcem iz Dobljč, sosednjim društvom in GZ Črnomelj za spremstvo, govornikom za lepo zbrane poslovitne besede. Hvala našima, g. župniku Petru Slevcu in g. diakonu Igorju za opravljen pogreb in lepe besede pri sv. maši ter pevcem iz Dobljč ter pevcem moškega zbora Sv. Stefan iz Semiča, ki so s pesmijo olepšali očetovo zadnjo pot. Svojo tiho žalost lažje prenašamo z mislijo, da ste našega očeta spoštovali in ga imeli radi.

Žalujoči: vsi njegovi iz Blatnika, Kota pri Semiču in Dobljč

*delajmo dobro:
ljubimo se in si pomagajmo!
(p. L. Mandić)*

ZAHVALA

*Dom najin pust je, odkar te več ni.
Nereda ni več, cigaretne dima,
nekoč žubodravo ognjišče molči,
v sleherni kot se zalezla je zima,
ko vstopim, me vselej narahlo zmrazi.*

Ob izgubi našega dragega očeta

ALOJZA NOVOSELA

se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste se še zadnjič poklonili v slovo in darovali cvetje. Še posebej se zahvaljujemo osebju Kirurgije- Visceralnega oddelka, ZŠAM Novo mesto, LD Gorjance za lepo slovo, sodelavcem Makome, Revozu- vzdrževanje in proizvodnja karosernice, Kirurgiji - poškodbenemu oddelku, KS Center, pogrebnemu podjetju Novak, pevcem iz Šmihela in g. proštu J. Lapu za lepo opravljen obred. Še enkrat se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v teh žalostnih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje in kakorkoli pomagali.

Žalujoči: žena Pepca, sin Franci in hčerka Helena z družinama ter vnučki Manca, Luka, Miha in Anja

V SPOMIN

Mineva žalostno leto, odkar sta nas zapustila
draga starša

FRANC in Marija SLOBODNIK

iz Slamne vasi 15 pri Metliki.

Hvala vsem, ki se ju še spominjate, jima prižigate sveče in prinašate cvetje na njun prerani grob.

Žalujoči: vsi njuni

ZAHVALA

*Zdaj hiša je prazna,
ko tebe več ni,
za vedno zaprla
si trudne oči.*

V 67. letu starosti nas je za vedno zapustila draga žena, mama, sestra in teta

MARTINA POČERVINA, roj. Hutevec

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam izrazili sožalje, pokojni darovali cvetje, sveče in denarne prispevke ter jo v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala Internemu oddelku Splošne bolnišnice Novo mesto, g. župniku, pevskemu zboru Ruperčev, gospodu za zaigrano Tišino ter pogrebnima službama Oklešen in Komunala. Zahvaljujemo se tudi Tovarni zdravil Krka, obrat Bršljin, DSO Šmihel in Revozu D.L.I. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: mož Jože, sin Slavko, hčerki Joži in Ani z družinama ter vsi, ki so jo imeli radi.

tedenski koledar

Četrtek, 15. julija - Vladimir Petek, 16. julija - Marija Sobota, 17. julija - Aleš Nedelja, 18. julija - Miroslav Ponedeljek, 19. julija - Vincenc Torek, 20. julija - Marjeta Sreda, 21. julija - Danilo

LUNINE MENE
20. julija ob 11.00 - prvi krajec

kino

BREŽICE: Od 15. in 16.7. (ob 19. uri), 17. in 18.7. (ob 19.21. uri) ter 19. in 20.7. (ob 21. uri) kriminalna komedija Morilci.

• **GENERACIJA X**, drama (American History X, 1999, ZDA, 100 minut, režija: Tony Kaye)
Ameriška zgodovina enega izmed predstavnikov generacije X je film, ki si zastavi preveliko nalogo: pokazati nesmiselnosti rasizma na primeru nenavadno nenaadne in niti najmanj utemeljene preobrazbe nekdanjega militantnega nacija in obratoglavca v vsesplošno razsvetljenega pacifista. Naravnost stopenjski vzrok, zakaj se je sploh ogled za skrajno desnico, pa bolje, da kar zamolčimo.

Sadistični, toda lucidni mladenič Derek Vinyard, ki ga igra sicer odlični Edward Norton, je alergičen na vse, ki so črne, rumene ali kako drugače kot snažno belorožnate polti, kamor pa tudi ne sodijo vsi svetlopolti, recimo Židi. V lokalni skupnosti losangeškega predmestja postane karizmatični vodja butastih skinheadov, "yahoojev", ki prisegajo na Hitlerja in se v nočnih podvigih zoper korejske lastnike trgovin borijo proti izginotju menda iz dneva v dan bolj ogrožene bele Amerike. Neke temne noči, ravno ko tip natepa svojo zvesto obratoglavko, se okoli hiše smukajo temnopolti sosede, jezni, ker jim je s stavo za zmago v igri za vedno odvzel pravico do košarkarskega igrišča. Derek dvema mirno požene šaržer krogel naravnost v glavo.

tatovi in dve nabiti šibrovki. 15. in 16.7. (ob 21. uri) drama Pravda za vsako ceno.
ČRNOMELJE: 16. in 17.7. (ob 21. uri) ljubljenska drama Podle igre. 18.7. (ob 18.30 in 20.30) akcijsko avanturistični spektakel Mogočni Joe Jung.
GROŠPLJE: 16.7. (ob 20. uri) ameriški triler Maševanje.
KOČEVJE: 17. in 18.7. (ob 20.30) ameriška romantična komedija. 19.7. (ob 18. uri in 20.30) ameriški triler Maševanje.
KRŠKO: 16.7. (ob 20. uri) in 18.7. (ob 18. uri) Maševanje, triler.
NOVO MESTO: Od 15. do 18.7. (ob 19. uri in 21.15) ter od 19. do 21.7. (ob 21.15) drama Simon Birch. Od 19. do 21.7. (ob 19. uri) drama Preživetje na robu divjine.
RIBNICA: 17.7. (ob 22. uri) ameriški triler Maševanje.
VELIKE LAŠČE: 17.7. (ob 20. uri) ameriški triler Maševanje.

Sledi zapor, kjer razočaran spozna, da je za veliko večino belih sojetnikov razsizen zgolj frajerski slog življenja, sicer pa so docela pragmatični, naprimer v "dilanju" drog in podobnih uslug temnopoltim. Fant se distancira, jih prezirljivo ignorira, nakar ga ta isti belčki prebujajo in veržno posilijo. Začuda ga "nigri" pustijo pri miru, še več, med zaporniškim delom v pralnici se spoprijateljeli z blebetavim črnim smeškom. Ko ga pride obiskat njegov prav tako temnopoli karizmatičen srednješolski profok, ki je v njem vedno videl nekaj več, Derek pa je bil nekdanj prav tako vernik v njegovo humanistično držo, ga zgolj preprosto malo vprašanje: "Ali si zaradi svoje jeze do vseh, ki niso tvoje barve, morda kaj bolj srečen ali manj razkurjen?" spravi na kolena, prečisti in spreobrne. Adijo razsizen, nacistem in antisemitizem. Kar tako, en dva tri, čez noč, zaradi enega stavka. Nato pride domov in nikomur ni nič jasno, še najmanj pa njegovemu prav tako rasističnemu in lucidnemu mlajšemu bratu Dannyju, odličnemu Edwardu Furlongu, ki je Dereka še malo bolj kot vsi drugi oboževal in glorificiral. Toda stara družba, ki ji načeluje penzionirani neonaci aktivist, igra ga fini Stacey Keach, ju noče kar tako čez noč pustiti pri miru. Druga stran, ki se še ni ugnila maščevati za Derekovo umora, pa še manj. Kdo bo nova žrtev, je tu zgolj prozorno vprašanje.

Generacija X je šolski primer filma z luknjastim scenarijem, a sicer zanimivimi nastavitvami, ki ga ne zmorejo rešiti še tako dobri igralci. TOMAŽ BRATOŽ

KMETIJSKI STROJI

TRAKTOR ZETOR 6911, letnik 1993, cisterne za gnojeko, 1700-litrsko, kosilnico BCS in prikolico za prevoz živine prodam. ☎ (068)45-192 ali (0609)634-531. 2518
MLATILNICO s popolnim čiščenjem in 100 zabojev za krompir prodam. ☎ (068)47-329, med 12. in 13. uro. 2527

KUPIM

UČBENIKE za tretji letnik gimnazije kupim. ☎ (068)42-138, zvečer. 2519

MOTORNIA VOZILA

GOLF 1.4 CL, letnik 5/96, 1. lastnik, 82.000 km, nikoli poškodovan, servisna knjižica, rdeč, alu platišča, reg. do 5/2000, prodam. ☎ (041) 651-803

JUGO 55, letnik 1991, 86.000 km, bel, prodam. ☎ (068)44-394, po 18. uri. 2500

GARAZIRANO, dobro ohranjeno katrcro, letnik 12/89, prvi lastnik, prodam. ☎ (068) 79-574. 2501

GILERO SPO2, letnik 1993, prodam. ☎ (068)83-155. 2502

NISSAN SUNNY, letnik 1986, dobro ohranjen, prodam. ☎ (068)322-626. 2521

LADO NIVO, letnik 1987, ugodno prodam. ☎ (068)75-521. 2532

LAGUNO 1.8 RT, letnik 8/95, prodam. ☎ (068)45-985. 2533

NISSAN SUNNY, v odličnem stanju, letnik 1987, registriran do septembra, prodam. ☎ (068)75-180. 2534

CLIO 1.4 RT, letnik 1993, registriran do 12/99, električni paket, prodam za 820.000 SIT. ☎ (068)51-924 ali 52-136. 2535

GOLF, letnik 1996, registriran do 7/2000, servisna knjižica, garaziran, odlično ohranjen, prodam. ☎ (068)53-003. 2540

CITROEN AX CABAN 1.1 i, letnik 1993, kovinsko sive barve, 92.000 km, ugodno prodam. Avto hit, d.o.o., Kandijška 53, Novo mesto. ☎ (068)376-490. 2549

SUZUKI MARUTI 800, letnik 1993, bel, 31.000 km, prvi lastnik, ugodno prodam. Avto hit, d.o.o., Kandijška 53, Novo mesto. ☎ (068)376-490. 2550

CITROEN ZX avantage 1.4 i, letnik 1995, temno zelen, 75.000 km, prvi lastnik, prodam. Avto hit, d.o.o., Kandijška 53, Novo mesto. ☎ (068)376-490. 2551

R EXPRESS 1.4 RN, letnik 1995, kovinsko siv, 86.000 km, prvi lastnik, ugodno prodam. Avto-hit, d.o.o., Kandijška 53, Novo mesto. ☎ (068)376-490. 2552

FORD ESCORT 1.6 i CLX, letnik 1992, kovinsko siv, 127.000 km, prvi lastnik, ugodno prodam. Avto hit, d.o.o., Kandijška 53, Novo mesto. ☎ (068)376-490. 2553

R 5 1.4 i bye bye, letnik 1996, 3V, rdeč, 63.000 km, prodam. Avto hit, d.o.o., Kandijška 53, Novo mesto. ☎ (068)376-490. 2554

FORD ESCORT 1.8 CLX D karavan, letnik 1991, rdeč, 140.000 km, prodam. Avto hit, d.o.o., Kandijška 53, Novo mesto. ☎ (068) 376-490. 2555

FIAT UNO 45, letnik 1990, črn, 50.000 km, ugodno prodam. Avto hit, d.o.o., Kandijška 53, Novo mesto. ☎ (068)376-490. 2556

ŠKODA FORMAN LX, letnik 1994, zeleno, 72.000 km, prodam. Avto hit, d.o.o., Kandijška 53, Novo mesto. ☎ (068) 376-490. 2557

PEUGEOT 205 GL, letnik 1989, rdeč, prva lastnica, 76.000 km, prodam. Avto hit, d.o.o., Kandijška 53, Novo mesto. ☎ (068) 376-490. 2558

R 5 CAMPUS, letnik 1993, registriran do 4/2000 in golf JX D, letnik 1986, registriran do 1/2000, prodam. ☎ (068)75-334 ali (041)697-963. 2559

WV CADDY, letnik 1996, registriran do 7/2000, 34.000 km, prvi lastnik, 5 sedežev, 1.6 B, prodam. ☎ (0609)639-104 ali (068)347-060, popoldan. 2563

GOLF JX D, letnik 1989, rdeč, 3V, registriran do 5.4.2000, dobro ohranjen, in avtomobilsko prikolico z nadgradnjo, za prevoz telet, prodam. ☎ (068)85-466 ali (040)228-210. 2565

GOLF JX D, letnik 1986, moder, prodam. ☎ (068)50-077. 2569

GOLF, letnik 1996, z dodatno opremo, prodam. ☎ (068)79-592 ali (068)323-789. 2570

DAIHATSU CHARADE TD, letnik 1991, registriran do 19.1.2000, prodam. ☎ (068) 326-235 ali (041)671-414. 2573

R 4, letnik 1987, ohranjen, prodam. ☎ (068)33-339. 2543

FORD FIESTO classic, letnik 1996, prva lastnica, registrirano do 7/2000, ugodno prodam. ☎ (041)720-038. 2562

126 P, letnik 1989, prodam. ☎ (068)83-230. 2561

R TRAFIC, letnik 1989, registriran do 20.5.2000, prodam. ☎ (068)42-598 ali (041)744-102. 2561

POSEST

VINOGRAD, 10 a, sadovnjak, 15 a, prodam. ☎ (068)75-364. 2503

STAREJŠO opremljeno hišo s telefonom oddam. ☎ (068)322-890. 2504

V LUBANCU prodam 10 a vinograde. ☎ (068)322-890. 2505

NA KOZJANSKEM, v okolici Podčetrtna, prodam starejšo hišo. ☎ (063)801-097, zjutraj ali zvečer. 2515

V NOVO MESTU, Bršljin, prodamo hišo, 240 m², parcela 702 m², telefon, CK. Media nepremičnine. ☎ (068)325-449 ali (041)418-172. 2544

MANJŠI VINOGRAD z zidnico ali brez, na lepi, sončni legi, dostop z avtom, kupim. ☎ (068)323-458. 2547

STAREJŠI VINOGRAD z zidnico, 20 a, v Stražniku nad Pletjerji prodam. ☎ (068)49-354. 2560

NJIVO v izmeri 3569 m² v Jelšah pri Otočcu prodam. ☎ (068)75-133. 2576

V SADINJI VASI pri Semicu prodam staro domačijo z vrtom. ☎ (068)322-535. 2566

PRODAJ

DOBRO RDEČE VINO iz bizelsko-sremskega okoliša (Pišce) prodam. ☎ (0608) 65-526 ali (041)823-938

MOTORNIO ŽAGO Stihl 0.45 elektronik, malo rabljeno, prodam. ☎ (068)45-025. 2509

2000 DO 3000 KG koruze v zrnu prodam. ☎ (068)89-246. 2509

200 LITROV dobrega rdečega vina prodam. Stane Župan, veliki Ban 1, ☎ (068)81-894, Sentjernej. 2510

GORILEC za centralno kurjavo Weishaupt, zelo ohranjen, obnovljen, prodam. ☎ (068)25-123, zvečer. 2522

ROTACIJSKO KOSILNICO SIP 165, 4 disk, prodam. ☎ (068)326-275. 2522

VINO cvček prodam. ☎ (068)42-623. 2530

BELO VINO in žametno črno zelo ugodno prodam. ☎ (068)324-845, v soboto in nedeljo. 2530

PEČ za centralno ogrevanje, novo, kombinirano, ugodno prodam. ☎ (0608)87-290, zvečer. 2542

KVALITETNO VINO cvček in belo vino prodam. ☎ (0608)21-310. 2498

OKRASNI KOZOLEC, 2 x 3 m, prodam za 150.000 SIT. ☎ (068)67-071. 2517

RAZNO

POMOČ pri babici na Dolenjskem iščemo. Nudimo hrano, stanovanje in stimulativni dohodek. ☎ (061)77 84 09. 2507

VABLJENA na ples vsa srednja generacija v petek ob 20. uri v motel Grosuplje. Organizator: Društvo Metulji. 2508

BLIZU centra Novega mesta oddam v najem poslovni prostor, primeren za pisarno ali mirno dejavnost. Velik parkirni prostor. ☎ (068)342-614. 2512

PROSTOR za mirno obrt, do 150 m², v Novem mestu, najamem. ☎ (041)601-731. 2512

NOVO v Zasavju! Večja popravila pralnih strojev Gorenje, bojlerjev idr. in nakup obnovljenih. Plačate lahko tudi z lesom, drvmi, gradbenim materialom, žganjem idr. ☎ (041)538-908. 2525

APARTMA za 3 osebe v Izoli oddam. ☎ (066)643-563. 2575

POSLOVNI PROSTOR, 16 m², v centru Trebnjega, oddamo. ☎ (068)30-507 ali (041)415-836. 2541

SLUŽBO DOBI

NATAKARICO do 30 let, lahko pripravničar, redno zaposlimo in kuharico za polovični delovni čas pogodbeno. Delo je izmensko, nedelje proste. ☎ (041)637-352. 2538

PRODAJALCA za določan čas iščemo. Mi lesnina, Ljubljanska 26, ☎ (068)371-9850. 2555

KAVA BAR Pri slonu zaposli dekle za delo v strežbi. ☎ (068)321-495, dopoldan, 326-748, popoldan. 2567

Zrno

Trgovsko podjetje Zrno, d.o.o.

Gmajna 6 A

8274 RAKA

zaposli

• ŽENSKO gradbene ali ekonomske smeri z znanjem nemškega jezika.

• ŠOFERJA za vožnjo kamiona priklopnika po Sloveniji in Hrvaški.

Pisne ponudbe pošljite na naslov: ZRNO, d.o.o., Gmajna 6 A, 8274 Raka, ali pokličite po tel. 0608/75-410 ali 75-086.

MEDIS

Medicinski in ortopedski pripomočki

Zeliščna lekarna

Kastelčeva 5, Novo mesto

Tel. 068/321-704

Zaposlimo medicinskega in zdravstvenega tehnika z dvema letoma delovnih izkušenj.

Prijave sprejemamo na gornjem naslovu.

TRANSPORTI KOVAČIČ

KOVAČIČ MIRKO, s.p.

Grm 12, 8210 Trebnje

tel.: 068/44-246, 41-282, 41-283

fax: 068/44-297

avto tel.: 041/624-640

Zaposlimo več voznikov C in E kategorije za vožnjo po zahodni Evropi, računovodstvo ter prometnika.

Za vsa delovna mesta se zahtevajo ustrezne delovne izkušnje.

DBD

d.o.o.

Dolenjska borznoposredniška družba

sprejema

NAROČILA ZA PRODAJO ALI NAKUP VREDNOSTNIH PAPIRJEV (TUDI DELNICE, PRIDOBLENE S CERTIFIKATOM)

na Glavnem trgu 10 v Novem mestu (pri frančiškanski cerkvi), na izbranih enotah DOLENJSKE BANKE, d.d., in v AKTIVI, d.o.o., Krško, Cesta krških žrtev 23

Pokličite naše borzne posrednike! Tel.: 068/372-710, 371-82-21

Iščemo nove sodelavce. Za dobro delo, dobro plačilo.

Pogoj: veselje do dela z ljudmi, prosti čas, avto.

Dodatne informacije: GSM 041/734-168 ali 041/734-167.

STANOVANJA

V NOVO MESTU prodamo enosobno in dvosobno stanovanje. Media nepremičnine. ☎ (068)325-449 ali (041)418-172. 2545

V DOLENJSKIH TOPLICAH prodamo dvosobno stanovanje, 47.50 m², telefon, CK. Cena: 5.500.000 SIT. Media nepremičnine. ☎ (068)325-449 ali (041)418-172. 2546

GARSONJERO v Novem mestu (Mestne njive) oddam v najem. ☎ (041)593-206. 2549

ENOSOBNO STANOVANJE, opremljeno, v Novem mestu, oddam. ☎ (068)325-151 ali (041)821-659. 2572

ZAHVALE

ISKRENO SE ZAHVALJUJEM celotnemu medicinskemu osebju Oddelka za intenzivno nego Interne bolnišnice v Novem mestu za izreden trud, vsestransko pomoč in prijaznost pri zdravljenju v mesecu maju in juniju. Še posebno hvala dr. Kapšu, dr. Stariču in dr. Balažiču. Enako hvala tudi medicinskemu osebju na Pljučnem in Infekcijskem oddelku. Renata Perpar. 2539

ŽIVALI

KRAVO v devetem mesecu brejosti prodam. ☎ (068)42-807. 2511

NESNICE v začetni fazi nesnosti prodajamo po 700 SIT. Dostava na dom! ☎ (068)84-097. 2514

BIKCA, starega 10 dni, prodam. ☎ (068)75-173. 2514

RADIO

UNIVOX

107.5 MHz UKV

Rožna ulica 39, Kočevje

tel./fax 061/855-666

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 17. julija, bodo odprte naslednje prodajalne živil:

• Novo mesto: od 7. do 19. ure: PC Kandija

od 7. do 20. ure: Vita, trgovina Darja, Ljubljanska

od 7. do 20. ure: market Saša, K Roku

od 7. do 20. ure: trgovina Sabina, Slavka Gruma

od 7. do 20. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica

od 7. do 20. ure: trgovina Žepke, Ragovska

od 7. do 20. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas

od 7. do 20. ure: market Maja, Bučna vas

od 7. do 20. ure: trgovina Pod lipo, Smolenja vas

od 7. do 20. ure: trgovina Dule, Smolenja vas

od 7. do 20. ure: trgovina Pero, Črmošnjice pri Stopičah

od 7. do 20. ure: trgovina Pod lipo, Smolenja vas

od 7. do 20. ure: trgovina Dule, Smolenja vas

od 7. do 20. ure: trgovina Pero, Črmošnjice pri Stopičah

od 7. do 20. ure: trgovina Pod lipo, Smolenja vas

od 7. do 20. ure: trgovina Dule, Smolenja vas

od 7. do 20. ure: trgovina Pero, Črmošnjice pri Stopičah

od 7. do 20. ure: trgovina Pod lipo, Smolenja vas

od 7. do 20. ure: trgovina Dule, Smolenja vas

od 7. do 20. ure: trgovina Pero, Črmošnjice pri Stopičah

MLADE NESNICE hisex, rjave, pred nesnostjo, in grahaste,

Smo hčerinsko podjetje vodilnega svetovnega proizvajalca dvigal in tekočih stopnic.

OTIS

Maribor

vabi k sodelovanju

MONTERJE ZA MONTAŽO IN VZDRŽEVANJE DVIGAL za področje Dolenjske

Zahtevani pogoji:

- srednja izobrazba strojne ali elektro smeri
- minimalno 3 leta delovnih izkušenj pri montaži ali vzdrževanju dvigal
- vozniki izpit B kategorije

Ob intenzivnem šolanju za delo z našimi produkti vam zagotavljamo stimulativen osební dohodek ter varnost uspešnega mednarodnega koncerna.

Ponudbe s kratkim življenjepisom in ustreznimi dokazili pošljite v štirinajstih dneh na naš naslov:

OTIS Lift, d.o.o.
Gospodsvetska c. 84
2000 Maribor

TrgoAvto

TRGOAVTO, d.d., Koper
vodilna družba na področju avtostroke v Sloveniji
išče za novo prodajalno v Novem mestu, MERCATOR CENTER na Cikavi,

VEČ PRODAJALCEV.

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- dokončana šola za prodajalce tehnične stroke
- dve leti delovnih izkušenj in vozniki izpit B kategorije

Z izbranimi bomo najprej sklenili delovno razmerje z dvomesečnim poskusnim delom.

Kandidati naj prošnje z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v roku 8 dni na naslov TRGOAVTO, d.d., Koper, Pristaniška 43/a. Informacije po telefonu 066/43-6282 ali 43-6000.

INTERIER

MONTERJI - REDNA ZAPOSLENI
VEČ MONTERJEV ZAPOSLENI ZA
MONTAŽO GIPS PLOŠČ.
KIK INTERIER, d.o.o.,
Bršljin 18 a, Novo mesto,
tel. 321-028, 322-944, GSM 041/612-505

Zdravilišče Šmarješke Toplice

vas vabi v
soboto, 17. julija.,
na družabno-zabavni večer
na piknik prostoru v gozdičku
nad letnim kopališčem.
Za ples in zabavo bo poskrbel
Duo Gorenc&Gotlib.
Ob 18. uri bodo nastopili
udeleženci 5. tabora Unicefa
iz različnih evropskih držav,
večerni del pa bo popestrila
mama Manka.

Turistična agencija NOE

Glavni trg 1, Novo mesto
Tel. 068/372-740

POPOLNA TURISTIČNA PONUDBA

- ISTRA
 - 7 polpenzionov
 - že od 21.000 SIT
- DALMACIJA
 - zasebni apartmaji 1/2 že od 36.000 SIT
 - zasebni apartmaji 1/3 že od 52.000 SIT

LERAN, d.o.o.

Novo mesto, Lebanova 24
tel./fax: 068/322-282
tel. 068/342-470
mobitel: 0609/633-553

Prodamo:

• **HIŠE:** v Novem mestu, Brežicah, Krškem, Črnomlju, Metliki, Mirni Peči, Žužemberku, Mokronogu, Semiču, Straži, Gor. Vrhpolju, Dol. Brezovici, Škocjanu in drugod;

• **STANOVANJA:** v Novem mestu, Krškem, Črnomlju, Šmarjeških Toplicah, Smolenji vasi, Kranju;

• **VIKENE:** v Kotu pri Dvoru, Borštu pri Ajdovcu, na Bučki, v Gabrju, na Šutenskem hribu pri Podobočju, Tolstem Vrhju, Novi Gori nad Stražo in drugod;

• **GRADBENE PARCELE:** v Stopičah, Mirni Peči, Mokronogu, Vrhju pri Sentrupertu, Grobljem pri Sentjerneju, Novem mestu - Cegelnica;

• **POSLOVNE PROSTORE:** v Novem mestu (na Glavnem trgu, Novem trgu in šolskem centru), v Črnomlju (picerija in diskoteka), v Žužemberku;

• **KMETIJE:** v Gor. Nemški vasi pri Trebnjem, Novem mestu (Rajnovišče), v Beli krajini in drugod.

Oglasite na na sedežu podjetja ali nas pokličite.

DOLENJSKI LIST

Poleg kegljišča na Germovi 6 v Novem mestu posluje

Postregli vas bodo s:

- picami
- hamburgerjem
- giricami
- pomfritom
- sladoledom
- ledeno kavo
- sadnimi kupami

in raznovrstnimi pijačami.

☎ 068/321-878

Vabljeni

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

Zamenjajte!

Telekartice imajo euro chip

Vaša Telekartica, brez eurochipa, bo veljavna do 1. septembra.

Telekom Slovenije zaradi številnih zlorab javnih telefonskih govorilnic uvaja Telekartico z eurochipom. Zaradi varnosti in zanesljivejše uporabe bomo morali do 1. septembra predelati vse govorilnice tako, da bodo sprejemale le še kartice z eurochipom.

Če imate še neizkoriščeno Telekartico brez oznake eurochip, Vas vabimo, da se oglasite v najbližji Teletrgovini in neveljavno Telekartico Vam bomo zamenjali z novo. Število neporabljenih impulzov bomo zaokrožili v Vašo korist.

INFORMACIJE NA BREZPLAČNI TELEFONSKI ŠTEVILKI

080 80 01

Če želite vsak četrtek v letu prejeti vsebinsko bogat in oglasno odmeven časopis, ki ga bere blizu sto tisoč ljudi, izpolnite naročilnico in jo pošljite na naslov: **Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p.212.** Za vse drugo bomo poskrbeli mi, vi pa pazite, da si ne bo ob četrtkih sosed iz vašega poštnege nabiralnika pred vami "izposodil" vašega Dolenjskega lista.

Naročilnica za DOLENJSKI LIST

S to naročilnico naročam DOLENJSKI LIST za:

Ime in priimek: _____ Upokojenec: _____ da _____ ne _____

Naslov (kraj, ulica, hišna številka): _____

Pošta: _____

Naročnik izjavlja, da naročilo res velja zanj, dokler naročnine ne bo pisno odpovedal, sicer pa bo naročnino plačeval osebno ali s položnico, ki mu jo bo poslal Dolenjski list. Naročnik bo časopis začel prejemati od prve številke dalje v mesecu: _____ 1999

Kraj: _____

Datum: _____

Podpis: _____

Na kaj je mislil finančni minister, ko je uvedel DDV?

Na Mazdo 626

Ne boste verjeli: z uvedbo davka na dodano vrednost (19 %) bodo od 1. julija dalje vsi modeli Mazde 626 do 10,3 % cenejši. Ali natančneje: kupci Mazde 626 boste privarčevali do 378 tisoč tolarjev. Hvala, gospod minister.

Ljubljana:
GAMA CENTER, tel. (061) 141 43 38
GRUDA, tel. (061) 26 82 83
A COSMOS, tel. (061) 159 50 90
AMBROŽ LVM, tel. (061) 34 22 58
Maribor:
AUTOCENTER ŠERBINEK, tel. (062) 42 45 00 50
Celje:
STIGMA 93, tel. (063) 41 12 51
Kranj:
AVTO MOČNIK, tel. (064) 24 16 96
Nova Gorica:
AUTORENT, tel. (065) 28 460
Koper:
QUALITY SERVICE, tel. (066) 38 983
Novo mesto:
SIGMACOM, tel. (068) 37 64 00
Radenci:
MOHOR MM, tel. (069) 65 830
Murska Sobota:
AVTOCENTER LEPOŠA, tel. (069) 36 770
Brezice:
BOGO BAUMKIRHER, tel. (0608) 61 078
Zagorje:
AVTOHIŠA KRŽIŠNIK, tel. (0601) 64 729

www.mazda.mms.si

Štefan Derepasko

Na pogovor je prišel prijazen in zadovoljen, čeprav bi bil upravičeno lahko tudi čemerin in nerazpoložen. Do enajste ure dopoldne, ko sva bila dogovorjena, je namreč komaj ujel nekaj uric potrebnega spanja. Medtem ko nas je večina navadnih državljanov Slovenije tisto noč počivala, je bil Štefan Derepasko kot že ničkoliko noči v službi do šeste ure zjutraj. Skrbel je, da smo lahko spali varno in v miru. Je namreč policist.

"Pri svojem delu mi vsakič znova pomeni največje zadovoljstvo, če pridem s terena brez hujše prometne nesreče ali drugih večjih kršitev. V tem vidim uspeh našega policijskega dela in ravno pretekla noč je minila brez posebnosti," je bil zadovoljen Štefan Derepasko, že 16 let policist Prometne policijske postaje v Novem mestu ter letošnji dobitnik srebrnega znaka zaslug za varnost, ki mu ga je ob nedavnem dnevu slovenske policije podelil sam minister za notranje zadeve.

Čeprav se sliši patetično, pa je vendarle res, da je Štefan Derepasko policijski poklic veselil že od nekdaj. "Policijska šola ali pedagoška gimnazija, to je bilo vprašanje po osnovni šoli. Toda s prvo izbiro se niso strinjali starši, za drugo pa uspeh ni bil najboljši in pristal sem na gostinski šoli v Ljubljani, smer natakar," je pripovedoval. Toda v tem poklicu je delal le nekaj mesecev. Ni ga zadovoljeval. Zelfa po delu policista je ostala in tudi končanje pripravniške šole za miličnike, kot se jim je takrat še reklo, ni bilo več problem. "V Krmelju, od koder sem

doma, je bil ta poklic takrat zelo popularen, veliko fantov se je oddalo zanj. Mikalo me je tudi razgibano delo, v policiji pa sem videl še nekakšno nadaljevanje športnih aktivnosti, saj sem se prej veliko ukvarjal z orodno telovadbo," je pripovedoval Derepasko.

Kot pripravnik je začel v Kočevju, bil nato leto dni v zaščitni enoti policije v Ljubljani, najprej v vođu za protidiverzantsko teroristično dejavnost, nato pa v vođu za promet. Ljubezen ga je zvalila na Dolenjsko in od leta 1983 je nepogrešljiv na novomeški prometni policijski postaji, kjer je sedaj vodja izmene in inštruktor za vožnje z motorjem. Srečanje z njim na cesti je za mnoge neprijetno - z radarjem namreč meri hitrost vozil, ali v avtu ali na motorju, pogosto pa je še kako zaželen, da pomaga, tudi pri prometnih nesrečah. "Se zdaj se spominjam svoje prve hujše prometne nesreče nekje pri Ponikvah. Dva ali trije ljudje so umrli. Bil sem v šoku, obšla me je slabost, tako strašno je vse skupaj izgledalo. S prakso dobiš profesionalen odnos in zmores. Gotovo pa ni policista, ki ga takšna nesreča ne bi prizadela vsaj prvič," je pripovedoval.

Derepasko vidi poslanstvo policije v tem, da bo znala v družbi zagotoviti varnost - tako za ljudi kot za premoženje. Meni, da je bila varnost pri nas v preteklosti mnogo boljša. "Ljudje se morajo zavedati, da zanj nismo zadovoljeni le policisti. Ustvarjati jo moramo skupaj." Prihodke z novim prometnim zakonom z višjimi denarnimi kaznimi bi bilo po njegovem mnenju treba vlagati v razna izobraževanja voznikov, toda žal se to ne dogaja. "Tudi za policiste je zdaj slabše poskrbljeno kot včasih," odkrito pove.

Ne reče se kar tako, da je poklic policista nekaj posebnega in pomeni način življenja. Zato je pri vsakem od njih še kako pomembno ne le razumevanje v kolektivu, pač pa tudi doma v družini. Štefan Derepasko proste trenutke rad preživi z ženo in otrokoma, posebno zadovoljstvo pa mu pomeni tudi delo v vinogradu in planinarjenje. "Za stvari, ki jih imam rad, vedno najdem čas." LIDIJA MURN

Max odkriva Dolenjsko

Kvizi radia Max o poznavanju dediščine Dolenjske in Bele krajine

TREBNJE - "Želimo obuditi spomin na stare gradove in cerkve na Dolenjskem in v Beli krajini, našim poslušalcem pa približati naše naravne lepote in znamenitosti. Hkrati pa bi radi ozaveštili ljudi, da izkoristijo svoj kratek prosti čas za obisk krajev, ki so jim tudi geografsko zelo blizu, pravzaprav pred nosom, pa morda o njih premalo vedo. Želimo pa tudi spodbuditi naše poslušalce, da postanejo turisti". Takole direktorica in odgovorna urednica Radia Max, Neva Pevec, v nekaj stavkih predstavi oddajo oz. kviz Maxovi zakladi, ki bo na sporedu trebanjskega radia do marca 2000, in sicer vsako soboto dopoldne ob 10. uri, trajala pa bo od 30 do 60 minut.

Gre za skupni projekt Radia Max in projekta Po poteh dediščine Dolenjske in Bele krajine, čigar vodja je mag. Marko Koščak, v svoji zasnovi pa vsebuje izbrane lokacije naravne in kulturne dediščine in jih na osnovi marketinga nudi kot zaključen turistični proizvod. Projekt ima v prvi vrsti namen promovirati naravno in kulturno dediščino Dolenjske in Bele krajine, s tem pa povečati zavest in vedenje o njej in jo približati širšemu krogu prebivalstva. Glavna pokroviteljica projekta Maxovi zakladi sta Telekom in Mobitel, za prvo iskanje zakladov pa je dal na uporabo vozila Avto center Vovk Trebnje.

Pogoj za sodelovanje v igri je, da je oseba polnoletna in ima vozniški izpit, pri terenskih oddajah (enkrat mesečno) pa morata finalista z vozilom iskati zaklad upošteva cestnoprometne predpise. Na začetku vsakega kviza radijski predstavi določen kraj, ki je ena izmed lokacij projekta Po poteh dediščine Dolenjske in Bele krajine. Poslušalec, ki odgovori na vsa vprašanja pravilno, je zmagovalček kviza in pozneje, kot rečeno enkrat mesečno, z drugim finali-

stom na terenu išče zaklad. Prva finalistka sta iskala zaklad na Otočcu. Tekmovalca sta morala na prvo vprašanje odgovoriti že v Trebnjem, kajti sicer bi ju pot lahko vodila proti Ivančni Gorici. V dveh meganih Avto centra Vovk sta se poleg finalistov peljala še radijski Peter Geršič in Rok Jožef, ki sta poslušalce seznanjala o poteku. Na Otočec pred grad je sicer prva pripeljala Lidija Murgelj, pri iskanju zaklada v stari grajski skrinji pa je bil uspešnejši Marjan Vovko iz Šmarjeških Toplic. Krka - Hoteli Otočec so podarili zmagovalcu vikend paket za dve osebi v gradu Otočec, ki vključuje graščakov sprejem, grajsko večerjo, čolnarjenje po Krki, fitness...

P. P.

ZAKLAD NA OTOČCU - Za prvi najdeni zaklad je Marjanu Vovku čestital tudi direktor Hotelov Otočec Mladen Kučič. Terensko iskanje zakladov Maxovci napovedujejo za september, seveda pa bo kviz potekal tudi v poletnih mesecih.

Razburljive medvedje zgodbe

Kdo bo ščitil tiste, ki ne nosijo pušk? - Letos dovoljenje za odstrel le enega medveda

LOŠKI POTOK - Konec preteklega tedna sta lovca Slavko Gregorič in Filip Samsa v predelu Kravje Rebrji čakala, da bosta morda naletela na prašiče, ki so bili opaženi v tem delu potoškega lovišča. Pa se je Gregorič nenadoma znašel pred medvedom, stoječim na zadnjih nogah. Sprožil je opozorilni strel in začel vpiti na pomoč. Na zverino, ki se je pripravljala na napad, pa ni mogel več streljati, ker je imel drugo cev prazno. K sreči je bil sotovariš Filip oddaljen le kakšnih 20 m, od koder je razjarjeno žival podrl s prvim strelom. Pozneje se je izkazalo, da je bila medvedka pred nekaj dnevi zastreljena in zato še toliko bolj nevarna.

Sicer pa je v Loškem Potoku zaradi divjadi že pravo obsedeno stanje. Pred nekaj dnevi je volk poskušal napasti gozdnega delavca, ki je še pravočasno pobežnil na traktor. Sodeč po opisu, kako se je volk obnašal, lovci menijo, da je šlo za steklo žival. Računajo, da je volkov v njihovem lovišču vsaj

devet, kar gre pripisati dejstvu, da srnjadi skoraj ni več.

Ze pretekli mesec pa se je z medvedom iz oči v oči srečal Jože Lavrič, ki je sicer velik ljubitelj narave in gob. A pravi, da gob ne bo več nabiral.

Tudi Rudi C. je imel posebno srečo. Ko se je pretekli teden vozil s kolesom po regionalni cesti v smeri Sodražice, je ob cesti opazil medvedko z mladiči. Menda si je hotel prizor nekoliko ogledati, a je medvedka to razumela drugače. Planila je za njim in ga zasledovala vsaj 200 m. K sreči se ce-

sta spušča in jo je tokrat srečno odnesel.

Takšnih in podobnih srečanj je vse več. Kdaj bo padla prva žrtev, je težko predvideti, dejstvo pa je, da se divjad vse bolj približuje vsem tudi zato, ker se je navadila šariti po zabojnikih, v katerih je vsevrstna hrana in tudi živalski odpadki. Lovci pravijo, da je v potoškem lovišču vsaj 30 medvedov, ljudje pa trdijo, da jih je veliko več. Za letos pričakujejo, da bodo dobili dovoljenje za odstrel le za eno zverino.

A. KOŠMERL

GREGOR BOZOVIC - Tale amur, ki ga s širokim nasmehom na ustih drži Gregor Balon iz Brežic, je pred nekaj dnevi končal kot specialista na pikniku. 11 kilogramov težko in 92 cm dolgo ribo je iz Krke izlekel Gregorov očka Ivan, ko je s prijatelji ribaril na Krki. Mišo, Slavko in Frenk so mu tudi pomagali pri poldrugo uro trajajočem boju z amurjem.

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Anonimno proti Janši, Podobniku in Peterletu - O metliških purgarjih - Grdo izkoriščanje Moldavcev - Šentjerneji brez gasilske veselice - Dobra trgovina, slaba prodajalka

To, kar je v četrtek po telefonu dežurnemu novinarju povedal bralec France iz Novega mesta, je navadna anonimka. Gospod France, ki se po lastnih besedah bliža 80. letu starosti, je z močnim štajerskim naglasom natrosil marsikatero proti pomladnim strankam. Janši, Peterletu in Podobniku. Na koncu, ko sem ga vprašal po priimku, pa je korajžno povedal - izmišljenega, oziroma takega, ki ga v telefonskem imeniku ni. Tako bo moral vrli France, ki je preživel 4 vojske in bil 2-krat ranjen, zbrati se toliko poguma, da bo povedal pravo ime, če bo hotel javno kritizirati. Pa ne gre za to, da bi njegov priimek objavili, če tega noče, le novinar mora vedeti, kdo stoji za katerimi besedami.

Tako kot Pavel Lipej iz Metlike stoji za temi: "Kot poveljnik ProstoVOLjne gasilskega društva Metlika in v imenu upravnega odbora tega najstarejšega gasilskega društva na Slovenskem odločno zavračam podiktiranje, da je na proslavi 130-letnice društva slavnostno sejo voditelj

vodil v hrvaščini. To ni res in je navadno obrekovanje. Morda je bila kakšna beseda vmes hrvaška ali ne prav naglašena in to je vse. Sicer pa je gospod Ladika sejo vodil tekoče in lepo. Nas gasilce pa motijo metliški purgarji, ki znajo samo kritizirati in se delajo, kot da je cela Metlika njihova, ko pa je treba zanj kaj narediti, jih ni nikjer!"

Tudi bralec iz Pišec ni hotel povedati svojega imena in priimka, a v njegovem primeru je to razumljivo. Vsekakor je bil pa odkrit. Zavzel se je za moldavske delavce, obralce jagod v Posavju, katerih žalostne zgodbe so vzbudile veliko medijske pozornosti in sočutja ljudi. "Če so te ljudi s takimi in drugačnimi obljubami zvalili na delo v Slovenijo, bi se morali do njih korektno obnašati in izpolnjevati svoje obveznosti, ne pa, da so z njimi ravnali skoraj kot s sužnji. To je sramota za celo Slovenijo! In nihče nič ne ukrene, kot da je vse podkupljeno in skrupirano!" Pišecan trdi, da si takih delavcev, kot so Moldavci, v Sloveniji lahko le želimo. Tudi sam jih je nekaj zaposlil. "Seveda na črno, saj nisem jaz tukaj za to, da bom urejal njihov status," pravi. "Naredijo pa ravno trikrat toliko kot naši. Ne samo, da so dobri delavci, tudi pošteni ljudje so." Medtem ko naj bi pri "uradnem" obiranju jagod dobili po marko na uro, jih Pišecan plačuje trikrat bolje. "Tako smo vsi zadovoljni; jaz, ker mi delo dobro opravi, in oni, ker dobijo dobro plačilo." Tisto, kdo že od februarja "drži" v krškem samskem domu Moldavko in zakaj, pa res sodi v anonimno obrekovanje. Bi se pa kazalo malo pozanimati...

Julija iz Šentjerneja, članica tamkajšnjega gasilskega društva, vodstva PGD Šentjerneji zameri, da že več let ni pripravilo gasilske veselice. "Take veselice so lepa priložnost za prijetno in veselo druženje članov. Vsa manjša gasilska društva v šentjernejski in sosednjih občinah

3.8 g/kg ALKOHOLA

DOBRAVA PRI ŠENT-JERNEJU - Policisti so pri kontroli prometa 6. julija ustavili tudi 31-letnega K. F., voznika kolesa z motorjem. Preizkus alkoholiziranosti je pokazal kar 3,8 g/kg alkohola v organizmu.

TRAKTOR GA JE STISNIL OB KOSILNICO

HOM PRI TREBNJEM - 11. julija dopoldan se je na Homu pri Trebnjem zgodila huda delovna nesreča pri delu s kmetijskim strojem, v kateri je 56-letni S. M. z Mirne izgubil življenje. Pri košnji s kosilnico BCS je S. M. zdrsnil po brežini, med reševanjem pa je po brežini zdrsnil tudi traktor in ga stisnil ob kosilnico, kjer je dobil tako hude poškodbe, da jim je na kraju podlegel.

DRUGA NAJLEPŠA ZNAMKA NA SVETU - Francoska novinarska hiša Timbropresse, ki vsaki dve leti organizira tekmovanje za najlepšo znamko na svetu, je 7. julija podelila letošnje nagrade. Pošta Slovenije se je s svojimi izbranimi priložnostnimi znamkami tudi letos udeležila tega tekmovanja in dosegla drugo mesto med šestnajstimi znamkami posameznih poštnih uprav, uvrščenih v finale. Nagrada je znamka, ki je posvečena ljubezni in prijateljstvu, je oblikovala Darja Brečko. Slovenske poštne znamke so miniaturne umetnine, ki pa zagotovo prispevajo k promociji Slovenije v svetu.

A. B.

ARS RAMOVŠ Visoko umetnost boste našli tudi v Metropolitanki, Veroni ali Salzburgu in glamur tudi v Parizu ali Dunaju...

Z manj milijami pa je bolj prijazno... V Brežicah bo lepše.

(061) 125 33 66

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralec. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvaliti, ali pa le opozoriti na zanimiv dogodek iz domačih krajev - pokličite nas! Prisluhnili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet in po možnosti poiskali odgovor na vaše vprašanje. Na telefonski številki (068) 323-606 vas čakamo vsak četrtek med 20. in 21. uro. Dežurni novinar vam bo pozorno prisluhnil.

DOLENJSKI LIST

17. julija 1969

Poravnalni sveti ne delujejo

Pričakovanja, da se bodo poravnalni sveti z zakonom še bolj uveljavili, se v trebanjski občini niso uresničili. Nasprotno, delavnost svetov se stalno zmanjšuje, saj se je število obravnavanih zadev zmanjšalo tudi do petkrat. Se večjo zaskrbljenost pa povzroča dejstvo, da je delovanje svetov v Mokronogu, Šentpavlu in Česnjicah skoraj prenehalo, pred nekaj leti pa so bili med najbolj prizadevnimi v občini. Vzrok temu je predvsem mnogo premajhno zanimanje svetov krajevnih skupnosti.

Izstopili so iz celjske Kreditne banke

Zdravilišče Čateške Toplice so odpovedale članstvo v celjski Kreditni banki, ker mu ni odobrila posojila za gradnjo počitniškega naselja. To je zdaj edina delovna organizacija v brežiški občini, ki se je priključila ljubljanski banki, kjer je dobila tudi kredit za 62 montažnih hišic.

Rejenci bodo šli na morje

Iz Pišec in okoliških vasi bo šlo letos na morje 27 otrok. To, liko jih niso spravili skupaj še nobenkrat. Za odhiti v Savudriji so izbrali predvsem zdravstveno šibke otroke iz revnih družin. Brezplačno letovanje so omogočili sedmim učencem. Največ je prispevalo za letovanje Društvo prijateljev mladine, ki je prihranilo za te namene izkupiček pusne veselice - 1.350 dinarjev. Letovanje rejencev so plačale tiste občine, iz katerih so otroci doma.

Predvolilna kampanja

Slišati je, da so Cigani v okolici Trebnjega pričeli s predvolilno kampanjo za novega starešino. Lepo in prav in še demokracijo povrh, samo da jih ne bo kdo obsodil, da širijo ideje meščanske demokracije.

Cenejši prašički na sejmu v Novem mestu

14. julija je bilo na novomeškem sejišču naprodaj 482 prašičkov, prodali pa so jih 399. Za manjše so zahtevali 130 do 190 din, za večje pa 200 do 300 din. Plemenski prašički so bili tokrat cenejši kot na zadnjem sejmu.

Odstrčili bodo nekaj več jelenov

Prvotni predlog plana odstrela divjadi za lovsko leto je občinska skupščina Kočevje zavrnila. Pripravljen pa je že nov predlog, ki predvideva, da bo na območju lovskih družin odstranjenih letos 90 jelenov, medtem ko je bilo lani odstranjenih 80.